

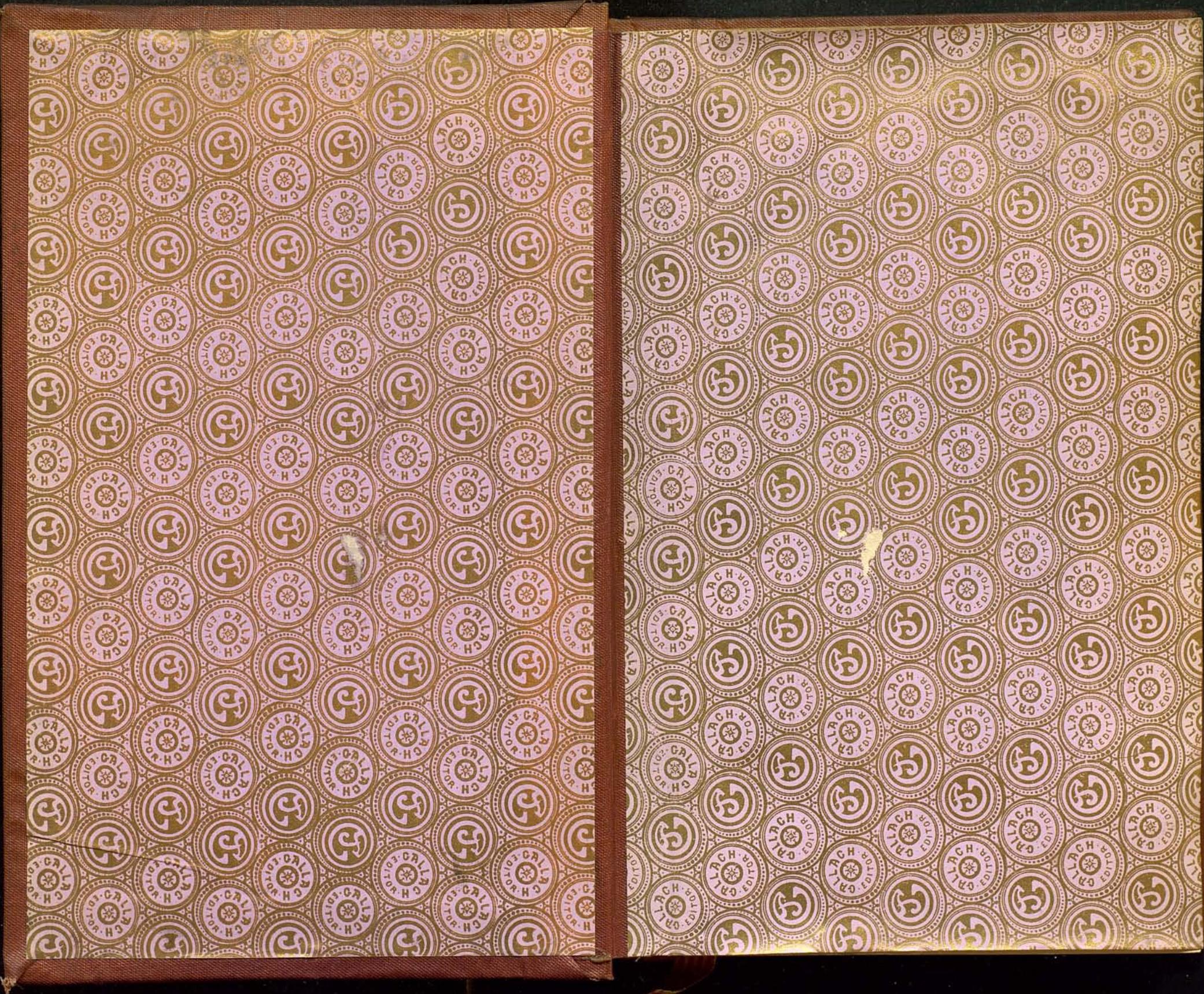
OBRES
COMPLERTES

UNIVERSITAT DE LLEIDA
Biblioteca

1600077520

VOLUM VII

I-2

OBRES COMPLERTES
DE
MOSSÈN JACINTO VERDAGUER

VOLÚM SETÈ

FONS S. GILI I GAYA

849.9 VER

1600077520

HOMENATJE
AL
GRAN
POETA
CATALÀ

MOSSEN
CINTO

AVIS

PER RAMÓ d' especial conveni, la casa editora
SUCESORES DE M. SOLER
s' ha fet carrech de la venda de les **OBRES COMPLERTES**
DE **MOSSEN JACINTO VERDAGUER**

LES OBRES COMPLERTES DEL EMINENT POETA CATALÀ, aplegades
en una edició uniforme y ab gran cura ordenades, veneu à esser un me-
rescut tribut à la mes gran figura literaria del nostre Renaixement y es
adémés una tasca profitosa sa publicació, puig resulta del tot convenienta
pera 'ls amants de la nostra hermosa llengua trovar reunit el valiós ba-
gatge literari que ha fet la fama europea de que disfruta el nom den

VERDAGUER

Concessionaris pera la venda **SUCESORES DE M. SOLER** BARCELONA-Concell de Cent, 418
BUENOS - AIRES - Salta, 470

IMP. M. BERDÓ VOLA - 1 Y 33

0075 - 20060

849.9 VER

1600077520

MOSSEN JACINTO VERDAGUER

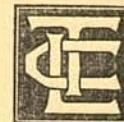
OBRES COMPLERTES

AB GRAN CURA ORDENADES Y ANOTADES

VOLÚM SETÈ

Al Cel. — Eucarístiques. — Flors de Maria
Veus del Bon Pastor

ANY

1908

BARCELONA
JOSEPH AGUSTÍ
Successor de Toledano, López y C.ª
ELISABETS, 4

0075-16660

233 CARRER DE VALÈNCIA

ESTER MOLINA

AL CEL

IMPRENSA
F. GIRÓ

F. Giró, impressor: carrer de Valencia, 233, Barcelona.

ALS QUI PATEXEN

Appropinquavit regnum coelorum.
MATH., 3, 2.

Los qui patíu en esta vall de llàgrimes,
¿per què-n contàu los díes y les hores?
Passaràn vostres penes com un núvol
y après vos somriurà amorós y tendre
lo Cel, que es lo somriure del Altissim.
Axecàu-hi los ulls los qui estàu tristos:
allà us espera l'alegria eterna,
allà totes les llàgrimes s'exugan:
la pena es lo preludi de la Glòria.

Malalt que estàs clavat de peus y braços
en lo llit espinós de l'agonía,
mira ses portes d'or. ¿Te semblan llunyes?
Donchs una crèu petita te-n separa.
Los qui estàu desterrats y en captiveri,
miràu allí l'esplèndida sortida,
ahont extén ses ales estrellades
la llivertat dels Angels companyona.
Veniu a reposar sota ls ombrívols
arbres sagrats que cap hivern esfulla,
los qui us sentíu afadigats y lassos.
Orfens, veniu: allà teniu un Pare.

Los ulls que l'han de veure, ¿per què ploran?
 ¿Passareu fam y set sobre la terra?
 No-n passarèu ja més: d'incorruptible
 menjar diví les taules són parades.
 Abandonats del món, no us abandona
 qui us ha criat: sóu los qui més estima;
 de sa amor n'es penyora l'Evangeli.
 Pobrets de Jesucrist, que les engrunes
 del calaix demanàu de porta en porta,
 veniu a alçar los ulls a l'estrellada.
 ¿Veyèu eix escampall de pedrería?
 Es la del mostrador: la gran riquesa,
 los munts d'or y de perles són a dintre,
 y exa tenda d'atzur es casa vostra.

PRÒLECH

J. M. J.

Vull anar al Cel: per axò n'he escrit aquexos cants
 d'anyorança. No voldrà anar-hi sol: per axò los publico
 ara y ls trach a faró, tal vegada sense ser-ne gayre merexedo-
 dors. Aquí podrà acabar lo pròlech d'aquest llibre. Mes
 digàm-ne alguna cosa més.

No sé quin atractiu té per les criatures lo voliol, aquella
 cuqueta rodona y vermella que-s posa en los lliris, y més
 encara en les mates de boix, sobre tot en les altes munta-
 nyes. A Cerdanya l'anomenan marguerida, y a Blanes li
 donan lo poètic nom de gallineta de la Mare de Déu.
 D'altres insectes los noyets ne fugen ab pòr y ab prou feynes
 los gosan tocar; al voliol lo cercan entre les fulles, lo
 cullen com una pedra preciosa y, sense fer-li mal, lo fan
 servir de joguina. Quan jo era petit, a dotzenes de vegades,
 ab los altres noys, los anavam a caçar entre-los lliris del
 hort, sobre la blancor dels quals semblavan talment rubins.
 Quan sortosament ne trobam un, nos lo posavam joyosos
 a la mà, que ell ab peu llest s'afanyava a recórrer, tantost
 a la dreta, tantost a la esquerra, tantost de part d'a-
 munt a la cara de la mà, tantost de part de sota. Posavam
 la mà de dits cap a terra, y ell seguia caminant, caminant;
 la clohtam, y ell, a les fosques, trespava sense parar un
 punt. Quan conextam que-s cançava de fer anar sos peus de
 mosca, posavam la mà de dits enlayre, y ell, cercant un

repèu pera pendre volada, se-n pujava amunt, amunt sém-pre. Quan era al cap-d'amunt del dit polser, se trobava baix encara, y s'enfilava al index, y quan arribava al bell cim del index se-n pujava al dit del cor: allí donava dues o tres voltes, y, no veyent un pujador més alt, s'aturava. Axe-cava sa closca vermella picada de negre, que-s partia en dues portelles, treya de sota unes aletes petites com dues llentilles y primes com tels de ceba, y, ajudant-li a extender-les ab una bufada, prenta lo vol, mentres nosaltres li deyam: «Voliol, voliol, ensenya-nos lo cant del Cel.»

Això meteix que jo deya a aqueix simpàtich insecte, abans de sortir del paradís de la infantesa, i quantes vegades ho he repetit després en lo llarg y travessós viatge de la vida! i Quantes vegades ho he dit a la matinera calandria, al veure-la en les primeres hores dels dits d'istiu enarborar-se com una fletxa tot cantant, com fins a perdre-s de vista! i Quantes vegades, en ma curta vida marinera, ho he dit a la àliga de mar, al veure-la encalar-se entre-los núvols de la tempesta! i Quantes voltes ho he dit a les estrelles erradivoles, que, mudant-se de lloc, com diu la gent sensilla, semblan obrir-nos la via cap amunt ab sa lluminosa estela! i Quantes vegades, al ensopregar una d'aquexes poques ànimes angelicals que estàn de pas en lo món, com les orenetes, li he dit al veure-la-n sortir: «Anima, bona ànima, ensenyam lo cant del Cel!»

A la gran amor que sempre he sentida per ell, com si m'hi atragués un iman extraordinari, s'han unit, fent-me d'esperò, los desenganys que he rebuts en la terra. Veus-aqu t'origen y lo per què d'aquest nou llibre, que es la segona part de les Flors del Calvari, germà d'aquelles aspres quexes y fill d'aquelles penes y dolors. Lo Cel es la corona de la vida atribulada y la única y bella explicació

del enigma de les amargors que-s passan en esta vall de llàgrimes. La idea del Cel està intimament lligada ab la de la crèu, com la conseqüència a la premisa, com la cullita a la sembra, la flor a la arrel y la aureola de raigs a la testa del màrtir.

Un dia Déu permeté que s'ennuvolàs de cop mon hermos esdevenir; passà penes tan fordes que posaren en perill la meva existència, y tan llargues, que encara duran, y Déu ajudà fins que s'acabaràn. No cal pas contar-ho tot: lo tracte que se-m donà sobre la terra m'obligà a cercar refugi en lo Cel, y, pera distraure mon cor y enteniment de les miseseries d'act baix, me post a contemplar ab les llàgrimes als ulls la sobirana bellesa del palau de nostre Pare celestial, y, encara que ab lo cor plè de neguit, me posí a cantar com los pelegrins de Terra Santa, que, deixant enrera la mar tempestuosa, los perillosos esculls de Jafa y lo poble d'El-Latrum, plè de llegendes tan poch falagueres com son nom, arriban a la envista de Gerusalèm: M'he alegrat de les paraules que se m'han dites: anirèm a la casa del Senyor. Nostres peus entraràn per los atris, oh Gerusalèm. Y ¿com no cantar, ovirant més d'aprop la sortida d'aquest desterro y la entrada en un sejorn hont lo neguit es desconegut? ¿Com no cantar, tenint en perspectiva la regió benaventurada de les eternes alegries?

Admirable comportament lo de la divina providència ab nosaltres. Ella expressament omple de pedres y voreja d'espinès los camins d'act baix, pera que, en compte d'afectar-nos-hi, axequem los ulls allí dalt, y a cada pas que fem vers la felicitat terrena nos posa un entrebanch pera que, vulgas no vulgas, la cerquem allà ahont es, ¡mes ay! ¡sem-pre endebades! Com més fel se barreja als plahers de la terra, més s'acostan los llavis a la copa emmetzinada.

Conta Homer, en la Odissea, que-los companyons d'Ulises trobaren tan bons los fruyts del lotus que s'oblidaren de lluir patria, fins a no recordar-se'n més. Lo meteix Déu, en la Sagrada Escriptura, feya retrets als israelites de que, distrets ab les floretes del camí, no li sentian grat de la terra de promissió.

L'home es un presoner sobre la terra, puix la seva ànima, per son origen y per sa fi, es tota celestial; mes es un presoner tan fet a ses cadenes, als sofriments y a la presó, que s'esglaya de sentir obrir la porta de sortida. Està tan avessat a la fosca, que, trobant-s'hi bé, la cerca, y apila demunt seu nívols de tenebres pera no veure la serena llum de les altures. No recordo quin autor ha comparada la nostra ànima a un d'aquexos bonichs papellons que rumbejan sa hermosura per los vergers en los matins de Primavera. Mireulo com desplega ses ales virolades; com puja al cim dels arbres y baxa a ran de les herbes, y vagartvol roda y va y vé d'una flor a la altra a assaborir la gota de manna que duhen amagada dintre son cor. Donchs, si l'agafan y li llevan les ales, no es més que una oruga fastigosa que s'arrosga per la pols. Ales, ales de fè y d'esperança pera volar faltan a la ànima en aquest temps de fredor, no pas caminadors ni crosses pera caminar, y menys trabes y grollons de dupte y negació pera arrelar-se y corsedar-se en lo desterro.

Per axò creyèm fer una obra de caritat, y la més gran de totes, parlant del Cel, escrivint-ne y cantant-ne. Les cançons de la cogullada y-los reflets de la cuereta animan al llaurador que colga son grà en lo solch del goret, y la corranda que entona lo devanter anima als segadors en la sega y als viatgers que atravessan en caravana lo desert.

Cantant lo Cel, crech cumplir un precepte divit. En qual-

sevol ciutat ahont entrèu, diu Jesucrist a sos Apòstols, curdu los malalts y dihèu-los: Lo reyalme de Déu està apropi de vosaltres (Lluch, 8 y 9).

Ara més que may convé cantar a la afadigada humanitat la cançó de les divines esperances; ara més que may cal parlar d'una altra Gloria als qui viuen y moren per la enganyosa gloria del món; ara més que may convé recordar als assedegats d'or que no ho es tot lo que lluu y que part d'amunt de la teulada hi ha altre or y altres bens de més valta. Cal dir als qui sofrenen que hi ha un lloch de repòs; als qui navegan, que hi ha un port segur; y als qui moren, que hi ha una resurrecció. Cal dir ben alt als richs que hi ha unes altres riqueses a guanyar fent caritat als pobres; y a aquexos cal dir-los-hi més alt encara que hi ha uns altres bens que esperar y que-s compran sofrint ab paciencia les penes d'aquesta curta vida y que són d'eterna durada.

¿Voleu saber què es lo paradís? Posau-vos tota la ayga de la mar en lo palmell de la mà, y després vos ho diré.

Un Sant Pare de la Esglesia assegura que-los pobres condemnats són més atormentats per lo recort del Cel que per lo foch. Plus coelo quam gehenna torquentur.

¡Oh Cel, que dolg ets per los qui tenen lo cor amargat en esta vall de miseries! ¡Que hermós ets per los ulls que, plens de llàgrimes, volen mirar-te; que suau per lo cor affligit que sab desitjar-te y amar-te! ¡Oh! ¡Qui-m donàs ales per volar a los tabernacles! ¡Qui-m donàs la veu del rossinyol per cantar-te! Mes, pobres y humils com stan los hymnes que en dies de prova m'inspirares, vaig a donar-los a llum, per convidar a mos germans que patexen, del càlzer de consolació ab que m'aconsolares.

Al estampar-los ara, cambio lo títol de Celisties, ab que foren escrits, per lo de Al Cel. Aquell era tal vegada més

poëtich: aquest es més encoratjador y sobre tot més cristia, y a més es lo títol d'un dels càntichs meus que s'han cantat més y se cantan y rodolan encara per Catalunya. Un sant religiós que l'ensenyava a més de setcents noys en la ciutat de Manresa, mort fà catorze o quinze anys cantant aquexos mots de la resposta, que deuen fer de bon cantar en la hora de la mort: Al Cel, al Cel me-n vull anar.

PRELUDI

Un dia somnií que era una abella y, papellonejant per l'hort del Cel, anava d'una estrella a una altra estrella, a bolves d'or cullint la dolça mel.

Anava del clavell a la vidalba, de l'herba-de-la-crèu als romanins, illuminats per la claror d'una alba que no han vista jamay nostres matins.

Allà la flor de Corpus, que s'obria entre mil altres flors en mitg d'un prat, me feya recordar l'Eucaristía, convit hont só dels Angels convidat.

Acf-m somreya una gentil poncella que, esbadellant-se, s convertia en flor, en flor del paradís, sempre novella, que feya cada dia nova olor.

Un Angel m'ensenyava una viola y un lliri com la Verge hermos y blanch aprop d'una flamanta joliola, com Jesús ab sa túnica de sanch.

D'un misteri volava a altre misteri,
d'un'amor robadora a una altra amor;
com un pit se m'obria l'hemisferi,
dexant-me beure en lo diví tresor.

Vola que vola de la rosa al lliri,
de flor en flor seguia jo-l verger,
del néctar regalat fent lo captiri
entre càntichs y música y plaher.

Fer-ne volia una rosada bresca,
per dir: «Prenèu-ne» a mos amichs del món;
«Prenèu-ne un rajolí d'exa mel fresca
del alt verger hont mes delicies són».

¡Mes ay, mes ayl! Quan a plaher brescava,
caygut sobre la terra, m despertí,
y, en comptes de la bresca que us baxava,
sols trobo les cançons que veu-se aquí.

¿VOLÈU QUE VOS LA CANTE?

Miscens gaudia fletibus.

En aquest món tothòm plora,
tothòm plora dia y nit,
sinó les penes passades,
les penes que han de venir.
També he plorades les més,
mes ara ja canto y rich:
canto les glories que espero
per los treballs que passí,
en lo camp de les espines
les flors que espero cullir.
Companys meus de captiveri,
¿no volèu cantar ab mi?
Los qui ploràu entre-ls pobres,
los qui frissàu entre-ls richs,
los qui ls dites del desterro
contàu per los del neguit,
los passos per les caygudes,
los instants per los sospirs,
los qui estau ab lo front núvol,
los qui teníu lo cor trist,
¿volèu que jo vos la cante
la cançó del Paradís?

IN PRINCIPIO

Cum me laudarent simul astra matutina.

JOB, 38, 7.

MOGLUT un jorn d'inspiració suprema,
al bell matí del món,
volgué-l Senyor escriure son poema
del univers, que-s desvetllava, al front.

S'oferten per pàgines soperbes
la terra y lo cel pur:
ella verdosa ab sa catifa d'herbes,
ell blavejant ab son mantell d'atzur.

Desplegant y plegant ses lluminoses
ales, vol ser sa rúbrica lo llamp;
ses miniatures volen ser les roses,
ses lletres de color les flors del camp.

A doll a doll rajaren de sa ploma,
feta d'un raig del rioler Abril,
l'espíglol y-l timó de més aroma,
lo lliri de Florencia més gentil.

A raig a raig brollaren les estrelles
en la serena cúpola del cel,

ulls d'àngel que hi obrfan les parpelles,
fronts virginals al axecar-se-l vel.

Foren dolços murmuris les paraules,
y gemechs de coloma los sospirs,
y remoreigs de cignes sota-ls saules,
y coloquis de flors ab los zafirs.

Finia la posada a mitg escriure,
rodant per l'hemisferi l'astre d'or;
encara-s veya-l poncelló somriure
que ja sos llavis desclochia en flor.

Y per la verda y per la blava esfera
brollavan les idees de son dit,
com florida d'una altra primavera
que enjoyava-l verger del infinit.

De celistia y de llum dexava rastre
recorrent çà y enllà la creació,
y cada vers se convertia en astre,
cada estrofa en brillant constelació.

Y cada sol dexava per estela
sa lletra d'or o clàusula d'argent,
y l'àngel y l'auzell sa canticela
ací en la pols o dalt del firmament.

Y l'univers era un immens psalteri
que, ferit per un estre sobirà,
la música adollant per l'hemisferi,
ressonava en los dits de Jehovàh.

Vora-l breçol del home que naxia
 quan lo poema de set cants finí,
 entre onades de llum y d'armonía
 Déu meteix en sa gloria s'aplaudi.

ANÈM

Ja hi he navecat prou
 per les mars de la terra,
 de golfos de neguit,
 d'onades de tristesa.
 Barqueta mía, anèm,
 anèm-se-n, barca meva,
 cap a la mar del Cel,
 avuy que està serena.

Ací navego a rem,
 allí ho farèm a vela,
 sens témer los esculls,
 sens pôr de la tempesta.
 ¡Ay! en la mar d'ací
 taurons hi ha y balenes:
 en la d'allí tot són
 blanquíssimes nimfees
 florides en l'atzur
 entre esgranalls d'estrelles.
 En mitg del esgranall
 lo bon Jesús m'espera.
 Anèm-hi tot seguit;
 anèm-hi, barca meva.

LA NIT Y-L DÍA

ELLA es morena: demunt de sa testa
la flor del cel s'esbadella y se mor;
ròssetch d'estrelles adorna sa vesta,
rifu que per sorra capdella grans d'or.

Sa cabellera sedosa es y bruna,
son mantell blau es de perles sembrat,
sobre son pit lluhenteja la lluna
com falç d'argent entre espigues de blat.

Ros es lo día; sos ulls són de flama,
té per agafa lo sol en son pit,
sa ullada ardenta les messes inflama
si a terra mira de dalt del zenith.

En son viatge sovint s'estalonan
per les altures seguint-se dels cels;
d'ell ab les flors los jardins se coronan,
y ella l'atzur ensementa d'estels.

Déu los casà y es l'aurora sa filla;
té l'or del dia y l'argent de la nit;
la llum y l'ombra la feren pubilla
y li brodaren tots dos lo vestit.

Del un y l'altre les joyes rumbeja
quan en son llit s'esparrella rihent;
de flors y estrelles sa vesta perleja,
y s'enfinestra al balcó del orient.

LES ORENETES

Rapiemur cum Christo in aera.
SANT PAU.

I

QUAN les fulles dels arbres
se van marcint,
si no rodolan seques
per los camins;
quan ja la rosa blanca
falta al jardí,
de néu per aparèixer
en algún cim;
quan arriba l'Octubre,
dexant llurs níus
totes les orenetes
a mils a mils,
sobre un arbre s'aplegan
en gros meeting.
Al ser allí aplegades
llençan un crit:
— N'es arribada l' hora,
nos cal partir
vers lo sol que s'allunya
d'aquest pahís.

Rihent allà ns esperan
lo Maig y Abril.
¿Qui hi vol vení ab nosaltres?
¿Qui hi vol venir?

II

Cristians, orenetes
de Jesucrist,
criades per la Gloria
que no té fi,
¿no sabèu que en la terra
som pelegrins?
¿no us va gelant les ales
l'hivern humit?
Lo sol que ha d'escalfar-nos
es lluny d'ací;
mes va arribant lo dia,
nos cal partir,
com elles, del desterro
d'aquest món trist.
¿Qui hi vol vení a la Gloria?
¿Qui hi vol venir
a niuar en los arbres
del Paradís?

LA VÍA LÀCTEA

QUÈ es aqueix riu d'estrelles
que com anell guarnit de pedres fines
cenyix l'immensitat del hemisferi?
Jo ho preguntí als mitólechs,
y un respongué: — Es un raig de llet de Juno
caygut mentres donava'l pit a Hèrcules. —
Altrem digué que Faetó, al caure
de son carro de foch, un astre, extint-se
de son camí ordinari,
socarrimà l'espai en sa carrera.

No gayre satisfet de la resposta,
ne demanava als filosops y astrònoms.
Me respongué Aristòtil: — Es un núvol
de vapors sechs que més amunt del èter
cabellera de flames arrossegaa.
— ¡No! — digué un seu dexible. — En lo principi,
al començar lo sol los seus viatges
per la volta estelífera, son carro
dexà en lo firmament exa rodera.
— Jo crech — digué Demòcrit —
que es la claror dels astres que a miriades

en la blavor sidèrea s'acongestan
com sobre'l Nil los platejats nenúfars. —
Demaní son parer a Teofrastes,
y-m respongué: — Axò es la soldadura
ab que Déu encajà-los dos hemisferis
que forman l'estrellada. Per l'escltxa
que dexa lo cosit, la llum de dintre
del firmament bolla y traspua a fora. —

Demaní-l séu a un vell pastor de Nuria,
y-m digué que es la vía de Sant Jaume,
per hont, a son exemple,
les ànimes se-n pujan a la Gloria.

No sabia més lletra que ses cabres,
lo vell pastor de Nuria,
mes posí sa contesta lluminosa
demunt la d'Aristòtil
y la de tots los sabis de la Grecia.

MIRANT LA ESTRELLADA

Pulchriora latent.

DIAMANTS són los estels,
mes del gran tresor dels Cels
són no més lo que s'ovira;
los diamants són a dins;
ensenyàu-me-los, Serafins,
alçant la blava cortina.

Veuré la Ciutat d'or pur,
les dotze portes del mur,
quiscuna una marguerida,
los fonaments de lleccí,
de topaci y de rubí,
de carboncle y d'amatista.

Ensenyàu-me l'Anyell sant
que es temple y sol clarejant
que la Ciutat illumina,
l'alta joya y lo joyer,
la mina y lo tresorer
d'aquells munts de pedrería.

Derrera eix aparador
jo us veig a Vos, oh aymador

de ma ànima adolorida;
mes puix, aymador sens par,
vos hi volèu desposar,
si l'haguesseu d'enjoyar
sia en exa argentería.

POLS

*¡Oh qué poco es lo de acá!
¡Oh qué mucho es lo de allá!*

No les mirà pas, ulls meus,
d'aquest mósn les vanes coses,
vanitat de vanitats,
d'ayga tèrbola bombolles.
Comparàu sa lluhentor
ab los joyells de la gloria:
són menos que focs follets,
són menos que grans de sorra
que, posats al peu del riu,
una zumzada s'emporta,
mentres lluhen allí dalt,
sempre riientes y hermoses,
les llentiüeles del cel
com brillants sobre una joya.

¿Y per aquells grans de pols
perdríam esta corona?

A LES ESTRELLES

*Indica mihi quem diligit anima mea.
Cant., 1.*

COM vos sento sonar en mes oreilles,
armòniques estrelles,
cascabells d'or del carro de la nit,
quan per regions d'ignotes meravelles
a volar se m'emporta l'esperit!

¡Com vos sento sonar! Dolça armonía
breçant l'ànima mia
se l'enduu d'un espay al altre espay,
d'un dia soleyós al altre dia,
per mars de llum que no finexen may.

En la boscuria la coloma blanca
vola de branca en branca;
jo navego allí dalt de mósn en mósn;
com arbre l'univers per tot arranca,
y un sol veig nàixer hont un altre-s pon.

Un sol que, sobirà d'altre sistema,
duu mons per diadema
y un ample rossegall d'estels divins,

com al sortir del fons del mar la trema
porta corals y pexos argentins.

Lo Cel es lo gran riu que per arena
brillants y perles mena
al fons de sa zumzada transparent,
que, magestuosa, nítida y serena,
camina de llevant cap a ponent.

Jo vaig seguint d'aquella mar sens riba
l'onada fugitiva
de música, de vida y de claror;
de tant en tant, font de claror més viva,
trobo, entre naus d'argent, una illa d'or.

Gentil constelació com una flota
sovint del èter brota,
ses esteles d'argent entrellaçant,
com la nota melòdica ab la nota
de Palestrina en lo solemne cant.

Y cels ab cels més amples s'escalonan,
y sols que s'hi coronan
de gerarques de satèlits reys,
y, seguint uns als altres, s'estalonan
per la brida guiats d'eternes lleys.

¡Mes, ay! enloch mon esperit reposa:
d'estrella més hermosa
jo cerco ls ulls, jo us cerco a Vos, mon Déu.
¡Oh cels! ¿Hont es sa tenda lluminosa
en eix desert sens fi, si la veyeu?

Del diví altar si sóu lo cortinatge,
mostràu-me ja limatge
que cerco aletejant de dia y nit;
prou de blavor, prou de llustrós fullatge:
ensenyàu-me la Flor del infinit.

¡Senyor, Senyor, per veure-s inflamada
de vostra soleyada
se daleix la meva ànima en lo món!
¡Oh! Que sia una gota de rosada
que-l Sol, al veure en sa mirada, s fon.

LA PARLA DEL CEL

Són llenguatges del desterro
los llenguatges d'aquest món:
l'un porta drinch de cadenes,
l'altre duu baf de presó,
l'un té mots que semblan d'odi,
l'altre que són de rencor,
l'altre lladruchs de blasfemia
més feréstechs que-ls del llop.

Lo llenguatge de la patria
es festívol y sucrós:
es pastat de mel d'abelles
y parrupeig de coloms,
de raig de llum sense fosca,
d'alegría sens tristor,
es d'aleteigs y armonies
y murmuris d'oracions,
de cants y música d'àngel
y sospirs de rossinyol,
que es la parla de la Gloria
lo llenguatge del amor.

CAP AL TART

La llum del jorn en grossa revinguda
d'onades d'or s'escola al occident,
entre núvols vermells escorreguda
que l'ultim bes del astre rey encén.

Y s'hi aboca lo jorn com dins una urna
y s'emblaveix lo cel descolorit,
dexant brotar ençà y enllà una espurna
del sol rohent que l'oceà ha engolit.

Si de la mar minvassen les onades,
bé lluhirfan perles al bell fons;
donchs, més y de més belles n'ha dexades
la llum del dia al traspasar los monts.

Lo raig del jorn bé-n mostra d'hermosures;
totes s'amagan per deixar lluhir
als que trauen lo cap per les altures,
àngels de flama en pòrtichs de zafir.

Les flors que l'alba mostrrà a plà y serra,
¿què valen comparades a un estel?
La llum del dia es per mirar la terra,
la de la nit per contemplar lo cel.

CAMILANT

Melior est mors, quam vita amara.

MIRG segle fà que pèl món
vaig, camina que camina,
per escabros viarany
vora-l gran riu de la vida.
Veig anar y veig venir
les ones rodoladices:
les que venen duhen flors
y alguna fulla marcida,
mes les ones que se-n van
totes s'enduhen ruines.
De les que-m venen demunt
¿quina vindrà per les més?

Una barca va pèl riu
d'una riba a l'altra riba:
fà cara de segador
la barquera que la guia.
Qui-s dexa embarcar, may més
torna a sa terra nadiua,
y-s desperta al altre món
quan ha feta una dormida.
Barquereta del bon Déu,

no-m faças la cara trista:
si tant meteix vens per mi,
embarca-m tot desseguida;
lo desterro se-m fà llarch,
cuya a dur-me a l'altra riba,
que mos ulls tenen sòn
y-l caminar m'afadiga.

¿QUÈ-N TRACH?

*Talem scientiam discamus in terris
quae nobiscum perseveret in coelis.*

SANT GERONI.

DEL mar en los abismes
sovint s'enfonza'l pescador de perles,
y sempre-n trau alguna. Jo m'enfonzo
cada vesprada en la siderea cúpola
del èxtasis en ales,
resseguesch les fondaries infinites
y totes les regions del hemisferi,
y, jay de mil, ¿quina gemma ne solch traure?

¡Oh, sí! ¡oh, sí! La gemma que n'he treta
gemma es de gran valía:
no-s compra ab plata ni or, ni ab cent reyalmes:
es vostre amor, oh Criador altissim,
la perla sense preu del Evangelí.

LA LLUNA

*La luno es un soleu
que ha perdut sa perruca.
Adagi provençal.*

DEL cel un dia en la planicie blava
se posaren los astres a dansar:
jo no sé pas quin astre se casava
ab no sé quina estrella
del món la primavera al apuntar.

L'Estrella del cap-vespre, somniosa,
dóna la mà a l'Estrella del matí:
l'Orion que floreix com una rosa
s'aparella ab lo Sírius,
lo lliri blanch del sideral jardí.

Ab sos amants satèlits giravolta
cada amorós planeta resplendent,
y, arrossegant sa cabellera solta,
lo vagarós cometa
dexa estela de foch, pêl firmament.

Voltejan la Polar ses companyones,
com busques d'un horari gegantí;
prop del Tauro-s rumbejan pariones

les Hiades y Plèyades;
lo Cigne s'acomboa ab lo Delfí.

Ab son anell immens Saturne juga,
y ab ses vuyt llunes que no minvan may,
com un joglar tirar enlayre puga
sa rutlla y ses pilotes
que pujan y devallan per l'espay.

Vora la Lira d'or fan la sardana
sis atxes resplendents en lo zenit,
brillants de la Corona que Ariana
dexà en lo cel sospesa
perquè en son front la rumbejàs la nit.

Pare del dia, l Sol dança ab la Lluna,
que era allavors esplèndida com ell;
sa cara, un temps, com ara no era bruna;
sos ulls guspirejavan,
y era de raig de l'alba son cabell.

Parlavan de son garbo les estrelles,
los metèors retreyan sa rossor,
y, com esbart de cèliques abelles,
los astres festejavan
de son jardí l'enlluernanta flor.

Al sentir-se illohar de tan hermosa,
esbalahida dexà caure-l vel
ab que fóra llavors poncella closa,
y un crit de meravella
fíeu ressonar la cúpola del cel.

Lo Sol s'engeloseix, tira a sa cara
de ses antigues cendres un grapat,
que enterboleix sos ulls y l'emmascara:
astre-s quedà la Lluna,
mes sense llum, com un carbó apagat.

Des de llavors, com una flor d'ubaga,
rodant per les tenebres de la nit,
sempre la Lluna pàlida s'amaga
del astre hermós del dia,
si-l troba pels camins del infinit.

PLUS ULTRA

*Estello, fai-te clara,
car cerque moun camin.*

ALLÀ d'allà del espay
he vist somriure una estrella
perduda en lo front del cel
com espiga en temps de sega,
com al pregón de l'afràu
una efímera lluherna.
— Estrelleta, — jo li he dit, —
de la mar cerúlea gemma,
¿de les flors del alt verger
serías tu la derrera?
— No só la derrera, no:
no só més que una llanterna
de la porta del jardí
que creyas tu la frontera.
Es sols lo començament
lo que prenías per terme.
L'univers es infinit,
per tot acaba y comença,
y ençà, enllà, amunt y avall,
l'immensitat es oberta,
y ahont tu veus lo desert
exams de mons formiguejan.

Dels camins del infinit
són los mons la polsinera
que puja y baxa a sos peus
quan Jehovàh s'hi passeja.

DESITG

Videbimus et amabimus.
SANT AGUSTÍ.

QUINA roda tan ampla y grandiosa
la roda de zafir del firmament,
que la nit ab ses llàgrimes arrosa
com lliri blau al cim de Fontargent!

¡Que n'es d'armoniosa sa rodada,
de dolça, d'argentina y de suau!
Los qui heu un cop sa música escoltada,
¿la música terrena no us desplau?

¿Donchs en quin obrador d'argentería
se tornejà l'espurnejant zafir?
Lo mener ignorat que'l produhí,
¿no-n tornarà de nous a concebir?

Exa corona esplèndida y suprema,
¿qui de la terra la texí al voltant?
¿Qui encastà a sa florida diadema
exos claus d'or y pols de diamant?

Exa mitja taronja sobirana
¿qui del gran temple l'ha bastida al front?

¿Qui li cenyí de llums exa capsana,
claraboya estèlfica del món?

¿Qui arborà d'aqueix talem les pilasters
y en l'altura penjà sos cobricels,
illuminats ab ciris que són astres,
enfestonats ab flors que són estels?

¡Oh! En lo pregón del místich santuari,
derrera les cortines del altar,
jo oberta veig la porta del sagrari
y una ullada de foch llampeguejar.

Del tabernacle aurífich que-ns separa,
Senyor, Senyor, arrebossà lo vel,
y dexàu-me-la veure vostra cara,
llum de les llums, vida y amor del Cel.

NAVEGANT

*Veni in altitudinem maris,
tempestas demersit me.*
Psalm 49, 8.

I

QUAN jo anava per la mar,
de Barcelona a l'Habana,
¡del huracà rufalós
bé-n sentia de cops d'ala!
Mes lo que-m feya patir
era-l mal de l'anoranca
al veure-m tants díes lluny
de la terra catalana,
y li deya al mariner
que vetlla dalt de la gavia:
— Mariner, bon mariner,
tu que tens los ulls de l'àliga,
¿no veurías verdejar
les riberes de la patria? —

II

Ara no vaig per la mar,
aquella sols era d'ayga,
la de la vida es pitjor,

puix es de fel y de llàgrimes.
Les marors són més crudels,
són més feres les zumzades,
quan me tiran per demunt
rodoladices montanyes;
a no dar-me Déu la mà,
m'haurian fet de fossana.
¡Encara-n veig venir més,
la tempesta no s'acaba,
ja decàu mon esperit,
ja brandoleja ma barca!
Orenetes que pêl cel
axecàu tant la volada,
¿no les veyèu verdejar
les riberes de la Patria?

IN EXCELSIS

VÈRGENS y sants, oh cignes que volàu
del hemisferi en la blavor cerúlea,
¿no-m diríau, si us plau,
a aqueix estany diví per hont s'hi puja?

Si s'hi puja volant,
dexàu-me-les un jorn les vostres ales;
si s'hi puja estimant,
encenèu-me en l'amor de vostres ànimes.

¿Quin filador l'ha filada,
quin texidor l'ha texida
la tenda de satí blau
ab que la terra s'abriga?
Seria d'or lo teler,
lo fil de raigs de celistia,
y la llançadora l sol
que hi barreja llum del dia,
de llevant a sol-ponent,
tramès entre mans divines.

EXCELSIOR

*Ad te levavi oculos meos,
qui habitas in coelis.
Psalm 132, 1.*

TROBADOR de Catalunya,
vaig de castell en castell,
del pinet de la meva harpa
dexant volar los auells,
fent-hi cantar los idilis
y a mos lays llençar gemechs.
Un cap-al-tart de Desembre
m'ensopegava-l mal temps;
la sort me donà l'espalla,
tot me posà mal carés.
Jo truco de porta en porta,
se-m tancan totes arrèu;
si alguna finestra s'obre,
com boca de carreter,
es per escupir-me oprobis
y clavar-me al front los trets.
¡Perseguit sobre la terra,
n'axeço los ulls al Cell
¡Quins jardins tan espayosos!
Per entre-ls brots de roser
jo veig les cares de rosa,

jo oviro-ls ulls de blauet.
 ¡Quina olor de setelfa!
 ¡Quina halenada d'encens!
 ¡Quina música se-n vessal
 ¡De notes quin plovisqueig!
 Jo caych de genolls en terra:
 — Oh Senyor omnipotent,
 a mon cor llevàu les ales
 o posàu-les a mos peus
 y en lo ríu de les altures
 dexàu-me apagar la set.
 Si encara jo no-n só digne,
 oh Angelets, bons Angelets,
 puix l'arpa se m'es rompuda
 al sentir vostre concert,
 dau-me-n una de les vostres,
 dexàu-me la vostra veu,
 y assajaré ací en la terra,
 entre plors d'anyorament,
 algún dels mots del Hosanna
 que tinch de cantar al Cel.

TON TRESOR

*Ubi enim thesaurus tuus
 ibi est et cor tuum.*

MATH., 6, 21.

HONT tens lo tresor,
 allà tens lo cor.

Si tens lo tresor en terra,
 ton esperit volador,
 perdent les ales, s'hi enterra,
 Si tens lo tresor al Cel,
 mentre ací de fulla en fulla
 lo temps com flor te despulla,
 allí dalt naxes estel.

Hont tens lo tresor,
 allà tens lo cor.

Des que-m donà la crèu
 Aquell qui ha mort en ella,
 la Crèu que es la clau d'or
 de sa blavosa tenda;
 d'ençà que m'ha vestit
 Jesús ab sa llureya,
 fortuna per los sants,

mes per lo món pobresa;
 des que m'ha fet llençar
 dels palàus de la terra,
 maysons d'orgull y fanch
 d'hont fui jo l'aureneta;
 sempre que miro-l Cel
 me sembla *casa meva*.

LA ENTRADA

Ecce ostium apertum in coelo.
 Apoc., 4, 1.

HERMÓS es lo Cel,
 bonica es la Gloria,
 dels cançats repòs,
 dels pobres almoyna,
 dels assedegats
 riuet d'ayga dolça,
 vida d'exa mort,
 d'exa nit aurora,
 dia sense nit,
 horitzó sens boyra,
 del màrtir palmó,
 del soldat corona.
 Mes, ¿per hont s'hi va?
 Les ferides vostres,
 Jesús, bon Jesús,
 ne són la gran porta.

CORRANDES

Lo Cel agrada a tots com la moneda,
com ella, ab la suhor s'ha d'afanyar;
qui en vida treballant no-l vol guanyar,
en l'hora de la mort a fora-s queda.

*

Aquest móhn, ab ses caricies,
un lladre es que ab mà crudel
nos va robant les delicies
que-ns esperan en lo Cel.

*

Del sagrari cap al Cel
un torrent d'amor hi raja;
jo avuy hi he posat lo cor:
¡se-l ne dugués la riuada!

*

Ben abraçat ab la Crèu
del Cel jo truco la porta:
Jesús, que l'estima tant,
no-m deixarà pas a fora.

*

Mariner, bon mariner,
¿m'hi vols dur a tota vela
allà d'allà de la mar,
hont lo cel toca a la terra?

*

Cançat d'anar per lo móhn,
ja entrar voldría en la tenda,
en la tenda de satí
que derrera-l mar blaveja.

*

Spes mea in Coelo.

Un auzell hi ha en lo Cel
que sovint me-n duu becada;
la becadeta es de mel:
l'aucellet es l'esperança.

*

De la nit fosca y aubaga,
quan parpelleja l'estel
¿per què la terra s'amaga?
Per dexar lluhir lo Cel.

*

*Ad vesperum demorabitur fletus,
et ad matutinum laetitia.*

Psalm, 29, 6.

Lo vespre serà de plors
quan se m'acabe la vida,
mes l'endemà al dematí
serà de gran alegria
quan me puntege lo jorn
de les eternes delicies.

*

La ditxa que ací-m donàu,
Jesús, es sols una gota
de la mar que me-n guardàu,
Jesús, a dalt de la Gloria.

*

Lo Cel, que atràu al auzell,
més atràu l'ànima meva.
¡Oh! ¡Quan hi podré volar
per no tornar a la terra!

*

L'alegria d'aquest móν
sempre té una nota trista
perquè allí axequèm la vista.
¿Les alegrías hont són?

*

— ¿Què són, mareta meva, les estrelles?
— Són los ullets del Cel
que miran nostres cors, flors o poncelles,
si portan per son Déu d'amor la mel.
Si li-n duhen, somriuen,
y unes ab altres sospirant s'ho diuen;
si no li-n duhen, ploran
y, ¡ay!, ¡s'enlloran
de llàgrimes de fel! —

*

— En esta vall de plors hont se-t desterra,
donchs ¡hont faràs ton niu, bon oronel?
— L'auzell que vola a fer son niu al cel,
d'un branquilló-n té prou sobre la terra. —

*

Una llarga nit es la vida aquesta
plena de foscor,
plena de foscor, que fan més feresta
los ays de dolor.

Quan s'acabarà la nit de la vida,
vindrà-l demati,
vindrà-l demati d'un plaher sens mida
que no tindrà fi.

Al sol que exirà cantaràn l'albada
milenars d'aucells;
y entre rossinyols, pobra cogullada,
jo cantaré ab ells.

PSALM D'AMOR

Cantemus canticum amoris.
Imit.

QUE li diu al matí lo rossinyol a l'alba,
l'abella a la vidalba,
lo papelló a la flor?
¿Què li diu lo lleveig a la gentil poncella,
lo seraff a l'estrella?
¡Estimèm al Senyor! ¡Estimèm al Senyor!

¿Què diu al infantó la mare que-l gronxola,
lo lliri a la viola,
la verge al trobador?
¿Què diu a la ciutat la Crèu del asceteri,
al orgue lo psalteri?
¡Estimèm al Senyor! ¡Estimèm al Senyor!

Lo Cel, breçant de nit la terra que somnia,
¿què li diu? ¿y de dia,
vestint-la de claror?
Herald del temple sant, ¿què diu a monts y planes
la vèu de les campanes?
¡Estimèm al Senyor! ¡Estimèm al Senyor!

¿Què li diu al palet lo riu que se l'emmena,
les ones a l'arena,
l'enteniment al cor?
Lo que mar, terra y Cel se diuen uns als altres,
jo us ho dich a vosaltres:
¡Estimèm al Senyor! ¡Estimèm al Senyor!

COMPTE

Suspice coelum, et numera stellas, si potes.
Genes., 15, 5.

A una nit bella li volguí comptar
los diamants que lluhen en sa roba.
— Abans compta mes flors, — digué l'Abril.
L'ayre digué: — Primer compta mes volves. —
La platja me digué: — Compta mos grans. —
Y la mar afegí: — Compta mes gotes. —
Jo de comptar parí:
no hi havía més xifres en ma nombra.

MA CORONA

*Quo pungeris, inde nascitur
rosa qua coronaris...*

SANT AGUSTÍ.

I

Jo mirava aquesta nit
la corona d'Ariana
sospesa en lo firmament
com clau de la volta blava.
En son rich aparador
talment sembla una tumbaga
de déu o dotze brillants
barrejant les seves aygues,
collar de llums del zenit,
del hemisferi garlanda.
Cada floró es un estel,
un estel com lo de l'alba,
una flor de liri blanch
del jardí de l'estelada,
que-s lliga ab les altres flors
en esplèndida capsana,
diadema de la nit
la més gentil de sa tiara,
de la tiara de zafir
que Déu al front li ha posada.

II

Mentre l'estava mirant
ne devalla una vèu dolça,
una vèu dolça que-m diu:
— ¿T'agrada aquexa corona?
Donchs tos enemichs crudels
te la fan mólt més hermosa:
una perla es cada insult,
un diamant cada afronta.
Mes aqueix s'ha de llimar
y ells ne són la llima-sorda;
dexa tallar y polir,
dexa jugar sa estisora,
dexa picar sos martells,
que es diadema costosa
la que has de dur sempre més
en lo palau de la Gloria.

SANT FRANCESCH

Quid erit in Patria?
SANT BERNAT.

E STANT Francesch mólt abatut,
a Frà Pacífich diu un dia
que li donàs de son llaut
un raig de dolça melodía.

Vol puntejar son guitarro;
mes, nit enllà com es, no gosa.
Donchs ¿què dirà d'esta maysó
la gent del poble que reposa?

Nostre Senyor li concedeix
lo que un ingrat germà li nega:
un serafí se li apareix
que de suàus consols l'anega.

Porta l'arquet en una mà
y en altra mà tendrà viola.
¿Quina dolçor ne brollarà,
que-l cor del sant tot s'hi gronxola?

Passa l'arquet suau y llis
sobre la corda que gemega,

y en la dolçor del Paradís
son esperit ses ales plega.

Plega també, bon Angelet,
plega ta dolça melodía;
no dones altre cop d'arquet,
que'l Patriarca-s moriría.

D'una viola celestial
Francesch ohí sols una nota.
¡Si del concert angelical
pogués sentir l'orquesta tota!

¡Si d'eix gran ríu del Paradís
hagués la música sentida,
vora d'hont cull lo cor felic
lo fruyt del arbre de la vida!

LA POLAR

Fundabo te in saphiris.
Is., 54, 11.

Lo Criador del món, en lo principi,
volgué axecar un tabernacle rich
de cap a cap, per veure son imperi
en l'extesa regió del infinit.
Ab carrèus de topaci y d'esmeragda
fonamentà l'alcàçar de zafir,
més ample que la terra y la mar fonda;
més ferm que les muntanyes de granit.
Nostre Montseny no fóra bò per sòcol,
ni'l Pyrinèu altívol per pedríc;
si'l vell Montblanch pujàs al Himalaya,
per un de sos grahons fóra petit.
Lo sol que dexa al pensament enrera,
llençant-se per l'espai exempladíç,
si vol veure un cantó del edifici
ha de fer tot un dia de camí.
Lo coronà de cúpola espayosa,
tiara florida que-s posà la nit,
de illustros crepuscles circuida,
perlejada d'estrelles a rahims.

Del ample frontispici del alcàçar
volgué posar un gran rellotge al mitg,
fixà al centre de l'òrbita una estrella
que voltan les del Carro de Davit,
aqueixa broca immensa del horari
que, com si fos del Criador lo dit,
al Univers li va comptant les hores
que li faltan encara per morir.

MIRANT AL CEL

Ubi amor, ibi oculi.

I

Quin martyri tan crudel
fou lo de Carles Spínola,
condemnat, ja y a morir
de foch dins una gran rodal
Ja-ls fexos van acostant
que han de fer-li de corona;
al bell mitg hi ha un boscall dret:
l'hi lligan y l'hi agarrotan.
Mes ell d'fu a sos butxins:
— Desfèu, si us plau, exa corda:
me lliga millor lo Cel
ab sa somrisa amorosa...
Qui té-l séu amor a dins
no sent lo foch per defora.—
Y, recordant-se del Cel,
ja li sembla que s'hi troba.

II

Deslligat se queda y sol
en mitg de l'immensa flama,

immòvil com un pilar,
ab la vista a l'estelada.
Son cos s'anava fonent
com la sal dintre de l'ayga,
y com ciri vora'l foch
se morfondeix y regala.
Son esperit, passarell
que veu desfer-se la gavia,
desplegant ses ales d'or,
vers lo cel pren la volada,
y ahont tenia los ulls
no triga a tenir-hi l'ànima.

EVA Y LA ROSA

Abans de la culpa d'Adam les roses no tenian espines, segons Sant Ambròs

LA Rosa y Eva en la metixa aurora
primera enlluernadora,
sortiren de les mans del Criador;
sortiren per la porta de la vida,
dexant embadalida
la creació ab l'albada del amor.

¡Fresca y joliva matinada aquella!
La llum era novella,
los astres començavan a florir;
estrenava la terra, tota nova,
sa esmeragdina roba,
lo firmament sa arcada de zafir.

Eran noves la mar y les boscuries,
no apreses les canturies
del cèlich rossinyol no sentit may,
los serafins al cel li responían,
y anavan y venian
les mûsiques y càntichs per l'espai.

Quan la primera dona y la primera
gemada rosa-vera
se trobaren en mitg del paradís,
llur cor, pur y innocent, no conexia
la negra gelosía,
y llur salutació fóu un somrís.

La reyna de les flors està enjoyada
de gotes de rosada,
sos llavis virginals degotan mel;
tot just exida de les mans divines,
encara no té espines,
com lo cor d'Eva no té encara fel.

Eran les dues celestials y belles,
bessones y poncelles;
lo papelló no havia obert son pit;
tenen sos cors tot son aroma encara,
tot son encís la cara,
tota sa albor serena l'esperit.

Sos llavis vermellosos s'acostaren,
y un bés se regalaren,
sa essència barrejant y son perfum,
y llur rosada tinta purpurina
de poma camosina
que en lo tendrívول branquilló-s presúm.

Retragueren llavors llur poncellatge
del cel ab lo llenguatge,
sos misteris y somnis y plahers;
tenen sempre que dir-se tantes coses

les vèrgens y les roses,
ayl y aquells eran sos amors primers.

Des dels nívols los Angels que les veyan
cantavan y somreyan,
agitant dolçament ses ales d'or;
la perla de la mar deya a l'estrella:
— ¡Quina gentil parella
l'única dona y la primera flor! —

Eva, ab ses mans metexes, amorosa
donava ayga a la Rosa
y espurch a l'ufanía del roser,
y tenir li semblava una germana
com ella sobiranà
dels cors, de l'hermosura y del verger.

¡Un dia, dia trist! Eva a sa amiga
vé a dir-li que somriga,
puix tot plora y sospira al paradís;
ella es nuha, mes jay!, jsense innocència:
del arbre de la ciencia
lo fruyt ha emmetzinat son cor felic!

Plorant també la rosa desflorida,
li dóna una punyida
que fà sagnar sos dits: — Tu t'has armat
per mi d'espines, — ella diu quexosa.
— Y tu, — respòn la Rosa, —
tu tens al cor l'espina del pecat. —

AMOR

Ama unum in quo sunt omnia.
SANT BONAVENTURA.

ARA VÉ lo mes de Maig,
regalada primavera;
de totes les seves flors
mon Amor es la més bella.
Vindrà l'istiu y l'hivern,
no se-n veurà cap en terra,
sinó la del méu Amor,
que de totes es la reyna.

Si giro los ulls al cel
la comparo ab les estrelles;
boniques són les que ovir,
mes totes les senyoreja,
com lo lliri als galdirons,
com l'abet a les ginestes;
elles duraràn mil anys:
la mía Amor es eterna.

NOCTURN

Benedicite stellae coeli Domino.

SOTA l'ala del cel blava y immensa
la terra com un nin està adormida.
¡Quin somni més suau! Ni un bés del ayre
se sent entre ls arínjols, ni una nota
del concert que animava la boscuria.
Cançada de volar l'àliga altiva,
en son níu de penyals dorm y reposa;
de refilar cançada l'alloseta,
posa-l cap sota l'ala entre les fulles,
y guarda per l'aurora sos arpegis.

Del santuari l'orgue
dixa dormir los sons en sos registres
y-l càntich pres en sos pulmons de cuyro,
com l'arpa del convit sobre ses cordes
dixa adormir l'encès epitalami.
La ramada de cases y masies
que tenen la blancor de les ovelles,
com al voltant del seu pastor insomne,
tranquila dorm entorn del santuari,
despullat de les pompes del ofici.
No fuma l'encenser, la vèu no trona
en la divina càtedra, les vergens
estroncan en sos llavis la pregaria,

flors que ja copsan nous aromes, bresca
d'ahont la dolça mel s'ha escorreguda.

Tot dorm, menos los Angels del Altissim,
que en la foscor parpellejar se veuen.
Ells del astre del dia ab les petjades
van encenent les llums misterioses
del formidable altar del hemisferi.
De les grades enormes de les serres
fins al cim de la volta, d'hont lo Sirius
apar l'excelsa clau, encendre-s veuen
los ciris de l'hermosa lluminaria.
De la mitja-taronja immensurable
penjan la móvil llantia de la lluna
que omple-l cel d'una albada de celistia,
claror amiga dels placèvols somnis.

De milions de ciris, quan l'encesa
illumina l'esplèndit tabernacle,
la cobla angelical ab ses violes,
sos violins de cordes argentines,
ses citares y flautes y psalteris,
descapellan sos hymnes al Altissim,
que rodolan amunt de volta en volta,
de cel en cel en flúida cascada.
Mes sols la senten los infants que dormen
sota l'ala feliç de l'innocencia,
y-ls qui, fugint del humanal desori,
han fet son níu en l'encinglada espluga.
Los mundans no la senten: les oreles
que han trobat en disbauxa gatzarosa
lo cant de les sirenes escoltivol,

dignes no són d'aquexes melodíes
que-los Angels de la Gloria
dexan vessar pels àngels de la terra.

Gloria eterna al Senyor! De nit y dia
ressonen les divines alabances,
les del Angel ensembs ab les del Home,
les de la terra ab les del Cel empiri.
Oh nit, hora de pau y de misteri,
dus-li també tots hymnes olorosos,
que de les ribes terrenals ombrívoles
pujan a les del Cel, de flama en flama,
de soley en soley, fins al abisme
de la llum increada hont irradia
de Jehovàh l'altissim tabernacle.

IN DOMUM DOMINI

Laetantes ibimus.

ANIRÉ a casa del méu Pare,
ja va cayent la llarga nit,
se-m va acabant ja la pobresa
y abans de gayre seré rich;
l'or y la plata tindré en orri,
y a restalleres los zafirs.
Totes les penes són passades,
sinó l'amor de Jesucrist,
que de les penes ne fà glories...
¡Oh paradís! ¡Oh paradís!

Jo en lo méu cor sento unes ales
que volarfan sense fi.
Donchs ¿per què Déu me les hi posa,
si per volar no han de servir?
Lo firmament que veig per fora,
¿quan lo veuré de part de dins?
¿Quan volaré per l'estrellada,
blanch ametller que hi veig florir,
del etern Maig dolça primicia?
¡Oh paradís! ¡Oh paradís!

CANT DE LA ESPOSA

*Dilectus meus mihi et ego illi
sponsabo te mihi in sempiternum.*

L'he trobada, Jesús, l'he ben trobada
la font de tota amor
des que-m tení als braços recolzada,
prenent la soleyada
d'aqueix dolcissim Cor.

De sa ferida en l'ayga saborosa
s'abeura l'esperit;
jo só l'abella, l'seu costat la rosa;
jo só l'aura amorosa,
Jesús l'arbre florit.

A l'ombra de ses branques ensopida,
¡que hi fà de bon estar!
Entre deliquis s'evaneix la vida,
com flor que ha musteida,
la flama del altar.

M'aboca-l Cel melifluia riuada
de música y dolçors,
y en sa corrent somnío embriagada

per l'èxtasis breçada
sobre càlzers de flors.

Me regalo de totes ab l'aroma,
ruxím de sucre y mel,
y ayres suàus, com ales de coloma,
amunt de broma en broma
m'empenyen cap al Cel.

Dech ser-ne aprop, que m sembla a voladurias
sentir-hi ls Serafins,
rodolant sos arpejis y canturias
per místiques boscuries
de murtra y gessamins.

Ja apar que oviro engarlandat del iris
un trono de claror,
y, entre llentisicle, arbres d'encens y lliris,
la palma dels martyris,
les roses de l'amor.

Rossos Angels y vergens me-n coronan
en regalats ombríus,
bells somnis de la Gloria m'apetonan,
y dintre'l cor ressonan
sos aleteigs festius.

¡Ja hi sól! ¡Ja hi sól! Que l goig del nuviatge
no s dóna axí en lo món;
qui-m lliga axí a son pit no es vana imatge,
ni es ombra de brancatge
la que-m dessuha-l front.

Lo somrí d'exos llavis amorosos,
oh empiri, ¿no es lo séu?
¿No-n són aquexos rinxos olorosos?
d'amor ayres melosos,
¿no són halè d'un Déu?

Donàu-li flors, oh maigs y primaveres;
cantàu-li, rossinyols;
endolciu-vos, ayrades falagueres;
concert de mons y esferes,
ressona avuy més dolç.

Y Vos, Jesús, dexàu-me en vostres braços
lo sòn d'amor dormir;
extrenyèu, extrenyèu tan dolços llaços,
que als nupcials abraços
me sento defallir.

ALES

Un desitg nit y dí a m'esperona
cap a les cimes hont reposa'l Cel,
per veure-la d'aprop exa corona
d'hont lo floró més pobre es un estel;

per veure-les encendre exes antorxes
y des del vespre a la primera albor
passar esplendoroses per los porxes
del alcàçar diví del Criador.

¿Foren a exams sembrades les estrelles
com en un camp granívol lo forment?
¿Són flors plenes de granes o poncelles
los lotus blanxs del rfu del firmament?

¿Quina força equilibra les esferes,
fent-les en dansa eterna voltejar,
com rodes d'un rellotge volanderes
que ara tot just s'acaba d'arriar?

¿Hont va a descarregar sa pedrería
l'imperial carroça de la nit?
¿Hont va a deixar sa brillantor lo dia,
puix cap-al-tart se-n mostra desflorit?

¿Qui d'ixa mar ha vista la ribera?
¿Qui d'ex abisme ha escandallat lo fons,
d'un nou palau del univers pedrera
tal volta, o breg de noves creacions?

¿Hont s'amaga-l cometa formidable
per ressortir un segle o dos després
entre les llums etèrees espantable,
com serp de foch en mitg d'un bosch espès?

¿Sobre quins rails los astres van y venen,
que en llur camí no descarrilan may?
En sa embranzida, ¿ab quin bridó-s detenen,
que a truchs no s'estabellan per l'espay?

De la cadena d'or que tot ho serva
poques anelles oviràm d'ací,
y, jefímers d'un instant, des de un brí d'herba
la voldràm midar fins a la fil

Oh Cel, oh Cel, oh llibre de misteris,
¿quan m'obriràs tots més hermososfulls?
¿quan m'obriràs tots altres hemisferis,
cambra reyal tancada a nostres ulls?

¿Quan veure-m dexaràs les roses veres
d'exos rosers que m'han punyit lo cor,
de mos tristos hiverns les primaveres,
de ma fúnebre nit la resplendor?

¿Quan veuré obrir les estrellades portes
del regne hont tot crucificat reviu,

y rebrotar mes esperances mortes,
y-l més bell de mos somnis renadíu?

Si catifa es l'atzur de vostres sales,
¿quan lo veuré a mes plantes enflorar?
¡Oh Déu méu, oh Déu méu, dau-me unes ales
o prenèu-me les ganes de volar!

EUCARÍSTIQUES

AL REY DE LA GLORIA, FILL DEL PARE ETERNAL,
A NOSTRE SENYOR JESUCRIST,
FILL DE LA VERGE IMMACULADA,
VERITABLE DÉU Y VERITABLE HOME,
REY IMMORTAL DELS SEGLES Y DEL MÓN,
VERITABLEMENT, REVALMENT Y SUBSTANCIALMENT
PRESENT EN LA SANTA HOSTIA,
LOS AMICHS DEL SACERDOT POETA VERDAGUER
DEDICAN LES EUCARÍSTIQUES, MAGNÍFICH MONUMENT
DE SA FE, SA ESPERANÇA Y SON AMOR

BISBAT
DE PERPINYÁ

Perpinyà, 21 de Març de 1904

AL SENYOR AGUSTÍ VASSAL

Molt distingit senyor y fill meu carissim:

Acabo de llegir les EUCARÍSTIQUES de Mossèn Facinto Verdaguer, quina lectura me va causar fondíssima impressió. L'ànima del nostre excels poeta reviu del tot, ab l'ardor de sa fe y la bellesa de son enlayrat geni, en aquexes poesies que semblan emmanillevades al Càntich dels Càntichs. Creure, amar y patir, tota la vida de Mossèn Cinto pot resumir-se en aquevos tres mots, o, per millor dir, la crèu y l'càlzer van ser les dues fonts inagotables ahont va pouar la seva inspiració. Des de la primera joventut fins al llindar de la eternitat, la vida del capellà y del poeta va desenrotillar-se sota aquexes dues influencies. Vida de crucifixions, de dolors físichs y morals aguantats ab una resignació de màrtir; vida d'amor, d'aqueixa amor que en la llengua mística se diu Caritat, quina font embriagadora va ésser per ell lo divit càlzer del altar.

Les Flors del Calvari nos han fet mirar l'home dels dolors, y hem de regraciart a Déu de no haver-li perdonat les penes y-los neguits, hauria faltat, en efecte, a la nostra admiració

*per tan excels poeta, de poder contemplar-lo,
per així dir, a nú, a descobert, despullat dels
aventatges humans, dins del sol lluhiment de
ses virtuts.*

*Avui les EUCARÍSTIQUES nos fan mirar lo
triomfador del dolor, Mossèn Cinto, tenint
d'una mà la aspra crèu feta harpa armoniosa,
y de la altra lo càlzer d'or, plè de la sanch
del Anyell diví, mentres que ab vèu de cigne
canta los últims hymnes de l'amor mítich, hym-
nes dolçissims començats en la terra y finits en
lo Cel... Lo cigne armoniós ha mort davant
del sagrari.*

*Les EUCARÍSTIQUES han sigut lo testament
poètic de Mossèn Jacinto Verdaguer. La pri-
mera plana la va escriure davant del Sant
Misteri de Pezillà, en nostre trencet de Cata-
lunya que tant estimava y ahont tots los cors
eran seus; y l va firmar y segellar en Perpinyà,
cinch mesos abans de morir, elegint-vos per
marmessor com a amich fidelíssim.*

*Al donar a llum aquelles últimes poesies
complíu, donchs, la seva última voluntat; y
d'això vos ne serà sempre més reconexents los
admiradors del poeta, los bons fills de Cata-
lunya d'ençà y d'enllà del Pyrinèu, y sobre tot
lo qui firma aquesta carta, repetint-se vostre
pare amantíssim en Crist Senyor Nostre*

JULI, Bisbe de Perpinyà

GENESI DE LES EUCARÍSTIQUES

Si en ales del pensament nos trasladàm a la Capella hont s'hi venera al gloriós Sant Jordi, patró de Catalunya, aprop del poblet de Folgaroles, bisbat de Vich, en mitg d'un amfiteatre de roques acimades per un imponent dolmen, altar un dia dels déus del paganisme, boy seguint les remors dels torrentars y cascades, veurèm a un jove sacerdot qui, acompanyat de sos parents y amichs, avença a poch a poch, esblaymat, commòs y gayre bé detaillint.

Al enfrot d'un senzill altar guarnit ab dos pomells de flors y enllumenat per quatre ciris, hi celebra ferventment l'august sacrifici de la Missa, aparexent com transfigurat per un sant ardor que a sos oyents una devoció fonda encomana.

Ja lo nou ministre del Senyor, en un acte d'adoració, enlayra per dessobre les testes que la Fè y l'Amor fan inclinar, a la primera Hostia per ell consagrada, ver recaptador del Infinit, Hostia profitosa que reflexarà suau brillantor sobre tota la seva vida, força divina que l'aguantarà en sos treballs, ses lluytes y ses contrarietats.

Vinticinch anys més tart, Mossèn Jacinto Verdaguer remembrava ab plèr lo recort de sa primera missa, que fóu, com ell deya, la *bella aurora del meu sacerdoti*.

Gracies a les pregeries de sa bona mare, cobrà coratge pera pujar al altar: *Pobra mare! Ses fervoroses oracions me donaren força pera pujar al altar per la primera vegada,*

*hont hi algava ab mes mans tremoloses la Hostia santa, sol
hermòs de les ànimes enamorades, emporporant-hi ab la
sanch de Jesucrist sos armoniosos llavis.*

Durant lo curs de sa existència celebrà en les esglésies més famoses del món catòlic: a la catedral de Còrdova, a Sant Pere de Roma, a Tànger, a la mora Constantina, a Santa Eduvigis de Berlín, a la església dels Dominicchs de Sant Petersburg, a la catedral de la Havana quan estojava les cendres de Cristòfol Colom, a la cova de Bethlèm y sobre los rocatars del Calvari.

Mes les capelles de marbre, los altars de jaspi, los retaules d'alabastre, de bronze y de plata, les estovalles brodades d'or, les dalmàtiques de brocat, y les casulles rublertes de pedres precioses, no li feren pas oblidar los ornamenti senzills ni l pobre altar de Sant Jordi hont hi tingué lloch sa primera missa, y quin recort sobrepujà a tots los altres, segons ell meteix deya, *com si l meu cor s'hi
hagués quedat allà, hont celebri lo primer sacrifici.*

Dolent-se d'haver deixat aquells cims pera baxar a la plana, se plany de que la humil formiga haja tingut ales, perquè no hauria trepitjat tantes d'espines, *ni hauria hagut
de plorar tantes llàgrimes.*

*¡Benevides espines y fecondes llàgrimes que ns han
reportat tantes obres mestres!*

Lo poeta sembrà en llàgrimes, mes la cullita ha sigut gloriosa y abundant en garbes d'un grà que no s'agotarà mai més.

Pel Desembre de 1896 endreçavam un humil prech al poeta més gran de la catòlica Espanya, Mossèn Jacinto Verdaguer, sacerdot del Altissim, perquè desitjavam obtindre del autor de *La Atlàntida* «una de les paraules que immortalisan tot lo que canta vostra delicada ànima de

poeta», una poesia sobre les Sagrades Hosties de Pezillà de la Ribera.

No-n teníam prou de que haguessen sigut cantades per un Bisbe eminent, teòlech y poeta, sinó que voltíam sublimar-les per la vèu del geni.

Lo poeta del cor d'or acullí nostra súplica ab la bondat y senzillesa que formavan son caràcter, y tres o quatre dies després, per conducte de nostre excel·lent amic en Delpont, rebíam la celebrada poesia *Lo Sol de Pezillà*, que es un hymne magnífich dedicat a la Eucaristía, y quin títol solament ja val més que un llarch poema.

Lo sacerdot-poeta, pera cantar al Santíssim Sagrament, feya emmudir ses penes y abastava la harpa penjada dels sàlzers del camí, que des de temps restava silenciosa.

«Los quatre versos—nos escrivía ab sa extremada modestia—ab que respondí a vostra honrosa invitació, me sortiren d'un raig lo dia de Nadal, y són los únichs que he escrits fà molt temps.

»No són pas dignes de Jesús sagramentat ni del Misteri de Pezillà. Mes tal com s'fan prenèu-ne vos y prenga lo bon Jesús la bona voluntat.

»Un de mos somnis es escriure un llibre sobre lo misteri de la Eucaristía.

»Ho podré fer? A la voluntat de Déu. Mentrestant m'aconhorta pensar que en poesia o en prosa lo cantan millor altres poetes, y sobre tot los Angels que fan la vetlla de dia y de nit al voltant del Tabernacle.»

Al rebre la nova de que l'insigne poeta se proposava compondre un llibre sobre la Eucaristía, nostre cor bategà ab entusiasme y felicitat.

Tot seguit encoratjarem axis a Mossèn Jacinto Verdaguer:

«Me fèu saber que un dels vostres somnis fóra escriure un llibre sobre lo misteri de la Eucaristía.

»Vulga Jesucrist que aquest bell somni esdevinga prompte una hermosa realitat.

»Allà hont està lo Cós diví es hont s'acoblan les àligues.

»Donchs, enlayra lo vol, àliga soperba, y contempla ab ta mirada fonda al Sol de la Eucaristía, enllumena ab sos resplendents raigs a Espanya, França y lo món enter. Jamay cap altre poeta ha cantat un tema més sublím.

»Ningú més a propòsit que vos, oh sacerdot de Jesucrist, pera cantar-lo.

»No-ns retardèu la obra capdal de fè y d'amor.»

Somniavam un poema grandiós y nostres desitgs no-s complían. Alguna ocasió, per les confidencies d'un amich, poguerem suposar que aquesta gran obra estava preparant-se.

Comunicarem a Verdaguer les alegrías y esperances que cobejavam. Mes ay! nostres il·lusions s'esvahiren prompte. Sa resposta del 27 d'Agost de 1898 era ben terminant.

«En Delpont vos haurà parlat ab massa benevolença dels meus pobres escrits eucarístichs.

»No n'he pas escrit ni-n só capàç d'escriure un poema, y sí sols unes quantes poesies. Una d'elles es *Lo Sol de Pezillà*, que per cert es més obra vostra que meva, y tal volta per axò les altres poesies, ses companyes, temo que li seràn inferiors.

»Faré solament, si a Déu plau, ma humil cançó a la sagrada Eucaristía, mes no serà pas cançó de rossinyol, sinó de cigala, y de cigala vella y esmortuhida pels frets del hivern de la vida. *Nemo dat quod non habet*.

«A entonar aqueix cant de cigala o de grill m'ajudarián algunes obres de sa llista que li remeto, esborrant-ne les que tinch ja per coneigudes. Si li plau deixar-me-n alguna, li agrahiré, especialment les firmades per Sant Francisco de Sales, P. Faber, Monsenyor de la Bouillerie y Monsabré.

»Lo millor serà que enviieu les que bé vos sembla y no necessitéu d'alguns mesos, perquè treballo ab mòlta pena y sovint tinch de deixar, al pendre la volada, una poesia al pà dels Angels, per guanyar o cercar lo pà material que Déu n'hi dò.»

La composició del poeta, donchs, no consistirà en un gran poema sobre la Eucaristía, sinó en un aplech de poemets: en lloc d'una obra magistral, ne possehirèm moltes, que si no estan unificades, en canvi presentaran la rica varietat dels resplendors eucarístichs: *circumamicta varietate*.

Ben rebuts foren nostres llibres, dels quins nos deya: «He començat a saborejar y a fer la abella sobre aquell camp de flors.»

Mes la doctrina sola no es prou pera guiar al poeta que recorre sempre a la oració: resar una missa a Jesús Sagratament, al altar major de la església de Bethlèm, com nos comunicava, «davant un poble immens que m'ajudaria ab ses pregaries». Y ell meteix demanà al Senyor «inspiració pera entonar-li un cantic nou» (Carta del 23 de Setembre de 1898).

En lletres del 31 de Desembre del mateix any, humilment expressa son desitg, pera cantar «al Santíssim Sagratament, de que voldria ésser més digne sacerdot y menys indigna y pobre poeta».

De tant en tant alguna pena sopta ses inspiracions.

«La situació d'Espanya no convida a cantar. No obstant, vull acabar mon psalterí al Santíssim Sagrament» (Lletra del 11 de Juliol de 1899).

Comprenguerem que lo defalliment lo guanyava quan va escriure-ns: «No sé pas quan podré estampar mon llibre de la Eucaristía. No-m serà pas possible, com no s'arreglen mos assumptes.»

Ab tot, va posar en vers dos miracles del hermós llibre del P. Couet, *Les Miracles du Saint Sacrement*, diuent-nos: «He poetisat un parell de miracles dels del llibre hermós. Mes no he tingut pas cap inspiració: Jesús Sagamentat ne prenga la bona voluntat» (Carta del 31 de Desembre de 1899).

Sos planys fan trencar lo cor: «Só vell, estich en una mar de tribulacions que no-m dexan pensar ni escriure, y menys cantar. Per la alta poesía me sento exalat. Tantes y tan crues tempestes m'han xafades totes les flors del meu hort y m'han dexat sense un brot de poesía. Tot sía per Déu» (Carta del 9 d'Agost de 1900).

Així com la encisera albada senyala lo sol, les *Flors de Maria* preparavan lo camí a les EUCARÍSTIQUES. La Mare disposa la vía al seu Fill: *Ad Jesum per Mariam*. Per María se va a Jesús.

Al posar terme, gayre bé, a ses EUCARÍSTIQUES, nos escrivíà Verdaguer: «Respecte a n'aquestes poesies, estich encara indecís entre publicar-les en un sol volúm o en tres o quatre petits llibrets.»

Y-ns donava detalls de la composició dels opuscles, als que voldría «afegir-hi, si Déu volgués que sabés escriure en prosa, una videta popular de nostre Sant Pasqual Baylón (que s'ha de començar encara)».

Lo poeta se dignava consultar-nos: «Ara vos pregun-

to: ¿Què vos ne sembla? Quin dels dos plans vos apar millor?... Lo gloriós Sant Jacinto, que porta en una mà la Santa Verge y en altra lo Santíssim Sagrament, nos inspire a vos y a mi» (Lletres del 12 de Desembre de 1900).

Manifestarem nostre humil parer al poeta, qui'l trobà razonable: nos determinavam per l'aplech y no pera seccionar la obra, perquè axís minvaria l'efecte del conjunt.

«La resposta que vos me donàu a la pregunta de si es millor publicar mes EUCARÍSTIQUES en varis llibrets o en un sol volúm, m'ha semblat bé. Sortiràn totes plegades, mes axò serà quan Déu voldrà; perquè per ara estich destorbat y la obra no està prou feta encara. Aquell l'acabe per qui o en honor de qui fóu començada.»

Aquesta carta, del 3 de Janer de 1901, sigué, ay! la darrera que del gran poeta va arribar-nos.

No obstant, tinguerem la sort de veure a Jacinto Verdaguer quan sa vinguda a Perpinyà pera tributar los derrers homenatges a un dels millors de sos amichs, lo senyor Justí Pepratx, traductor de *La Atlàntida* y altres obres (Desembre de 1901).

Abans de separar-se de nosaltres pera retornar a Barcelona va confiar-nos lo seu manuscrit, que per primera vegada, en l'any anterior, nos havía sotmès.

L'insigne poeta ja ho pressentia que no posaria fí a la seva obra:

Oh! Vola, àliga real;
axeca més la volada;
axeca-la cel amunt,
que-l volar ja se t'acaba.

Mossèn Jacinto Verdaguer volgué constituir-nos depo-

sitaris de les EUCARÍSTIQUES, quin preuat tresor tenim en nostres mans y, ajudant Déu, no quedrà pas amagat.

Ab lo concurs dels amichs d'en Verdaguer erigirèm sobre la seva tomba un monument digne del autor de *La Atlàntida* y del místich incomparable.

Prompte un nou floró hermossejarà la corona del poeta, ja prou valiosa y resplendent.

Resta ignorat lo nom del argenter de Segovia que desitjava

Morir cisellant en or una custodia.

Mes si no conexèm al primer, sabèm que-l segón, que ha fruit aquesta sort immensa, es Mossèn Jacinto Verdaguer.

Després d'haver ofert a la Mare la millor corona de les més gaires flors, *Flors de Maria*, preparava pera'l fill una sumptuosa diadema, més esplèndida que la dels reys: una diadema composta de tots los resplendors eucarístichs. Y

S'ha mort cisellant en l'or aquesta custodia.

Es una poesia més que humana: són càntichs y armònies celestials com les que deuen fer sentir los Serafins dalt del Cel, entre-los enlluernaments de la divina presència, davant del meteix Déu.

Es més que càntichs: es una pregaria, una adoració sublím.

Així com Frà Angèlich pintava agenollat sos Cristos y ses Madones, també Mossèn Jacinto Verdaguer devia compondre sos poemes eucarístichs, ses *Eucaristiques*,

com ell les anomena, al peu del Tabernacle en lo flamejament diví de la resplendent Hostia.

Allí flameja l sol de l'Hostia Santa.

Sota aquexa apariencia
s'emmantella l'increat,
s'hi sotmet l'Omnipotència,
s'hi encabeix l'Immensitat.

Després de la crucifixió del Calvari venian les delícies del Tabor.

Com l'imàn atrau al acer, la Eucaristía atreya al sacerdot-poeta, que voldría ésser presoner ab lo Presoner diví.

De la presó del sagrari
voldria ser presoner,
ab vostre amor per cadena
y ab Vos per escarceller.

Lo trobayre de la Eucaristía se complaurà en exhalar un cant planyívol acompañat de son llaüt d'or:

...eucarístich trobador,
llengaré ma trista quexa
puntejant mon llaüt d'or.

Qui millor que-l sacerdot-poeta pot cantar:

Lo Déu del sagrari es gran:
ell engrandeix y angelisa;
lo que toca s torna sant,
y a qui'l reb lo divinisa.

En ses hores d'angoxa no canta, y plora de vegades tota la nit als peus de son Estimat.

Tota la nit he plorat.
 ¿Ahont plorarà qui estima,
 sinó als peus del Estimat?

La primera de les seves poesies eucarístiques, y que ha sigut principi y causa de totes les demés, es *Lo Sol de Pezillà*, que comença ab questa incomparable imatge:

Ton front abaxa coronat d'estrelles,
 oh noble Canigó,
 que un altre Rey baxà de més alt que elles
 al cor del Rosselló!

y acaba ab un magnífich acte d'adoració:

En son trono, que ornà la primavera,
 adóra'l, Rosselló,
 al Rey de Pezillà de la Ribera,
 més alt que'l Canigó.

¿No-l veyèu al magestuós y altívol Canigó, tan exaltat pèl poeta, acatar-se enfront de la Magestat de Déu, qui reyalment està en les Hosties Santes?

Es lo més grandiós que hi puga haver.

Nosaltres l'hem vist al venerable sacerdot, humilment postrat en una adoració secreta; l'hem vist contemplant radiant y com transfigurat les Santes Hosties que tant bé ha cantades. Talment nos sembla veure-li encara.

Aquestes Hosties han reflexat sos poderosos raigs sobre'l front del geni.

Prompte, al voltant del Sol de Pezillà, gravitaràn en lo cel de la poesía brillants estels que pregonaràn les glories y magnificència de la Eucaristía.

Quins càntichs tan purs los serafins que volatejan al

entorn del Tabernacle han ensenyat al poeta prou digne d'escoltar-los y comprender-los!

Quan per primera vegada fullejarem les EUCARÍSTIQUES, nos proposavam senyalar de pas les poesies més notables; mes nos fòu difícil: passavam de sorpresa en sorpresa, encisats, corpresa, extasiats.

Avuy, com ahir, estèm baix lo meteix encís. Semblants belleses no poden analisar-se, y axis nos acontentarèm en esmentar *La Cena*, *Meditació sobre'l Misteri dels Misteris*, *Lo Crucifix y-l Càlzer*, *Lo Blat*, *La Nit de Corpus*, *La processó de Corpus*, *La Missa de Sant Joan y La Custodia de Barcelona*.

Aquesta darrera sobre tot, que conté les proporcions d'un poema, es la més hermosa de totes y d'un lirisme perfet.

La Custodia de Barcelona no desdium pas de la *Oda a Barcelona*.

Abdues són dos valiosos brillants que lluhiràn al front de la gran ciutat, que bé pot gaudir-se-n, com raigs resplendent de son patriotisme y de sa fè.

Una part important manca al manuscrit de les EUCARÍSTIQUES, y es lo poemet dedicat al Santissim Misteri de Sant Joan de les Abadesses, lo Sant Crist antiquíssim que porta en son cap la més preuada de les reliquies, una Hostia consagrada des de fà molts segles.

Segurament no fòu pas un oblit del clarissim poeta lo no haver descrit aquest miracle que devia omplir un lloch assenyalat, segons va manifestar-nos lo nostre amich y distingit dexeble del gran Verdaguer, l'Antòn Busquets y Punset, qui ab aytal motiu acompanyà al cantor immortal en una visita especial que feren al Crucifix miraculós, venerat en una alta muntanya de Catalunya.

Era una de les parts substancials de la seva obra, que Verdaguer servava pèl final.

Pera dissort, la enfermetat que posà terme a sos díes li impedí executar son progete.

Sens dupte es un joyell preuat que manca a la magnífica corona eucarística, la més bella, ab la de Tomàs d'Aquino, que jamay altre poeta haja ofert a Jesucrist; però tal com es enlluerna d'aytal manera que, al admirar-la, sos resplendors no dexan veure lo que pot mancar-hi.

Los llegidors que com nosaltres tindràn més tart lo plér d'assaborir les EUCARÍSTIQUES de Verdaguer, no repararan pas en classificar-les entre les obres més exquisides del poeta.

Es lo cant suprèm del Cigne de Folgaroles, són los derrers batechs d'aquest gran cor de sacerdot y de poeta.

Com son gloriós patró Sant Jacinto trespassant les flames, axís Mossèn Verdaguer ha pres ab una mà la divina Hostia, ab la altra a la Santíssima Verge, y les ha presentades al món, pasmant-lo ab tanta gracia y magestat.

Béns plau contemplar a Jacinto Verdaguer dominant les onades de la mar quan retronan fressoses amenaçant engolir lo vaxell en que navega; béns ompla contemplar en sa ardida volada a n'aquesta Aliga reyal planant en la immensitat, en los cims de les muntanyes més elevades. ¡Que n'es d'hermos! ¡Que n'es de gran! Però lo trobàm més admirable encara quan, en mitg de les amargues onades de la tribulació que arrèu l'envoltan, besa la mà de Déu qui'l prova, canta ses glories y ses magnificencies eucarístiques, y d'arrobament en arrobament, d'èxtasis en èxtasis, d'ascensió en ascensió, s'enlayra fins a les altures

més sublims del Infinit, en los resplendors de la llum y en la plenitud del amor.

Es més que'l poeta de la humanitat: es lo poeta de la divinitat.

En ell la personalitat sagrada del sacerdot realça la del poeta, donant-li un no sé què de perfecció que sols pot conferir lo caràcter sacerdotal.

Les EUCARÍSTIQUES van a exir en lo cel de la poesía com una immensa y resplendent custodia, més brillant que la Custodia de Barcelona, la més preciosa del món, reflectant los raigs de llum y de vida de la Hostia santa, profitosa pera la salut dels pobles y dels individuus. *O salutaris Hostia!*

Los Congressos Eucarístichs de Paray le Monial y de Namur han glorificat al sacerdot-poeta.

Com a membres dels esmentats Congressos demanarem de cor la entrada de Mossèn Jacinto Verdaguer, malgrat la seva modestia, que-s resistí a presentar-se.

Al començament del Juny de 1897 endreçavam *Lo Sol de Pezillà* al Sr. Baró de Sarachaga, Director del Hieron (Musèu Eucarístich), qui presentà aquesta magnifica poesía al Comitè del Congrés de Paray le Monial.

Lo Rvnt. Gauthey, Vicari General del Cardenal Peraud, va llegir-la ell mateix, ab l'aplaudiment general dels concurrents.

Lo Sol de Pezillà ha sigut publicada en les llengües catalana y francesa en lo volúm del Congrés.

Fou un moment d'alegria per Mossèn Cinto quan llegí aquestes planes, que nosaltres metexos li mostrarem en una entrevista que, ay! devia ésser la derrera.

Nos demanà dur-se-n aquest llibre, que-l servà fins sos

derrers jorns, y que conservàvam com un preuat recort de les nostres relacions.

Cinch anys després (del 3 al 10 de Setembre de 1902) se celebrava lo renomenat Congrés Eucarístich internacional a Namur (Bèlgica).

La ocasió no podia presentar-se més favorable y solemn pera donar a conèixer les EUCARÍSTIQUES, que l'il·lustre difunt acabava de llegar-nos.

Espontaniament s'obrien les portes davant del cantor immortal de la Eucaristía, com sens dupte havíen sigut ja obertes pera la seva bella ànima les portes de la benaventurada eternitat.

Honor a Sa Grandesa, Monsenyor Heylen, lo piadós y espiritual Bisbe de Namur, President dels Congressos Eucarístichs internacionals.

Serà una gloria pera'l Congrés de Namur l'haver revelat les EUCARÍSTIQUES de Verdaguer a la pietat cristiana, que hi constituirà les seves delicies.

Les EUCARÍSTIQUES han brillat a Paray le Monial, «lo primer trono eucarístich del món després de Gerusalèm»; han brillat en la santa Bèlgica, «que figura en primer rangue quan se tracta d'exaltar lo culte de la Sagrada Eucaristía».

Y axís meteix poden resplendir sobre Espanya y tot lo món.

Nosaltres, a qui lo geni català s'ha dignat confiar-nos la seva obra, fidels a n'aquest encàrrec sagrat, dipositàm ab una piadosa veneració sobre la seva tomba, d'aquí endavant famosa, aquest monument de son amor y de sa fè, tenint-nos per ditzosos al revelar al món literari y religiós les EUCARÍSTIQUES d'aquell qui ha merescut ésser

anomenat lo nou Dant, del gran poeta èpich y mítich Mossèn Jacinto Verdaguer.

No-ns bastava l'haver descobert la existencia de la obra magistral pòstuma de Verdaguer.

En la més il·lustre de nostres assamblees literaries lo nou elegit es rebut solemnement per un de sos membres més distingits, que'l presenta al docte Areòpach, donant a conèixer sos títols y sos mèrits.

Aquí lo nou electe ja-s recomana per sí meteix, mereixent les honors d'una celebritat universal y d'una gloriosa immortalitat.

Se tractava de presentar al públic una de ses obres més hermoses, esbadellada sobre la seva tomba com un lliri d'enlluernadora blancor.

Calia un home superior que hagués conegit al sacerdot-poeta y apreciat totes les riqueses d'aquesta gran ànima.

La Providència, sempre generosa y delicada, nos l'ha fet trobar al temps oportú.

Tinguarem de vèncer sa modestia, senyal característica del verdader mèrit, que'l feya comparar-se a la gota d'ayga davant l'Oceà, que havia amidat en sa extensió y profonditat.

¿Què pot la pobla gota davant del Occeà?

La gota d'ayga s'ha convertit en un acaudalat riu que ha portat a la mar son abundant tribut.

Lo dexéble era digne d'alabar al Mestre, qui l'havia distingit entre tants d'altres estimant-lo ab un afecte singular.

Quan Elías se-n pujà al Cel en un carro de foch, dexà son mantell al seu dexéble Elisèu.

Al deixar aquest món l'il·lustre poeta català, ¿s'ha ha emportat tot, geni, glòria, immortalitat?

Afortunadament pera les lletres y la patria catalana, res ha succehit axís.

Lo místich sublim, des del Cel, inspira encara als místichs de la terra.

La amistat ha escrit molt bé del geni.

Com les insignes reliquies, les EUCARÍSTIQUES ofereixen una presentació admirablement cisellada.

La literatura catalana compta ab una bella obra més: lo prefaci d'en Pere Palau Gonzàlez de Quijano.

Que-ls Sants Patrons de Verdaguer, Jacinto, Segimon y Ramón, testimonis celestials de son baptism; que-ls Sants a qui ha cantat, Joan lo dexéble estimat; Francesch d'Assís, l'exemplar més acabat de Crist; Eularia, honra y glòria de Barcelona; Sant Jordi, l'incomparable guerrer, patró de Catalunya; Sant Pasqual Baylón, l'humil frare franciscà y lo gran Sant de la Eucaristía, constituestan un magnífich accompanyament a les EUCARÍSTIQUES, grandiosa y poètica Custodia del sacerdot-poeta qui fóu lo viricle reyal de Jesucrist, y que la Esglesia celestial envie a la Esglesia de la terra lo ressò d'aquests cants, melodioses armonies que les harpes anèliques, ressonantes d'amor, deuen afinar al voltant del trono del Anyell eternalment sacrificat.

AGUSTÍ VASSAL
Cavaller de Sant Gregori lo Gran

PREFACI

En lo reliquiari dels meus afectius recorts trascendentals ocupa lloch preeminent lo del 10 de Juny del any 1896. En aquell memorable dia, y al cayent de la tarda, nos passejavam ab Mossén Cinto pèl seu hort dels «Penitents»; abdós admiravam les flors que l'enjoyavan, apomellant-ne un ram; y ell me-n feya com un apòlech de cada una. Descapellant idealismes y aspiracions, vam dialoguisar de coses del cel; la conversa nos portà a evocar los grans místichs, y d'entre ells se fixà preferentment en Sant Joan de la Creu, dihent-me que-ls infortunis y desenganyos que aquest va experimentar li servían d'exemple y conhort pera les tribulacions que aleshores lo punyan. Me recitá ab ferventa dolcesa aquelles misterioses estrofes de *«A dónde te escondiste — Amado, y me dejaste con gemido?»*; y després d'aquella dels desitjats ulls del Aymat quan la Esposa diu que-ls aparte, *que voy de vuelo*, va exclamar: «*¿Quan serà que hi aniré jo?*» Llavors va acotar-se soptadament, tot cullint una rosa blanca a mitg-poncellar, y vaig sorprendre-li una llàgrima que titil-lava en sa parpella. Y jo, també, vaig llagrimesar, cor endintre.

«Qui, ay!, podía dir-me que al cap de sis anys, dia per dia, hora per hora, y també a la posta de sol com en la diada aquella, ell exemplaria les ales, espayant-se, anant ja, com desitjava, «de vuelo»; y devia ésser jo qui rosa-fia silenciosament ab un plor de cor enfora lo roser sempre blanch y verge, y may esfulladíç, del recort seu?»

Y qui, menys, havia de dir-me que al any just de sa cèlica volada podria delectar-me ab altres flors més primaverenques, també del seu hort, mes no-l dels «Penitents», sinó lo paradisíach de sos cants Eucarístichs, ab una per mi may somniada comanda, al ensems afalagadora y anyorívola, que solament per complacencia respectuosa envers l'il-lustre comenador goso cumplimentar?

La honrosa comanda se contràu a fer una presentació al món de les lletres: no s'extén a prolegomenar un judici crítich-literari, que, entenen constituiria un desacat tractant-se del eximi poeta, seria menester d'altra part que s'erigís vanitosament en mestre qui ab prou feynes ha sigut y serà més que un modest y entusiasta dexeble de son immortal autor. Però, ademés, y abans y sobre tot, aquest magistral aplech de corprenedores poesies, filles de la Fè y breçolades en l'immàcul sentiment, foren inspirades y han esclatat tant sols pera fer sentir y creure. Y també pera ésser admirades pels quins, conexadors de les excepcionals dorts d'aquel geni, lo veneravan; y de tots altres que, abessonats ab lo seu cor, al combregar ab la eucaristía dels seus ideals, van estimar-lo.

Les EUCARÍSTIQUES! Aquixa es la verginal toya de místiques roses veres que engandeyà Mossèn Cinto, entrelligades ab les cordes d'or de son psalteri.

Totes elles floriren en lo jardí del seu cor anyoradíç del cel, y regades, una a una, ab la ayga crestallina d'aquella Amor, que tant quant més se-n beu més ne sedejàm, com en un rapte sublím nos canta en les metexes que li esdevenia:

De mos llavis a mes venes
al sentir-la traspuar,
tinch la set de les arenas,
que ni s'apaga ab la mar.

Oh encisadors secrets del misticisme! Felics d'aquells qui poden esbrinar-los, delitant-se en les mels que s'hi copsan!

Són los cors verament místichs, plantes exòtiques arrelades incidentalment en nostre planeta per designis divinals; que quan arriba aquella hora-baxa de les miseries humanes que volen corsecar-les ab son mortifer baf material, esprimassant lo tronch que cap-brota unaponceilla d'emmusteible lliri, s'allongan en busca del Sol Diví; y al rebre lo bés de sa enamorada y enamoradora tebior, obren l'encenser de son càlzer, ofrenant-li lo santificat perfum. Esperits incompresos de la Humanitat que s'arrosga, que, fent lo terrenal pelegrinatge en compliment de trascendentals missions, al sentir-se aclaparats per les fadiges del camí, se deslliuran transitoriament de la carn que-los disfreça y empresona, ja defallint-la en deliquis o bé condormint-la ab èxtasis, a la fi de remuntar lliurement lo vol enlayre, y ben amunt, fins a rebre del Altíssim noves forces pera continuar son humana viatge.

Aquexos sers excepcionals tenen per contra en sa vida terrena que, sovint, los constitueix en víctimes seves la desamor dels homens, traduhida en desengany, falsies, enveges, ingratituds, calumnies o injusticies y persecucions. Y aquest fet, que, sent la pedra de toch, fixa lo procés y determina la evolució del misticisme, ben lluny d'ésser una injusticia, obeheix al compliment d'una lley sapientíssima, dimanada d'Aquell que ha constituit en tots los ordres de la vida, axis en lo de la materia com en lo del esperit, un perfecte y divinal equilibri. Sadollats d'amor, vivint solament d'ell, y en relació constant ab lo Ver — de quin reben emanacions vitals d'infinitesa — y

espandint-lo arrèu arrèu, no podrían subsistir, esberlarían indefectiblement si, de més a més, fruisen de la amor de la terra. Per axò han de tenir, y tenen, per contrapès, la terrenal desamor.

Tot esperit místich es poeta per essència; però no tots tenen lo dò de poder exteriorizar la poesia que-los ubriaga, fent-la arribar a nosaltres. Es gracia divina que-s concedeix tant sols a uns pochs. Benhaurats d'aquests! Y més benhaurades, tal volta, les generacions en mitg de quines han florit! La nostra es una d'elles.

Y dita gracia es concedida quan los temps ho reclaman.

En los presents, de positivisme malaguanyat, en que l'home s'ocupa y preocupa solament de la vida del cos, adinerant los sentiments, enllotant-se en la pols carnal, emmisteint los ideals de la ànima, extraviant-se pels laberíntichs viaranyys de filosofies buydes y enganyadore, era menester que brillés una estrella de primera magnitud, que als dormits en la nit de la materia ab són de la indiferencia o del excepticisme, los desvetllés dolçament, fent-los axecar los ulls al cel des de la terra, recordant-los que d'ací allà hi tenim ben fixada la emblemàtica *Escala de Jacob*, que si

Los àngels del Paradís
per ella un dia baxavan,
ara no són àngels, no:
es Jesús qui hi puja y baxa:
hi puja nostres desitgs,
que ofereix al Etern Pare,
dexant-los ploure, després,
com amorosa rosada.

Fou necessari que un home qui comprenent, experimentat, nostres amargors, dihent-nos

los qui anàu perduts
demunt de la terra,
si es que menjàu pà,
lo menjàu ben negre;

però iniciat en los màgichs secrets d'un altre *Pà del cel*,
que es tota dolcor,

y-l mortal que-n menja
viurà sempre més
en la vida eterna...

perquè ell, que ha niuat *Entre-l blat de la montanya de Sión*, que

n'hi ha un camp de xexa,
d'ahont Jesús, per Dijous Sant,
feu la sementera
.

per hont la seva ànima

vola d'acf, vola d'allà,
gentil colometa,
pica una espiga de forment
granívola y bella;
mes de la espiga que picà,
oydà!
creyent treure un grà,
li surt una perla...

nos invite a nodrir-nos d'ell, adoctrinant-nos:

Creyeu ma paraula:
a menjar anèu
en la real taula,

d'aqueix Pà dels justos
que té tots los gustos;
d'aquell Pà de Déu...

Los poetes místichs, que també patexen d'*Anyoranza*,
sospirant:

{Quan serà que surta l sol,
lo sol que pendre solía,
lo dels raigs escalfadors,
lo qui torna l'alegría,
que fà cantar los auells
y també l'ànima mia?

escorcollan espiritual y delicadament ab los càlichs ulls
de la Fè los més íntims replechs del cor seu; y trobant en
cada un lo bés del Senyor, exclamant *Ell es ab mi*, tot
seguit psalmejan:

Mon Estimat està dintre mos braços,
y jo estich en los braços del Aymat
de flors cenyit, ab llaços
que-los esperits angèlichs han trenat.

Ell es ab mi, com lo matí ab l'alosa;
y jo só ab Ell, com peix en riu pregón;
com infantó penjat al pit de rosa
que de la vida es font.

No-l deixarà fugir l'ànima mia,
que l té lligat y pres.
Ell es ab mi y jo ab Ell, no per un dia,
sinó per sempre més...

Lo veritable poeta místich víu entre nosaltres, sempre

y sols de la *Amor*; però moltes vegades s'envolcalla a
dretes ab la ficticia túnica de la aspror, pera no ésser
manossejat per la ironia de les ignorant vulgaritats hu-
manes. Fan com les perles, que reclouen son orient baix
la rugosa closca.

Mossèn Jacinto Verdaguer axis fóu y visqué entre nos-
altres. L'elegit de Déu, fins en lo seu nom va ésser amo-
rosament emblemàtich: lo d'una flor.

En sa tomba deurfan esculpir, pera millor epitafi,
aqueix hermosissim glatit poètic seu:

Gert y blanch y tendre lliri
de qui era jardí l'empíri
que rublías de ta olor,
¿qui-t baxà a nostres ombrívols,
a florir entre marcívols?

L'Amor.

L'Amor, sí, que va ésser la inspiració de totes ses
obres, des del *Plor de la Tòrtora* a *La Atlàntida*, hont
aleteja en lo *Chor d'Illes Gregues* y batega en *Lo somni
d'Isabel*; des de en *La Barretina*, que poncella ab lo me-
langiós

mes no canto gayre,
mes no canto, no,

fins al encisador *Encís*, a la ombra santa de la Crèu del
Canigó; que glateix en los *Càntichs* y perfuma en les *Flors
del Calvari* y de *María*, pera vibrar en tots los tons, recor-
rent tota la gama amorosa del sentiment en sa merave-
llosa, cabdal y pòstuma les EUCARÍSTIQUES.

En aquestes, unes voltes recordant sos íntims y no

esflorats colloquis ab los àngels, los fà parlar ab aquella seràfica simplicitat de la innocència:

Nosaltres som sos àngels de la Guarda.

Nos hi volèu, Senyor?

Senyor: quan estaréu
de sos corets en lo petit cenacle,
nosaltres, què farèm?

Altres nos diu, quan aplega *La Manna* celestial que vivifica la ànima:

Si fos lo vas d'or
passat per la flama,
seria millor.
Jo, com vas no tinch,
quan la amor m'inflama,
la cullo ab mon cor.

Quan *Sobre l'pit* extremy suavament al Aymat, li endreça:

De vostre amor no isch
y encara us anyoro:
per Vos es que visch,
per Vos es que moro.
Vos estimo tant,
que ja no reposo
fins que sospirant
sobre l' pit vos poso.

Ab quina hermosor trasmet les divines y tendrissimes paraules que Jesús, en *La Cena*, dirigi a la Esglesia!

Mentre n'està sopant
sospira de tristesa.

— Me dol dexar a tots,
y més, oh esposa meva,
me dol dexar-te a tu,
que ets del meu cor la reyna;
mes per salvar lo món
ja de morir tinc pressa:
mon Pare m crida al cel:
com m'estaré en la terra!

Papellonejant *Entre lliris*, ha destil-lat la essència d'aquests en l'alambí de la delicadesa més exquisida, y nos la va vertent en gotes de nèctar de gustació celestia:

Jesús, fill de Maria,
de cel y terra flor:
de tots aquexos lliris
lo més bonich sóu Vos.
Veniu d'entre sos braços,
poncella de son hort;
veniu de l'Hostia santa...
y enlliriàu mon cor.

¡Com es conexedor, ab pressentida conexença, de *La Comunió del Cel!* Sabent, ab sabiduría espiritual, que

.....allí la fruya
abastarèm del arbre de la vida,
d'hont aquí, sols, assaborím la escorsa.
Aquí bevèm en la fontana oberta:
allí podrèm nedar dintre les ones
de la mar de la Amor, sens fons ni mida.

Y s'enlayra ab lírich vol de sublimitat arrebatadora, endiumenjada ab gales de pensaments y imatges més primaverals que l'ambient de la sagrada festa, en *La Processó del Corpus*.

Bé la recordo la d'enguanyl Com l'avar estotja son tresor, possehia en secret y com joya sagratíssima lo volüm de les EUCARÍSTIQUES, que fullejava silenciosament ab inexplicable goig. Y llegfa:

Aquixa es la de Corpus magnífica diada;
l'adéu del Maig; la porta d'argent sobre-daurada
que avuy la primavera, rihent, obre al istiu.

Vaig extendre la mirada pels voltants, y era ver lo que-m deya:

Com grans clavellineres que vessan clavellines,
esclatan les finestres en roges serpentines,
domassos grochs, rosacis y de color de mel.
Per tot rajan cascates de púrpura y de rosa,
y entre retalls de prada fresquívola y verdosa,
retalls de blau de cel.

Llegint, llegint a mida que la Processó se descabdellava, brandavan a tot brandar les campanes de la Catedral. De sopte m'adono que-los soldats presentavan armes y també que la bandera s'inclinava magestuosament ab un solemní saludo. Arribava *La Custodia de la Sèu!*

....en la cadira
del rey Martí asseguda;
enlluernant los ulls dels qui la veuen
la gran llampegadiga
del or, argent y perles y topacis,
y-los esperits ab la blancor de l'Hostia.

L'orquesta dels exèrcits, esclatant en la marxa solemne y triomfal, ofegà un crit que vaig exhalar. Jo llegia aleshores:

¡Es Ell! ¡Es Ell! Mirèu-lo, com sol en mitg d'estrelles,
entre brandons y ciris, brillants y meravelles,
dins la flayrosa boyra que surt dels encensers.
La gloria lo circumda com una albada rossa,
y l'ostensori explèndit es la reyal carrossa
del Déu del Univers.

Y llavors, sobre del talem, blanch de néu, com la Puresa; ab broderies d'iris, com la Esperança; brocatat d'or, com la ànima enamorada de Fè; vaig abocar-hi a plenes mans fulles y flors, poncelles y ramells de ginesta y roses, y de clavells y lliris; y, a dojo, càntichs del esperit y regalims d'amoroses llàgrimes. Y fins un troç del cor meú, lo que encensava mon reliquiari del fervorós recort a Mossèn Cinto.

Després, ennuvolada ma vista y ab mà tremolosa, borbollant, prossegui:

¡Es lo Senyor! Postrèm-nos de genollons en terra;
ressonen les Hossanes del plà fins a la serra...

Y cayguí de genolls alhora, axecant al cel mos ulls.
¿Me serà permès espandir una intimitat del meu cor?
Repost d'aquestes emocions, vaig recullir-me en oració, postrant-me als peus d'un Sant Crist garlandat ab una branca del llorer de Vinyoles. Era aytal diada (11 de Juny) lo primer aniversari de la que l'immortal poeta estava de cos present y ert y per derrera estada entre nosaltres, bé que del jorn abans ja lo seu esperit volejava entre-los chorus angèlichs,

y eucarístich trobador
puntejant son llaut d'or.

¿Quina oració podia jo endreçar que millor agermanés ab un psalm al Altissim la veneració afectiva al mestre? Continuant la lectura de les EUCARÍSTIQUES, tal y com deu fer-se ab les poesies d'aquest genre, — lo purament místich,— pera profitar de llurs santificats efectes del enlayratment de la ànima: destriant, una per una, les belleses que s'hi enclouen; assaborint-les essencialment ab l'esperit; perlejant en lo fons de cada pensament, indefinit en la apariencia; reconcentrant se gradualment en sí meteix, y ab dolç abandonament sensitiu dexant-se transportar al món d'un ideal incognot, que-ns atràu com incomprendible imant; pera, a la fi, breçolar-se en les delícies d'un semi-èxtasis, que arriba inesperada, suau y silenciosament; submergint-nos en dolçures inexplicables, y no recordades més que ab vaguetat d'una melodia que va fonent-se, d'una glopada d'encens que-s difuma, d'un vespertí crepuscle que agonitza...

Perquè totes elles brollan sols per pressentiment, engendrant-se de manera vaporosa y indeterminada: van ennuvolades d'infinitesa; s'esclare xen al raig de llum d'un idealisme; les desemboira, ja, l'Amor Diví; sospenent-se la conciencia perquè se desempresonan les encongides ales del esperit; aqueix remonta soptadament lo vol, pera anar a rebre la Inspiració que magestuosament devalla. Y establesta la corrent espiritual, com cèlica flor que descabella les misteriose fulles, van exint a bell doll les estrofes una aprés la altra, fins a tant que, esvanint-se los sentits, surgeix la derrera, traduibile en llenguatge dels homens. Y sumit en deliqui, lo místich poeta va esgrinant-la encara en secret y a soles ab son ànima; potser glosant-la un serafí, tal volta finint-la los benaventurats...
¡Qui ho sab! ¡Oh secrets encisadors del misticisme!

Vaig isolat-me.

Llegint y rellegint, me bategava lo cor d'una dolcesa no saborida; sentia a mon entorn vibracions d'arpegis y *Te-Deums* de cançons desconegudes; un fresseig com d'argentines ales; un halè com d'enamorats sospirs; un benestar com d'epitalàmica primavera; una flayre com de lliris; unes veus com d'arcàngels; uns òsculs com de vergens...

Al endemà vaig trobar-me recolzat en la peanya d'aquell Sant Crist garlandat ab la branca del llorer de Vinyoles y ab les EUCARÍSTIQUES caygudes de mes mans, reposant sobre unes flors de ginesta, providencials despulls de la diada del Corpus.

No recordo més d'aquella nit. Si vaig condormir-me al braç de les EUCARÍSTIQUES, com que al desvetllar-me florí un somriure sobre mos llavis y dintre lo cor la alegría de benhaurança, degúi somniar en lo cel!

Conreadors del Ideal, esperits fervents, enamorats de la ànima, somniadors del Paradís, llegiu aquestes pàgines d'or, que són lo santificat testament del gran poeta. Fruí de ses delícies, combreguèu en son recort, compartint ab ell en *Comunió diaria* la Hostia de la Eucaristía poètica divinal, perquè

Cada comunió
es un escaló
d'una escala hermosa
que, tot combregant,
amunt va pujant
la ànima amorosa.

Assedegats de Bellesa, marcits de Fè, corsecats d'Es-

perança, emmusteits d'Amor, estronquèu vostra xardorosa
set en aquexa abundosa y delectable font que brolla del
cor místich de Mossèn Cinto.

Ell es qui a tots invita :

Bevèu, coloms; bevèu la ayga fresca
del rieró sagrat;
de la ayga que es més dolça que la bresca
pél cor enamorat.
No es ayga de la terra: sa dolgura
fà l'ànima felíq.
Bevèu, coloms; bevèu de l'ayga pura...
que vé del Paradís.

P. PALAU GONZÁLEZ DE QUIJANO

Barcelona, 23 d'Agost de 1903 (*Lo Puríssim Cor de Maria*)

LO SOL DE PEZILLÀ

TON front abaxa coronat d'estrelles,
ioh noble Canigó!,
que un altre Rey baixà de més alt que elles
al cor del Rosselló.

Mes es humil; esplèndida corona
no té, com tu, d'argent;
lo sol llevant besades no li dona,
ni fochs lo sol ponent.

Com tu no té l'Pyrene per barana,
ni-l cel per camaril,
ni tot un hemisferi per capsana:
sols té un sagrari humil.

Es un vas de cristall lo seu hostatge
hont lo desà un infant
en lo més negre, esgarrifós oratge
que-ls segles contaràn.

Set anys fóu presoner en pobre *armari*
lo Criador diví!
Aquell qui a les estrelles per rodar-hi
l'immensitat obrí.

Lo cristall, que era blanch com l'Hostia santa,
sortia cobert d'or:
Aquell qui hi víu per dar-nos vida tanta,
ne fóu lo daurador.

¡Aquell qui de qui-l reb l'ànima daura
d'amor ab l'or més fi,
aqueix vas de la terra ab l'or restaura
de son pinzell div!

Des de llavors venen a voladuries
los cors de Perpinyà
oracions a oferir-vos y canturies,
oh Sol de Pezillà!

Cantèu, cantèu, rossinyolets, a l'alba,
des del Agli a la Tet:
donèu-li encens, oh flors; feu-li la salva,
canons del Castillet.

Los verdosos palmons de la victoria
que pugen a eix cel blau,
y barrejats al càntich de la glòria
los hymnes de la pau.

En son trono, que ornà la primavera,
adora-l, Rosselló,
al Rey de Pezillà de la ribera,
més alt que-l Canigó.

Nadal de 1896.

A JESÚS SAGRAMENTAT

Vos al rossinyol diví
donàu al matí
dos o tres grans de becada,
y, enfilant-se al cim d'un brot,
content y devot
vos fà una cantada.

Més pura y dolça y suau
a mi me la dau
ab l'Hostia sagrada.
¡Oh qui fos lo rossinyol,
ma Vida y mon Sol,
per cantar-vos una albadá!

LO PÀ

*In Cenam dilexit eos,
vere panis filiorum.*

Lo bon Jesuset
la morir anava;
mes veu a sos fills
y vol viure encara
fins a dar-los pà,
que es cosa sagrada
lo pà de sos fills
per un cor de pare.
Li costarà car,
axò no l'esglaya;
lo que costa més
es lo que més s'ayma.

Es lo pà de flor
que menjan los Angels;
es un pà de rey,
mes com rey lo paga.
Ne dóna la sanch,
per cinch fonts li raja,
y ab exes cinch fonts
sa vida sagrada,
son cos virginal,

lo seu cos y ànima,
ab essència y tot
divina y humana
D'aquell pà tan bò
que Déu nos en dò.

Costós es lo pà,
mes es de durada,
puix n'hi haurà per tots
mentres món hi haja.
Aqueix es lo pà
que la Verge pasta;
té sabor de mel,
té dolçor de manna
d'una manna tal
que la vida allarga.

Los qui-n menjaran
en la seva taula,
viuràn sempre més
en la gloria santa.

D'aquell pà tan bò
que Déu nos en dò.

L'AMOR

*Quid non cogit amor?
Triumphat deo amor.*

ST. BERNAT.

Qui-t baxà de l'alta cima,
astre que-l cel més estima,
orient de sa claror?
D'una esfera a una altra esfera
¿qui-t dexà en ma polsinera?
L'amor.

De les perles la més fina
de la perlera divina,
¿qui ab ta hermosa lluentor
del firmament t'arrencava
y en nostra sanch te llençava?

L'amor.

Gert y blanch y tendre lliri
de qui era jardí l'empiri
que rublías de ta olor,
¿qui-t baxà a nostres ombrívols
a florir entre marcívols?

L'amor.

LA PRIMERA COMUNIÓ

JESÚS

UNA amorosa estrella
conduhia a Bethlèm Reys y Pastors;
una altra de més bella,
María,
la dolça Mare mía,
guía a mon temple ls jovenívols cors.
Un vol de noys y noyes
cantant avuy m'hi cridan,
de dèu abrils poncelles bonicoyes
que a sa mística boda me convidan.
Ses ànimes vull pendre per espouses
¡y-ls ne duré de cosest...

LOS ANGELS

Senyor, ¿què-ls portarèu?

JESÚS

Demunt sos fronts de néu
esfullaré mes roses;
los daré del ben-viure la ciencia,

allargaré lo temps de sa innocencia
com allarguí lo dia per Josuè.
Examplaré l seu cor
encastant-hi les ales de la fè
y aprés les de l'amor.
¡Ja-l devallar-hi m tardal!

LOS ANGELS

Nosaltres som sos Angels de la Guarda.
¡Nos hi volèu, Senyor?

JESÚS

Veniu-hi, donchs. Mirau-los acostar
cap al altar,
en sa mà dreta un ciri,
en son coret un lliri.
¡Oh! ¡Quin perfum lo seu!
Mortals, ¿que no ho sabeu?
L'herba florida atrau la mansa ovella
la flor del camp l'abella,
mes la puresa atrau a vostre Déu.

LOS ANGELS

Senyor, quan estiguèu
de sos corets en lo petit cenacle,
nosaltres ¿què farèm?

JESÚS

A voladuries
voltau mon nou y místich Tabernacle,
breçant-lo ab les canturie
que feu sentir al cel.
Voltau-los tot lo dia
de goigs y d'alegría,
y ab vostres ales abrigau son llit,
fent-ne volar ben lluny los somnis negres
y ben apropi los de la Gloria alegres.

LA PROCESSÓ DE CORPUS

Avuy es Corpus Christi, la festa de les festes; en exos cims de serra greguejan les ginestes. Endoyna, ginestayre, la de les mans d'argent: ab l'or que avuy se dexa robar per tu la tossa, de sa florida testa la cabellera rossa per la ciutat extén.

Per dar-te sa florida, los horts se tornan toyes; los turonells se tornan primaverals monjoyes de brosta y de fullatge, de roses y verdors; los sègols, que ja trauen espiga, s'enrosellan; per rebre a algú que arriba les serres s'emmantellan ab son mantell de flors.

Pastores d'exos boscos, ompliu vostres cistelles de lliris y lliroya, de roses y roselles; sembràu per exes places la murtra y romaní; y, per honrar eix dia de Déu y sos misteris, ab l'or de l'argelaga sembràu pels presbiteris l'argent del gessamí.

Los rossinyols refilan avuy entre la molsa de totes les que saben l'antifona més dolça; tots los aucells que cantan cantan avuy millor.

De brosta avuy se dexan descoronar los arbres, posant ab son fullatge demunt lo mur de marbres un altre de verdor.

¿Què esperan cels y terra? ¿Què espera la natura, que-s mostra avuy ab tota sa gala y hermosura? Les criatures totes esperan a son Déu, que va a deixar son trono reyal del Tabernacle, y en l'eucarístich talem, hont lo reté un miracle, vé a veure l' poble seu.

Aquexa es la de Corpus magnifica diada, l'adéu del maig, la porta d'argent sobreaurada que avuy la primavera riuent obre al istíu: istíu millor vol dar-nos lo Sol-Eucaristia, qui, extint-se dels sagraris, esqueixa en aquest dia la nit que-l té catíu.

A Déu, sense nosaltres, l'altar li es anyorívol, y avuy, denant la tenda del Tabernacle ombrívol, recorre sos dominis reyal conqueridor. A aquells qui-l van a veure los torna la visita, y als qui oblidat lo tenen avuy també-los invita a entrar dintre-l seu cor.

Es lo sol que per justos y pecadors se lleva y a tots los diu: «Preneu-ne: tota virtut es meva. Oh cegos, les parpelles obríu: jo só la llum; jo só la llum divina que resplendí en Siona, y mon cor, per donar-vos un raig de sa corona, com un brandó-s consum.»

Baxàu, oh llenyatayres, los arbres del boscatge;
plantàu-los a renglères en pòrtichs de fullatge
com a pilars de cúpoles de tràmola verdor;
rumbegen vostres joyes aquexos cels per astres,
¡oh vergens!; vostres cintes y flochs exes pilastres,
y-l temple l vostre cor.

De les flors que cullíau adés cantant corrandes
texfu-ne, ab brots d'arínjol enfiladís, garlandes;
encadenàu ab elles les cases del vehinat;
los barris ab los barris uniu ab exos llaços
que semblan de l'Esglesia los amorosos braços
que abraçan la ciutat.

Una ona d'alegría per tot arrèu sadolla;
lo goig del cor per totes les fesomies brolla;
lo goig de les famílies brilla per los balcons;
quiscún, entre jacintes, timons y roses veres,
dexa veure una toya de cares rialleres
de nines y infantons.

Com grans clavellineres que vessan clavellines
esclatan les finestres en roges serpentines,
domassos grochs, rosacis y de color de mel.
Per tot rajan cascates de púrpura y de rosa,
y, entre retalls de prada fresquívola y verdosa,
retalls de blau de cel.

De dos en dos al ayre los gonfarons onejan;
les creus de les parroquies derrera lluhentejan;
los gremis s'arraceran a llur amat penó,
y com un gran rosari s'esgrana y descapella

per los carrers y places, silenciosa y bella,
l'immensa processó.

Un raig de refrigeri de la custodia s vessa:
fins lo malalt que clavan los mals al llit, s'adreça
y trau a la finestra son cap; lo presoner
derrera l'aspra rexa sent nàixer l'esperança,
y-l cor que sospirava de dol y d'anysorànca
sospira de plaher.

No hi ha cap soterrani tan fosch en aquest dia
que un raig entrar no dexe del Sol-Eucaristia:
qui plora avuy no plora tan amargants los plors.
Avuy sobre ses ales porta cançons tot ayre,
y al cel puja de totes les roses ab la flaire
l'encens de tots los cors.

Cantàu, infants tendrívols, col·legi de Marfa;
cantàu, tímides vergens, que ab sa bandera guifa
vers son palau d'estrelles la Reyna del cel blau;
a Aquell qui ahir rebia en místic desposori
los més festosos hymnes de vostre repertori
cantàu, vergens, cantàu.

L'orquesta dels exèrcits respòn a una altra orquesta,
lo cant del *Lauda Sion* allà d'allà contesta
del *Sacris* a la marxa solemne y triomfal.
D'un campanar al altre s'ho diuen les campanes,
y cridan los altívols castells a monts y planes
que arriba l'Eternal.

¡Es Ell! ¡Es Ell! Miràu-lo, com sol en mitg d'estrelles,
entre brandons y ciris, brillants y meravelles
dins la flayrosa boyra que surt dels encensers.
La gloria lo circumda com una albada rossa
y l'ostensori esplèndit es la reyal carrossa
del Déu del univers.

Inclina a son passatge l'almogàver sa ascona,
lo rey inclina l'cepte y-s lleva la corona
d'un rey més gran al veure lo trono fulgurar,
y la bandera augusta, que arriba triomfanta,
per fer-se humil catifa de la custodia santa
se-n dexa trepitjar.

Plouen les flors ab fulles y raigs de sol envoltes,
dels arbres que zumzejan com cabelleres soltes;
los gessamins s'esfullan en pluja d'argent fos.
Lo roure centenari tremola a sa presencia
y-l tey y l'alba doblan, per fer-li reverència,
lo front magestuós,

Ab totes ses banderes les naus li fan la gala
y-s gronjan com gavines que avuy l'amor exala,
l'amor del Déu qui ls dóna les ales per volar.
Los artillers engegan ses màquines de guerra,
y al trò que com un carro fà traquejar la terra
respòn lo trò del mar.

Y ab vèu enrogallada la mar diu a la riba,
la terra diu al astre: «¿Qui es, donchs, aqueix qui arriba,
aqueix qui al acostar-se me gela de terror?»
Y ls astres, vergonyosos, que a sa presencia s ponen,

y ls continents superbos, al Occeà responen:
«¡Aqueix es lo Senyor!»

Es lo Senyor, qui empayta com a remats d'ovelles
los lleons pêl Sahara, per lo cel les estrelles,
los segles per la vía de llur eternitat;
qui toca les montanyes y fuman y-s capgiran;
la mar, que ho veu, recula; los ríus enrera s giran
com un minyó esglayat.

¡Es lo Senyor! Postrèm-nos de genollons en terra;
ressonen los *Hosannas* del plà fins a la serra;
que-l *laus* sía perenne, que l'hymne sía etern,
y clergues y pagesos, y obrers, soldats y nobles
agenollats lo canten ab les ciutats y pobles
y cel, terra y infern.

Sía per hòmens y Angels del cel, a voladuries,
llohat per infinites centuries de centuries
des de hont lo sol se lleva fins hont lo sol se pon.
Lo Sol que avuy abriga de llum nostre hemisferi
diga, al pendre de totes les ànimes l'imperi:
«Jo só la llum del món.»

ARA Y DESPRÉS

*Ut nobis terra sit coelum
instituit hoc sacramentum.*
ST. JOAN CRYSTOM.

L'Eucaristía es lo cel començat,
mes no es en estes regions hont s'acaba.
S'acaba en altre reyalme felic
d'hont per nosaltres Jesús l'ha baxada.

Aquí se ns dóna l Senyor tot sencer,
mes abrigat ab lo túnich de l'Hostia;
com més demanan los ulls la claror,
més s'enlleganyan de núvols y d'ombra.

En l'alterosa regió de la llum
dels accidents se desfa la cortina,
y la nit fosca se fà raig de sol,
y-l raig de sol resplendor de mitg-día.

Los cels hermosos se veuen per dins,
obrint-se flor la blavosa poncella,
y a la anyorança li exuga los plors
com sol novell la divina presencia.

Y Jesucrist, nostra vida y amor,
als combregants dexa veure la cara,
los dexa odir sa vèu dolça y nedar
de ses amors en l'immensa riuada.

ANYORANÇA

*Sine te esse nequeo, et sine
visitatione tua vivere non
valeo.*

IMIT. L. IV, C. 3.

J o-l veya de ben apropi,
lo sol de l'Eucaristía;
lo veya des del altar,
des del altar de Maria.
Vingueren dies d'hivern
y un nuvolet me-l prenfa.
Nuvolet, bon nuvolet,
sens Jesús, ¿jo què farta?
¡Oh Jesús, lo bon Jesús,
amor de l'ànima m'a!
Veniu, sol, solet
de la Eucaristía;
veniu, sol, solet,
que-m moro de fret.

Fosca com era la nit,
encara més s'enfosquía:
núvol com era mon cel,
de més núvols se cobria.
Jo-m girava al orient:
¿quan serà que-m torne l dia?

EUCARÍSTIQUES

¿Quan serà que-m surta l sol,
lo sol que pendre solia,
lo dels raigs escalfadors,
lo qui torna l'alegria,
que fa cantar los auells
y també l'ànima mía?
Veniu, sol, solet
de la Eucaristia;
veniu, sol, solet,
que-m moro de fret.

L'aucellet espera l jorn;
jo espero a qui me l'envia.
Passà lo temps del hivern;
la primavera venia.
També venia Jesús,
lo sol de l'ànima mía,
que a les roses dóna olor
y als auellets melodía.
Al cantic que jo entoní
un vol de cors responía;
responía un vol de cors,
auellets que l'altar cría.
Veniu, sol, solet
de la Eucaristia;
veniu, sol, solet,
que-m moro de fret.

PRIMERA COMUNIÓ

*Sicut columbae super
rivulos aquarum*
CANT. V, 12.

L'albor plateja ls finestrals de marbres
del temple encara fosch;
ses gótiques columnes semblan arbres,
los arbres d'un gran bosch.

S'enjoya l santuari ab les estrelles
de que-s despulla l cel
per oferir al Rey de totes elles
més digne cobre-cel.

Apar l'encesa una estrellada hermosa,
altre orient l'altar
ahont se veu lo sol, com una rosa,
sos raigs esbadellar.

Allí flameja l sol de l'Hostia Santa
que fa florir lo cor,
com d'altre clima fructuosa planta
que té virtuts per flor.

S'ouen de lluny murmuris y canturies
com d'aygues y d'auells;

EUCARÍSTIQUES

se senten axecar a voladuries
cançons y cors novells.

Allà d'allà, per entre verdes branques,
prenen los raigs del sol,
tot eix matí s'hi veyan ales blanques
a punt de prendre l vol.

De dos en dos a beure devallavan
los colomets al ríu,
mentres de goig altres coloms cantavan
axís des de llur niú:

«Bevèu, coloms, bevèu de la ayga fresca
del rieró sagrat;
de la ayga que es més dolça que la bresca
pêl cor enamorat.

No es ayga de la terra; sa dolçura
fà l'ànima felic.
Bevèu, coloms, bevèu de la ayga pura
que vé del Paradís.

ENTRE-L BLAT

A la montanya de Sión
n'hi ha un camp de xexa,
d'ahont Jesús pêl Dijous Sant
féu la sementera.
Si la sembrava un sant dijous
la regà un divendres,
y la regada fóu de sanch,
de sanch de ses venes,
[ayl], [de ses venes y son cor,
que ses ales plega!

Es com un or ara aquell blat,
com un or que oneja,
zumzada va, zumzada vé,
ríu que-s descapella,
als segadors dihent: «Veniu,
veniu a la messa»;
als segadors de per amunt
y a la espigolera,
y als auzellets que van pêl cel,
pêl cel y la terra.

Ab los aucells refiladors
l'ànima hi voleya;

vola d'ací, vola d'allà,
gentil colometa.
Pica una espiga de forment
granívola y bella,
mes de la espiga que picà,
joydal,
creyent traure un grà
li surt una perla.

LA PERLA

QUINA perla sé!
¡Quina perla final!
Si jo fos marxant,
per ella daría
tot l'or del Ofir,
tot l'argent de l'India.
Mes, ja que no-n só,
vendré lo que tinga,
tots mos somnis bells,
mos somnis y cítara;
ne daré la sanch,
ne daré la vida.

Si comprar-la puch
duré aquexa insignia
no pas sobre-l braç
com una manilla,
sinó sobre-l cor
com un ram de mirra.
¡Oh qui me l'obris
com una conquilla
a dins per tancar
com en un vericle
la perla sens preu
de l'Eucaristia!

QUAN VENS DE COMBREGAR

Un ritual antich deya al
diaca, donant-li la clau del
sagrari: «Conserve bé
aqueix tresor.»

MGR. PICHELOT: *L'Evangelie de l'Eucharistie*, pà-
gina 296.

I

QUAN vens de combregar
dus de la font sagrada
un vas d'ayga emmelada.
En eix licor puríssim
se t'ha donat l'Altísim:
quan vens de combregar
no-l dexes pas vessar.

II

Quan vens de combregar
escrini ets de la joya
del cel més bonicoya.
Lo món te la vol pendre:
procura-la defendre.
Quan vens de combregar,
no-t dexes pas robar.

III

Quan vens de combregar
surts del convit angèlich
hont Déu se t'incorpora.
Qui passe per ta vora,
d'aquell aroma cèlich,
quan vens de combregar,
se-n senta perfumar.

IV

Quan vens de combregar,
a qui-t fa companyía
diràs: «Fill de Maria,
que ab vos jo visca y moria.»
Y al colóm de la Glòria,
quan vens de combregar,
no-l dexes escapar.

ENTRE LLIRIS

PÈLS camps de la Judea
Jesús, lo bon Pastor,
entre lliris pastura
son remadet xamós.
De plata són sos càlzers,
sos estàmens són d'or,
son coll nevat de cigne,
son peu de lliri-jonch.

De ses petjades brotan
quan va pèl mitg del bosch,
li-n brotan de sos llavis,
li-n surten de son cor;
són lliriets flayrosos
del Evangelí ls mots;
ne són los seus preceptes,
ne són, jayl, ses amors,
ne són les innocencies
que volan-li al entorn.

Són les virtuts que inspira,
bells lliris cullidors,
y-ls assortats que-ls cullen,
donzelles e infantons,

són lliris de la terra
que als del empir fan goig.

Jesús, fill de María,
de cel y terra flor,
de tots aquexos lliris
lo més bonich sóu Vos.
Veniu d'entre sos braços,
poncella de son hort,
veniu de l'Hostia Santa
y enlliriàu mon cor.

BENVINGUT

Habitavit in nobis.
Dulcis hospes animae.

Bé s'està, Jesús, en vostre Sagrari,
mes Vos ne volèu un altre en mon cor;
si volèu entrar-hi,
siàu benvingut, mon Déu y Senyor.

Siàu benvingut a la vostra casa:
de sa freda llar que-l segle apagà
siàu Vos la brasa
y ab la vostra amor se rescalfarà.

Entràu-hi, si us plau: oberta la porta
es de bat a bat de vespre y matí.
L'amor que us hi porta
es aquella amor que-l vostre, jayl, obrí.

Es aquella amor que us baxà a la terra;
es aquella amor que us pujà a la creu
al vici a fer guerra
y a vostre enemich, que es l'enemich meu.

L'amor, ¡oh Jesús!, que us porta a mos braços
es la que vers Vos m'ha portat a mi.
No he perduts los passos
mentres jo só ab Vos y Vos sóu ab mi.

Jo de vostre cos só l reliquiari,
de vostres amors jo tinch lo floret;
del gran Operari
avuy lo méu cor es lo Nazareth.

Que per sempre més sía vostra estada,
y a la veu del món per que sía sort
tancàu-ne l'entrada,
y escrivíu demunt: «L'estadant s'es mort.»

SOLEDAT

Quae utilitas in sanguine
meo? Medius vestrum stetit
quem vos nescitis.

EMPRESONAT al fons del Tabernacle,
donchs ¿què hi fa tot solet lo bon Jesús?
S'està com argenter en sa botiga,
de joyes d'or y argent plena a curull,
y, veient que no venen a comprar-li-n,
a la portella surt,
ab les mans plenes de brillants y perles,
y díu: —Teniu, prenèu, —als transeunts.
— Los qui patíu, veníu a mi, —los crida; —
jo us refaré, jo axecaré al caygut. —
¡Y ls braços no li donan los qui cauen,
ni li demana l perseguit segur!

Es una font que díu: «Omplíu los cànsters:
mes aygues són de vida y de salut»;
mes de ses pures limfes
no va a pouar ningú,
y a beure de les aygues corrompudes
corre tothòm a pestilents aljubs,
y, sol de nit y dia,
sol y abeurat de befes y d'insults,
compta ls sospirs que surten de sos llavis,
¡les llàgrimes que brollan de sos ulls!

SOBRE-L PIT

ENTRE Maig y Abril
vegi que venia
l'Aymador gentil
de l'ànima mia.

Venia rihent
com la primavera,
omplint l'Orient
de sa floridera.

Venia amorós
son imperi a extender.
Son cap era ros,
son cor era tendre.

Son mantellet blanch
de l'Hostia divina
brollava de sanch
fresca y purpurina.

Ros, candi, vermel·l
y humit de rosada,
semblava un clavell
florit ab l'albada.

EUCARÍSTIQUES

— Clavellet d'olor,—
diguí-li, — us espera,
frisant, lo méu cor
per clavellinera.

De vostra amor no isch
y encara us anyoro:
per Vos es que visch,
per Vos es que moro.

Vos estimo tant
que ja no reposo
fins que sospirant
sobre-l pit vos poso.

L'ARBRE

*Ita et volucres coeli veniant
et habitent in ramis ejus.*

MATHÉU, 13, 21.

Hi havía un arbre hermós
en mitg del Paradís de les delicies.
En sa llenga suàu
s'anomenava l'Arbre de la vida.

Era un arbre fruyter,
tot carregat de fruya carmesina,
que cada demati
ne dexava la terra envermellida.

Té, entre ses fruytes, flors,
que està sempre en lo bò de sa florida,
poms d'or y poms d'argent
que ensembs als ulls y al paladar convidan.

Com més fruya se-n trau,
ne queda més en la brancada ombrívola.
Qui-n menjrà sovint
no morirà mentre aquell Arbre visca.

De sa ampla soca al peu
murmureja lo doll de l'ayga viva:
es la Font de l'Amor,
y lo fruyter diví l'Eucaristía.

SOTA LA REXA

*Mas me causa tal pasión
ver á Dios mi prisionero,
que muero porque no muero.*

SANTA TERESA.

COM passarell solitari
presoner en gavia d'or,
jo us veig a dintre'l sagrari
presoner de vostra amor.

En exa presó tan bella
prop de Vos posàu-me pres,
y tancàu-ne la portella
perquè no-n puga exir més.

Vostra càrrega de penes
voldría ab Vos compartir,
y aquexes vostres cadenes
jo us voldría alleugerir.

Mes de vostra companyía,
¡ay!, no-n só merexedor.
La nit ¿com viurà ab lo dia?
¿Com estarà l fanch ab l'or?

Aprop del cigne blanquissim
¿com estarà l cor fumat?
Y en lo trono del Altissim
no hi pot pas seure l pecat.

De trono o presó que sia,
jo-ls escalons besaré
y a plorar la pena mia
a la porta m quedaré.

Sota la daurada rexa,
y eucarístich trobador,
llençaré ma trista quexa
puntejant mon llaüt d'or.

LA MANNA

*Quid est amplius, manna
de coelo, an Corpus Christi?
Corpus Christi utique, qui
auctor est coeli.*

SANT AMBRÒS.

LA manna que plou
a punta de dia,
¡oh que dolça n'es!
¡Qui ab un vasull d'or
y de pedrería
cullir-la pogués!

Si fos lo vas d'or
passat per la flama,
seria millor.

Jo, com vas no tinch,
quan l'amor m'inflama
la cullo ab mon cor.

Abelles que anàu
a grans voladurias
la manna a cullir,
aucells que-n veníu
ab vostres canturies,
ho podríau dir.

La manna que plou
a punta de dia,
¡de dolça si n'es!
Omplint-se-n lo cor
y l'ànima mía,
¡qui morir pogués!

LA CENA

*Ecce ego vobiscum sum
usque ad consummationem
saeculi.*

NOSTRE Senyor Jesús
se desposà ab l'Esglesia,
l'esposa del seu cor,
que des del cel l'atreya.
Vespres del casament
n'ha fet una gran Cena.

Convida als seus amichs,
convida als seus dexebles:
enllà Judes traydor,
ençà Tomàs y Pere,
Joan prop de son pit,
d'hont ha de ser clau mestra.
En aqueix gran convit
la Pasqua ab ells celebra
abans del seu retorn
a la patria promesa.
Ell n'es l'Anyell Pasqual
que als convidats s'entrega.
Sa sanch farà de ví,
sa carn serà la seva.

Mentre estàn sopant
sospira de tristesa:
— Me dol deixar a tots,
y més, joh esposa meva!,
me dol deixar-te a tu,
que ets del méu cor la reyna;
mes per salvar lo món
ja de morir tinch pressa:
mon Pare m crida al cel.
¿Com m'estaré en la terra?
— Espòs, lo méu espòs,
no m'hi dexèu soleta.
Soleta si-m dexàu,
m'hi moriré de pena.
— Esposa, cara esposa,
no-t dexo sola, no.
¿Veus aquexa Hostia Santa?
Aqueix es lo méu cos:
ab ell viuré en tus braços,
ab ell viuré en ton cor,
y viuràs tu ab ma vida
fins a la fi del món.

CONVIT

A LA PRIMERA COMUNIÓ

L'Anyell diví qui pastura entre-ls lliris
vos crida a son hort;
vos ne darà de florits y en poncella,
rosats ab sos besos, florits en son cor.

Vos donarà de la fruya de l'arbre
que hi ha al Paradís.
Aquell qui prenga en sos llavis la fruya
pendrà a Jesucrist.

Si estàu solets vos farà companyía,
si estàu malalts vos darà la salut;
si sóu pobrets, d'infinita riquesa
vos omplirà com la flor de perfum.

Quan ha de fer sol, de matí ja comença,
y avuy per vosaltres hermós sortirà:
oferíu-li les vostres primicies,
que Ell vol les primicies de tot lo creat.

Nina a qui encara somríu l'innocència,
gentil infantó,

veníu, veníu, que Jesús vos convida
festiu y amorós.

¡Que bonich es per defora l'sagrari!
¡Que bonich es per defora y per dins!
Avuy l'Altissim un altre-n desitja:
obríu-li-n les portes, puix es vostre pit.

Anyell diví qui pexèu entre-ls lliris,
dihèu-li vosaltres: «Jesús amorós,
a pasturar entre lliris y roses
veníu-hi a mon cor:
seràn los lliris les vostres belleses,
seràn les roses los vostres amors.»

10 Novembre 1899.

POST COMUNIÓ

DIHEU-ME, Angelets:
 ¿d'hont me vé la ditxa
 de que l'bon Jesús
 a mos braços vinga?
 Es Gerusalèm
 qui avuy me l'envia,
 no pas la del món,
 sinó la divina.
 Me vé del cel blau,
 y es fill de María.
 ¡Oh moment ditzós!
 ¡Hora benedida!

Encara que es rey,
 no-n porta l'insinia;
 du l ceptre amagat
 y corona espínea.
 Reyet amorós
 que mon cor estima,
 disfreçat veniu
 al vassall qui us crida;
 mes prou vos conech
 ab la pelegrina

y ab l'ayre retxós
 que tant agracia.
 Quedàu-vos en mi,
 puix la nit arriba,
 que son fosch mantell
 a la terra abriga,
 y si us quedàu Vos
 me serà clar dia.
 Quedàu-vos-hi avuy,
 demà y mentres visca:
 regnàu sempre més
 en l'ànima mia.

MIRACLE DELS PEXETS

*Quis divina neget panis
mysteria, quando muto
etiam piscis praedicat ore
fidem.*

(Distich gravat en lo
globo d'Alboraya.)

BÉL sentiréu cantar
lo miracle dels pexos d'Alboraya,
si a cantar-lo m'ajuda des del cel
Sant Antoni de Padua.

Demanà lo viàtich un malalt,
quan esclatava una hòrrida tempesta
d'aygues a ríus y vents en terbolí,
llampechs y trons y pedra.

Perquè mori un malalt sens sagraments
l'infern entra en batalla.
¿Serían de sos monstres los lladruchs
aquaella gran tronada?

No-s dexa, no, esglayar lo bon rector:
ab lo viàtich sobre-l cor sortia.
Anant ab Déu, ¿què li podrà venir
que benvingut no sia?

Rodola lo temperi demunt séu,
bramula que bramula.
Lo núvol bé n'escup de calabruix,
mes del rector ni un fil de roba s'mulla.

Conforta al moribón ab pà del cel,
y torna après al poble d'Alboraya.
Mes, jay!, lo monstre que lladrà al venir,
l'espera en la tornada.

Quan arriba al Barranch de Carraixet,
exut ara meteix com una roca,
com una serp que devallà dels cims
ab un torrent esglayador se troba.

Fà l'signe de la crèu
y s'arrisca a través de les onades;
mes cau, y ab les onades capdellat,
creu que avuy serviràn-li de mortalla.

Quan pot sortir ab vida de sos plechs,
regracia al Senyor, de qui era trono,
Mes, jay!, volent estrènyer-lo en son pit,
se troba sense-l globo.

Ho veuen los devots accompanyants
y-s posan a pescar dintre l'escuma,
ab branques y bastons
escandallant l'immensa revinguda.

Y van amunt y avall
d'una vora de riu a l'altra vora.

EUCARÍSTIQUES

¡Oh! A pescar lo veniu, Angels del cel,
que-los hòmens, jay!, no-los troban.

L'oviran entre boga part d'avall,
mes, jay!, es arca oberta,
y la gentil conquilla d'or y argent
està sense la perla.

Les perles eran tres.
Veniu, joh Trinitat!, en nostra ajuda.
Si Vos no hi veniu pas,
rodolaràn al fons del mar perdudes.

Plorant, lo bon rector cau de genolls:
—¿Com vos podré trobar en la riuada,
Santíssim Sagrament?
¿Y sense Vos jo tornaré a Alboraya?

—No hi tornarèu sens Ell, oh bon rector,—
uns llauradors alegres li responen;—
giràu los ulls al riu:
¿veyeu venir quelcòm sobre les ones?

Tres pexos trauen a flor d'ayga l cap,
duhen quiscún una Hostia en sa boqueta,
blanca com flor de lotus sobre-l Nil,
y hermosa com lo sol de primavera.

Los pexolins s'acostan humilment
a posar en lo *píxis* sa becada,
com si del Criador
sentissen la presencia sobirana.

Saltironan aprés agosarats,
com per *Corpus* los seises de Sevilla,
davant lo globo hermós que per dosser
té les copes dels arbres de la riba.

Tot Alboraya acut en processó
y s'omple de sos càntichs la boscuria,
y d'amor a Jesús sagramentat
lo regne de Valencia se perfuma.

¿QUÈ ES LA COMUNIÓ?

*Es darse en comida Dios
cubierto debajo un velo
por endiosaros á vos.*

JUAN LÓPEZ DE UBEDA.

Es la taula sagrada hont Jesucrist
a sos dexebles estimats convida
del ví d'amor que alegra l cor dels sants,
del pà del cel que ls hòmens deifica.

Es aplicar lo llavi assedegat
del costat de Jesús a la ferida,
com al sí de la mare l'infantó,
com l'abella a la rosa purpurina.

Es unir nostre cor ab lo seu Cor,
com flama humil ab una immensa pira,
com una gota d'ayga ab la del mar,
que es, y no pas com Déu, sens fons ni mida.

Es pendre-l en lo pit com Simeó,
tenir-lo en les entranyes com Marfa;
es empeltar al seu lo nostre ser
y refondre en sa vida nostra vida.

PER QUÈ JESÚS S'AMAGA

Et latet et lucet.

HERMOSA es l'Hostia Santa en l'ostensori,
més que l nacre y l'argent, l'or y l'evori
que l temps daurà y brunyi.
¡Com resplendeix a la claror dels ciris,
entre ls ramells de roses y de lliris
cullits aquest mat!

Mes l'Hostia Santa es sols apariencia,
joh Jesucristl, jo só a vostra presencia,
mes, jayl privat de Vos.
Com més d'aprop y fit a fit vos miro,
vostre ser divinal menos oviro,
joh Sol misteriós!

¡Ay! No la veig vostra natura humana,
no la veig la divina sobirana
que enlluernà a Bethlèm;
no la veig vostra bella fesomía
que ls hòmens y les feres cor-prenfa,
llevat les de Salèm.

No oviro en la custodia vostra cara,
que com un sol tot l'univers aclara;
mes sí, vos veig lo cor;

no hi sento vostra veu melodiosa,
dolcíssima, tendrívola, amorosa,
mes sento vostra amor.

Vos veig lo cor, eix astre que irradia
com lo del jorn en son meteix mitg-día
vessant amor y llum.

Vos veig eix cor angelical y altissim
que per amor de nostre cor pobrissim
se crema y se consúm.

Vos veig lo cor, humà o diví que sía:
es per lo cor que al home s'aprecia,
al home com al Déu.

De vostre pit lo veig dins la ferida,
com pelicà que de sa sanch convida:
— Veniu ací ja bevèu.

Del astre que no veig sento la flama,
sento quelcòm que en lo vericle me ama
ab una amor sens fi:
de l'amagada flor sento l'aroma,
lo parrupeig suau de la coloma
que-m vol per colomí.

Jo d'amor m'aconsolo ab aqueix signe:
de mirar-vos avuy no-n só pas digne:
Vos me-n farèu demà;
y de veure-us a plér de cara a cara,
de vostre front meteix a la llum clara,
ma set s'apagarà.

Trist es, Jesús, que nostres ulls no us vejan;
mes, llum ahont los Angels se rabejan,
que us ame nostre cor,
fins que, esquexada la vital cortina,
vejàm al cel la Magestat divina,
que ací ja té l'amor.

SANTA MAGDALENA DE PAZZI

De Pazzi la gentil flor
tota petita es encara,
y de rebre al bon Jesús
l' hora dolça li trigava.
¡Y tant lo-n somnia de dolç
eix Pà que del cel nos baxa!

¡Per ella no baxa pas
y s'està morint de gana!
— Espera, — deyan-li tots;
y Magdalena esperava,
mes no pas sense plorar,
com les poncelles a l'alba.

No sent admesa al convit,
a sa mare hi accompanya;
se li posa frech a frech
y agafant sa roba exclama:
— Avuy va a rebre a Jesús
la meva mare estimada.
Pouant en tan bona font,
bè s'omplirà de bona ayga,
de l'ayga de set olors
que-los esperits embalsama.

De son cor passarà al séu,
y de son cos a sa falda,
y de sa faldeta a mi,
que n'estich assedegada.—

Cosida a son faldilló,
al retornar a la casa,
tot lo dia la segueix
y a cau d'orella li parla:
— Maretta meva, si us plau,
asseyèu-me en vostra falda,
y ab lo cap en vostre pit,
hont l'amor prengué posada,
a Jesús sagramentat
dir voldria una paraula.

L'EMPELT

*Exit ad coelum ramis felicibus
 [arbor
 miratur que novos frondes et
 [nova sua poma.*

VIRGILI.

Per la Eucaristia som empeltats
 sobre la carn de Jesucrist.

Tot arbre fruyter de l'horta
 la fruya metixa porta
 del arbre en que s'ha empeltat;
 y jo, rebent cada dia
 en la dolça Eucaristia
 l'empelt del Fill de Maria,
 ¿portaré fruyt de pecat?

¿Jo faré menos que un arbre?
 ¿Sería per Vos de marbre
 mon pit, que ho estima tot?
 Empeltau ma rahimera,
 estèril y borda y fera,
 ab vostra sarment, que es vera,
 y serà vert lo rebrot,
 y jo seré vostra toria,
 rahimera de la gloria,
 sarment penjada a la creu,

y la branca ab Vos unida;
 de vostra saba nodrida,
 portarà los fruyts de vida
 ab que Vos l'enquiréu.

FRUYT DE LA COMUNIÓ

Gustate et videte.

QUAN devalla del cel lo bon Jesús,
algún present cada matí ns ne porta.
Com vé del Paradís, ne porta flors
y fruyts que són de fruyts eterns penyora.
Nos baxa un raig de llum per caminar
d'aquest desterro trist entre les ombres;
de les llagues del cor, lo rosamel,
l'elixir que les penes aconsola,
en lo nostre neguit un xich de goig,
en la nostra pobresa alguna almoyna.
De sa taula nos du l millor bocí
entovallat ab la blancor de l'Hostia,
com a primicia del convit reyal,
com a confits sucrosos de sa boda.
Nos baxa una guspira de l'amor
ab que les pures ànimes arbora;
del riu paradisiàch dels plahers
nos dexa assaborir alguna gota,
una gota no més per no morir,
per no morir d'estimació abans d' hora.
Per fer muntar sos tendres aligons
demunt son aspre nflu l'àliga vola,

mostrant-los la becada més amunt
y més amunt fins a passar les bromes.
Tal l'àliga divina, Jesucrist,
nos peix lo Pà del cel y se n'hi torna,
tot convidant-nos a volar ab Ell
amunt y més amunt fins a la Gloria.

ELL ES AB MI

JA us tinch dintre de mi, Jesús dolcissim!
Del món ja no-n vull res:
sent infinit, omnipotent y altissim,
no-m podèu donar més.

Tinch lo tresor del cel en mes entranyes,
l'Anyell diví en lo cor,
en llurs meners com tenen les montanyes
los diamants y l'or.

Com té dintre sos llavis la poncella
lo regalat perfúm,
com té l'astre del jorn dins sa parpella
los dies y la llum.

Tinch en ma casa, jo h dignitat suprema!,
lo Criador del món,
a aquell qui s'ha posat per diadema
los astres en son front.

Aquell per qui-t daliás,
avuy dorm en mos braços, jo h Davit!
Oh infinitat del cel, tu no-l capías
y s'allotja en l'escrini de mon pit.

Ja, estadants del atzur, no us tinch enveja:
lo Déu que galejà es dins mon cor:
jo sento que hi flameja
com una mar d'amor.

Del *Agnus Dei* só relliuiari;
lo Rey en ma cabanya se complàu;
petit com só, mon ser es son sagrari,
mon pit es son palàu.

Avuy faig de daurat reclinatori
al Salomó diví.
Si digna fos del místich desposori
l'ànima que, jay! cent voltes lo trahí!

De cent en cent los Angels me voltejan,
los ruents Serafins de mil en mil,
del Déu de magestat, que victorejan
veyent-me claustre, altar y camaril.

Agenollat, lo Paradís l'adora,
mes son senyor es méu:
del Paradís que-m vol donar, penyora,
de l'heretat que m'ha promesa, preu.

Mon Estimat està dintre mos braços,
y jo estich en los braços del Amat,
de flors cenyit ab llaços
que-los esperits angèlichs han trenat.

Ell es ab mi com lo matí ab l'alosa,
y jo só ab ell com peix en riu pregón,

com infantó penjat al pit de rosa
que de sa vida es font.

No'l dexarà fugir l'ànima mía,
que-l té lligat y pres:
Ell es ab mi y jo ab Ell, no per un dia,
sinó per sempre més.

L'ESCALA

Lo Santíssim Sagrament comparable es a una escala,
a l'escala de Jacob,
que en lo cel son front amaga.
Los Angels del Paradís
per ella un dia baxavan.
Ara no són Angels, no:
es Jesús qui hi puja y baxa:
hi puja nostres desitgs,
que ofereix al Etern Pare,
dexant-los ploure després
en amorosa rosada.
Cap amunt vola l'encens,
cap avall la dolça manna:
l'encens es de nostres cors,
que hi prenen també volada,
per seguir al Estimat
prenent les ales de l'àliga.

¡Si ab Vos un jorn la pugés,
oh Jesús, l'hermosa escala!
¡Si ab Vos un jorn la pugés
per no baxar-la may més!

¡Oh felic devallament
y més feliça quedada!
¡Oh dolç anar y venirl
¡Oh drecera sobiranal
¡Oh va-y-vé de la dolçor,
fluix y refluix de la gracia!
¡Oh escala del Sagrament,
benehit qui t'ha axecadal
Tos grahons són d'argent fi,
d'argent y d'or ta barana.
¡Benehida sías tu,
que cada dia me-l baxas,
me baxas lo méu Amor
y te-n pujas la meva ànima!

¡Si ab vos un jorn la pugés,
oh Jesús, l'hermosa escalal
¡Si ab Vos un jorn la pugés
per no baxar-la may més!

SANTA COLOMA

*Palomica que picas el grano
y tiendes las alas de aquí para allí,
yo te vi,
que picando en el pan soberano
Dios se pica de amores por ti.*

DESITJOSA de rebre a son Espòs,
la Coloma de Rieti, enamorada,
en ales de l'amor vola al altar,
y allí plega les ales.

Allí plega les ales de son cor,
que per amor de ses amors sospira;
mes per llescar-li l pà dels Serafins
lo sacerdot no arriba.

¿Y sense exa becada del Edèm
s'entornaría al colomar dejuna?
Com pobret a la porta del palau,
ella al sagrari truca.

¡Lo sacerdot no arribal Mes Jesú
des de allí dintre sa pregaria escolta:
ne surt d'encens un núvol vessador
de celestial aroma.

Del temple la boyrina dóna l tom
y demunt de l'extàtica s'atura.
La pluja ab que l'arrosa suavament,
¡oh quina dolça pluja!

Ne plou un Infantó com un estel,
que ella copsa en sos braços amorosos;
l'estreny sobre son pit, y de petons
cobreix sos cabells rossos.

La Coloma de Rieti no-n té prou:
per llaçada més íntima daleja:
lo Nin torna-s partícula y son pit
ja es flor d'aquella perla.

MEDITACIÓ

MISTERI DELS MISTERIS

*En ti hay más maravillas
que cuantas ha Dios obrado.*

MONTESINO, 42.

A L recordar del Cenacle
lo pà dolç y ví novell,
jo me-n pujo al tabernacle
com la morella al castell.

Es lo Thabor eucarístich
hont jo voldría parar,
lo méu tabernacle místich
hont quedar-me a reposar.

M'atràu allò que hi blanqueja
com pedra imàn al acer,
que s'agita y cabeceja
fins que n'està presoner.

En exa roda petita,
que una gota d'ayga fón,
aqueLL Ser immens habita
que mou la roda del món.

Sota aquexa apariencia
s'emmantella l'Increat,
s'hi somet l'Omnipotència,
s'hi enquibeix l'Immensitat.

Qui té en sa mà tota cosa,
tot ho ordena, empreny y mou,
abella en càlzer de rosa
dins exa forma s'inclòu.

Un papelló que voleya
occupa més espai que Ell,
quan l'astre que-ns assoleya
la borla es de son mantell.

Altre cop, com al pessebre,
d'un borralló va vestit,
d'un borrallonet de gebre
que li ha deixada la nit.

¡Oh grandor apetitada!
¡Oh infinitat en un punt!
Per que sia vostra estada,
dau vida a mon cor difunt.

SOMNI DITXÓS

*Delitiae meae esse cum
filiis hominum.*

OH quin somni ha somniat
l'angèlica nina
venint de rebre al bon Déu
a punta de dia!
Llençant-ne encara perfum,
al peu de l'ermita,
a l'ombra d'un gessamí
s'es mitg adormida.
Si era un èxtasis lo són,
jo no us ho diria:
demanèu-ho als angelets
que l'han assistida.

Ha somniat que l'empir,
a punta de dia,
trobà a faltar a Jesús.
¡Llohat sempre sigal
Lo cercan los Serafins,
lo cerca María,
de la ciutat del Anyell
al riu de la Vida;
del collador del encens
al mont de la mirra;

de l'alta Sió extint
 la terra han seguida;
 lo troban dintre d'un cor,
 del cor de la nina.
 Aqueix somni afortunat
 ditxós qui-l somnia,
 puix si pogués perdre a Déu
 l'auzellada empírea,
 es en lo cor dels humans
 hont lo trobaria,
 que en los fills dels homens té
 les seves delicies.

MA RIQUESA

O altitudo divitiarum.
 Oh sublimitat de riquesa.

I

QUAN a l'hora roenta del mitg-día
 los ulls al cel axeco
 y, com uns rossos ordis
 ja a punta de la falç, encès l'oviro:
 — Hermós es vostre camp, Senyor, — exclamo. —
 Mes, ¡ay!, per esperar les àurees messes
 enviàu-me-n, si us plau, alguna espiga. —

II

Quan en la nit serena
 en lo jardí de les estrelles miro
 florir los lliris que cap vent esflora
 ni fà malbé cap peu selvatge, exclamo:
 — Hermosos són vostres vergers, ¡oh Altissim!
 Mes en mon llarch viatge
 per balsem de mes penes
 enviàu-me una flor des de l'altura. —

III

Mes al matí, quan en la taula angèlica
 als peus metexos de Jesús me trobo:
 — Be-n sóu de richs — dich a la nit y al dia. —
 Mes jo al cel he robada
 la riquesa dels àngels patrimoni,
 l'Espiga del Sagrari:
 tinch en mon cor lo Lliri de la Gloria. —

VIGILIA DE CORPUS

*Parate viam Domini.
 Ecce sponsus venit, et ite
 obviam ei.*

C OM s'engalanen les serres,
 com s'empalían los colls
 ab sos verdosos domassos
 clapejats de blanch y groch!
 A ses plantes han exteses
 catifes de mil colors,
 y ab corones de llum pura
 circuits estàn sos fronts.
 Los ceps abrigan la vinya,
 los arbrossos lo turó.
 Cada cim té un mantell d'arbres,
 cada arbre un mantell de flors,
 de flors blaves com la jonsa,
 morades com los alochs,
 vermelles com lo rubèlich
 y-l clavellet de pastor.
 De roses blanques y veres
 cada roser n'es un pom,
 lo baladre una cascata
 que les vessa com un foch.
 Un esmalт sembla cada horta,
 un vergeret cada bosch

hont la perdíu escotxeja,
hont refila l'rossinyol,
hont les fontanelles riuuen
y corren los rierons,
com llisones que s'encalçan
anguilejant entre flors.
Allí, donant-se los braços
l'acacia florida y l'olm,
s'arrengleran en arcades,
se posan de dos en dos.

¿Quin hoste espera la selva?
¿Quin príncep espera l'món?
Demà es lo dia de *Corpus*
y Jesús nostre Senyor
surt del sagrari a la plana,
de les capelles al bosch,
com per veure son imperi,
que es l'imperi de l'amor.
Y la terra s'endiumenja
ab sos joyells de més cost,
com una nuvia amorosa
que ha de rebre al seu Espòs.

Obríu-li totes les portes,
obríu-les-hi com al sol,
les portes de vostra casa,
les portes de vostre cor.
Omplíu-vos de sa llum pura
y encenèu-vos de son foch,
y al Rey del cel y la terra
galejàu en son triomf.

A LA DOLÇOR

*Spiritualis dulcedo in quo
fonte gustatur.*

St. THOMAS.

QUAN anavan los noys de Nazareth
a veure al Jesuset
en lo modest tuguri de María,
se deyan l'un al altre ab alegria,
com pressentint al Mestre de l'amor:
— Anèm a la dolçor. —

Lo Mestre de l'amor ara té estudi
allí en lo Tabernacle,
seguici del Cenacle,
del eternal festi digne preludi.
— Veniu, — a tots nos crida; —
jo só lo Pà de vida.
Cegos, veniu: jo us crido per guiar-vos,
als pobres de mon cor per enriquir-vos,
als malalts per gorir-vos,
als morts per retornar-vos.—
¡Oh cristians!, anèm-lo tots a veure:
les aygues de son cor
nos donarà a tot beure;

veniu-hi ab mi los qui portau cadena,
los que viviu de pena,
de pena y d'amargor.
Anem a la dolçor.

IMELDA

*Mergitur in dulci.
Fortis est ut mors dilectio.*

De Jesús sagamentat
Imelda està enamorada;
passa les nits davant séu
de posta del sol a l'alba;
mes, *[ay!]*, les passa plorant,
plorant d'amor y anyorança.
De la seva sanch té set,
de son cos diví té gana,
del pà dels Angels té fam;
mes, *[ay!]*, no-l pot rebre encara:
li falta un abril o dos
per enramar la seva ànima.
Ben enramada serà
si es tanta amor qui l'enrama.

A les plantes de Jesús
deya la pobra novicia:
— Per rebre-us dintre mon pit
diu que só massa petita.
Donchs, *¿no deyau, cor-obert:*
«Dexau que-ls noyets hi vingan?»
¿No estimavau los infants?
¿No n'erau Vos també un dia?

Jesús, pietat de mi,
que-m sento d'amor ferida.
Si no veníu aviat,
vindréu quan no seré viva.—

Lo jorn de l'Ascensió
se lleva abans que l'aurora,
baxa al jardí del convent
a cullir lliris y roses.
A cada rosa que cull
una besada li dóna.
— De mon Estimat — li diu —
avuy seràs a la vora,
y jo n'hauré d'estar lluny,
que he de ser la seva esposa? —

La campana del convent
crida a l'església les monges;
sos ramellets ella hi du
y al peu del sagrari ls posa,
hont ella voldría estar
per sentir la seva aroma,
no l'aroma de les flors,
sinó la de qui-ls la dóna.
Com abelles a la mel,
al altar elles s'acostan;
ella no pot combregar:
s'està derrera de totes.
¡Rajar mira aquella font,
y, en la set que la devora,
d'aquelles aygues del cel
no-n pot tastar una gota;

y en llàgrimes y sospirs
la seva ànima s desfogal

De les mans del sacerdot
tot plegat s'axeca una Hostia,
vers Imelda voleyan
com càlica papellona.
Esglayat, ell la segueix,
posant-li l globo dessota
per fer tornar a son niú
lo colomí que se-n vola.
Ell vola que volaràs;
en lo cibori no-s posa
lo celestial colomí.
No vol deixar sa coloma,
fins que-l ministre, inspirat,
demunt de sa llenga l posa.

Imelda té lo que vol,
neda en un riu de delicies.
No podent-les obehir,
cau en terra esmortuida,
y com un vas de cristall
lo seu cor se romp y... expira.
Imelda es morta d'amor:
¡benhaja qui l'ha ferida!
Qui l'ha ferideta axís
bé serà sa medecina.
Avuy que se-n puja al cel
se-l ne díu en sa companyfa:
la primera comunió
de viàtich li ha servida.

TOT CORALANT

Superantur candida rubris.

DEL hermós coral de l'Eucaristía
jo-n sé un coralar,
que ab ses ones bat de nit y de dia
l'amor en sa mar.

N'hi ha d'argentí com flor de vidalba,
y n'hi ha de verzell,
mes tot es com raig matiner de l'alba
lluminós y bell.

L'un es blanquinós com lo pà eucarístich,
l'altre es com lo ví,
com lo ví que un jorn d'aquell rahím místich
en la crèu flutí.

Lo coral florit de l'Eucaristía
n'es blanch y verzell,
radiant y hermós com la pedrería.
¿Qui-n vol un ramell?

PÀ DEL CEL

Esurientes implevit bonis.

Luc. 2.

Déu nos en dò.

Los qui anàu perduts
demunt de la terra,
si es que menjàu pà
lo menjàu ben negrel
Lo menjàu de primis,
que es pà de galera;
lo menjàu d'aglans,
que es menjar de besties.
Més que de forment,
hi ha grans d'arena;
s'hi troban carbons
y bocins de llenya;
dirfau que es fel
de tant que amargueja.

Si l'volèu millor,
jo-n sé una panera,
la té l'bon Jesús
a dintre l'Esglesia.
L'ha pastat un Déu
al sí d'una Verge
ab llet virginal
y flor de la hexa.

Com borall de néu
aqueix pà blanqueja,
com una hostia es blà,
dolç com una bresca
de divines flors
per los Angels feta.
Aqueix pà es del cel
y-l mortal que-n menja
viurà sempre més
en la Gloria eterna.

26 Abril 1899.

DERRERA HORA

I

Si-m donava la penyora
que vull per ma derrera hora,
quan vinga la nit,
joh Jesús-Eucaristíal,
jo m'adormiría
sobre vostre pit.

II

Y en lo cancell de la Gloria,
de la mort cantant victoria
l'amor infinit,
joh Jesús-Eucaristíal,
jo m' desvetllaria
sobre vostre pit.

PERA DESPRÉS DE COMBREGAR

AQUEST venturós matí
en mon cor lo só allotjat.
*Mon Estimat està ab mi,
jo estich ab mon Estimat.*

Al qui estava en lo sagrari
jo-l tinch en mos braços près:
per donar-me no té més
la crèu rica del Calvari.
Simeó, lo jay diví,
no-l tingué més abraçat.

*Mon Estimat està ab mi,
jo estich ab mon Estimat.*

Es ma cèlica ventura
semblanta a la de María:
¡per lo Fill que ella rebia
qui tingués sa ànima pura!
Tingués son cor per coxi,
¡com hi estaría de grat!

*Mon Estimat està ab mi,
jo estich ab mon Estimat.*

De les delícies del cel,
sols per donar-me una mostra,
quan me donàu l'amor vostra
vos feu de sucre y de mel.
Lo cel ja-m comença ací,
puix mon cor vos ha trobat.

*Mon Estimat està ab mi,
jo estich ab mon Estimat.*

Dijous Sant de 1900.

A UN JOVE COMBREGANT

*Regnum Dei intra vos est.
Dominus tecum.*

I

POBRE portas lo vestit,
mes la teva ànima es rica,
puix rebs a un Déu infinit
que tot bé li comunica.

Diga-m ab qui vas,
y jo-t diré qui serás.

*Lo món te pren per sa escoria,
y ets un Déu en flor
que portaràs ceptre d'or
en lo regne de la Glòria.*

II

Ses riqueses ha apilat
Jesús en ta conciència;
la seva divinitat
demunt la teva innocència.

Estima y sofreix:
es Ell qui porta ton feix.

*Lo món te pren per sa escoria,
y ets un Déu en flor
que portaràs ceptre d'or
en lo regne de la Glòria.*

III

Lo Déu del Sagrari es gran,
Ell engrandeix y angelisa:
lo que toca s torna sant,
y a qui-l reb lo divinisa.

Prou ho consegui
quan en ton llavil posí.

*Lo món te pren per sa escoria,
y ets un Déu en flor
que portaràs ceptre d'or
en lo regne de la Glòria.*

CANÇÓ EUCARÍSTICA

*Fecit coenam magnam.
Quedéme y olvidéme.
El rostro recliné sobre el amado
Cesó todo y dejéme,
dejando mi cuidado
entre las azucenas olvidado.*

J esús, fill de María,
un dijous al matí,
a casa del seu Pare
m'ha dat un gran festí.
*Cor d'Angel,
flor de gessamí.*

En la taula blanquejan
tovalles de satí;
demunt la taula blanca,
del bon Pà y del bon ví.

Lo Pà, com unes hosties,
es de forment diví;
no-l sembraren, no, ls Angels
ni-l segà l Serafí.

L'Esperit Sant lo sembra
de gentil Verge al sí;

l'Esperit Sant lo sembra:
l'Esglesia lo cullí.

Lo Ví n'es de la vinya,
la vinya d'Engaddí;
la taça en que me-l dóna
es un cálzer d'or fí.

Era tan dolç de beure,
que me n'embriaguí.
Per tornar-me-n a casa
no trobo ja-l camí.

*Cor d'Angel,
flor de gessamí.*

¡Oh Vos, que sóu ma vida,
ma vida y mon camí,
guiàu-me a casa vostra
per viure o per morir!

POBRESA

*Edent pauperes et saturabuntur.
Mendici Dei sumus.*

SANT AGUSTI.

POBRE entràu en mon pit com al Estable,
joh Vos que ho tení tot, Déu d'Israel!
Quan baxàu a la terra miserable,
donchs ¿que dexàu vostra riquesa al cel?

No, que sempre n baxàu ab les mans plenes,
y prenen-t-vos a Vos atresoràm:
sou un arbre del cel que en les arenes
o gays jardins de l'ànima arrelàm.

¡Ay! De jardí no-n té pas cap la meva:
tot es en ella codolar y areny.
Veniu-hi Vos, joh l'arbre que més lleval,
y-s cobrirà de roses son pedreny.

A mi abaxàu les branques cada dia,
de fruya carregades a desdir,
y de fruytes y flors y pedreria
dexàu me-les, si us plau, alleugerir.

ROSA D'AMOR

I

VOLTADA de raigs d'or
veig una blanca Rosa
del Tabernacle dins,
en mitg de la custodia.
Té la claror del sol,
té la blancor de l'Hostia:
¿de quin roser serà?
¿quins ayres l'han desclosa?
Los ayres de l'amor
que vénen de la Glòria,
d'aquella amor gran
que Jesús nos porta.
Bellíssima com es,
nostra lletgesa anyora;
té unes aletes d'or,
divina papellona,
y altar avall, sovint,
altar avall se-n vola:
vola d'ací y d'allà
y en algúñ pit se posa.
¡Si-s posa en algúñ pit,
quina blancor li dónal!

II

Dóna-m ta blancor,
 bella Rosa blanca
 rosa de tot l'any,
 que l'amor abranda;
 y, des del viril
 trono de la gracia
 abaxant lo vol,
 a mon pit devalla.
 Fes-ne ton pitxer,
 fes-ne ta peanya,
 floreix en mon pit,
 en mon cor esclata,
 y ompliràs d'olor
 tota la meva ànima,
 afins que la mort
 ab un cop de dalla
 d'eix cos de pecat
 li obrirà la gavia.

III

¿Qui temerà la mort
 si vé ab l'Eucaristía?
 Quan, a qui està morint,
 l'espatlla l'món li gira,
 quan tots li diuen:—Vés,—
 ella vé a dir-li:—Vina:
 ara que-t dexa tot,
 ara vull ser ta amiga;

per lo camí del cel
 jo-t serviré de guía,
 y del reyal tresor
 t'alçaré la cortina.
 —Quin camí seguiré,—
 díu l'ànima afligida.
 Jesucrist li respòn:
 —Anèm: jo só la vía.
 —Mes de la negra nit
 s'enterboleix ma vista.
 —Jo só la llum del món:
 qui-m segueix no-s desvía.
 —La mort me vé a abraçar
 sols per tornar-me argila.
 —Primer t'abraço jo,
 que autor só de la vida.—

De bat a bat lo cel
 se bada a qui hi arriba
 ab l'esperit ornat
 d'aquexa Rosa mística.

Oh Rosa de l'amor,
 sagrada Eucaristía,
 Jesús, oh bon Jesús,
 siàu tota ma vida,
 siàu en aquell jorn
 ma dolça companyía.

VENIU

OH María, en vostre sí
quan Déu estoja la perla
de vostre Nadó diví,
hauria lo Serafí
dexat lo cel per haver-la.

¡Mes ara, ¡ay! la desprecia
l'home a qui Vos l'oferíu!
Perla de l'Eucaristía,
veniu, per mà de María,
veniu a mon pit, veniu.

Ell serà conquilla d'or
d'aqueixa divina perla,
¡oh Mare del Salvador!,
si li dexau Vos lo cor,
que li féu de mareperla.

LA FONT

Al bell fons d'una terra inhabitable
hi havia un camí dret
que, al viador prenen des del abisme,
lo duya al cim del cel.

Xardoroses ruian a mà esquerra
les sorres del desert;
mes a sa dreta l vorejavan d'ombra
los arbres del verger

Lo verger era gran y floridissim,
imatge del Edèm;
a voliors los Angels hi cantavan,
que foren sos aucells.

Rajava en mitg la font de l'ayga viva,
de raig joliu y etern:
hi acostavan sos llavis les ovelles,
los arbres ses arrels.

Al viador li deya l'ombra: «Asséu-te»,
y-l dolç murmuri: «Beu:
exa ayga regalada es lo viàtich
per arribar al cel.»

¡Mes ell, denant la vía de la Gloria,
rodava pêl desert,
y, per no beure d'aquella ayga pura,
se moria de set!

SEDEJANT

*Emissiones tuae paradisus.
Sitivit in te anima mea.*

DINTRE-l Sagrari hesentida
una vèu dolça que díu:
«Jo só la font de la vida:
per què a beure no hi veniu?»

Donchs jo hi vinch, Jesús, a beure
de les aygues de l'amor,
que fan lo cel entre-veure,
embriagant nostre cor.

Quan en sa copa sagrada
beure puch cada matí
com en sa dèu regalada
la sanch del Anyell diví,

De mos llavis a mes venes
al sentir-la traspuar,
tinch la set de les arenes,
que ni s'apaga ab la mar.

Com una ona d'alegría
sumergeix mon esperit,

joh riu de l'Eucaristíal,
quan desaygàu en mon pit?

Sols per donar-me una mostra
de les delicies del cel,
quan me donàu l'amor vostra
vos feu de sucre y de mel.

Vos feu de mel que degota
d'eix pà de bresques diví,
y sento de gota en gota
regalimar dins de mi.

Per lo mólt que a mi-m donareu
¿què us donaré, Jesús méu?
Puix per amar me criareu,
vos daré l'amor que-m deu.

Un cor que tinch vos lo dono,
d'estimar-vos desitjós.
Reposau en aqueix trono
per que jo repose en Vos.

Fins los Serafins y Arcàngels
envejan ma sort; mes, ¡ay!
d'aqueix cel de vostres Angels
feu que jo no-n cayga may.

SANGUIS

*Los ángeles son presentes,
y, adorando á Cristo, notan
como aquellas claras fuentes
de sus llagas relucientes
no se agotan.
Bibite ex eo omnes.*

D e la sanch de Jesús
¿quina es la font divina?
¿Quina es la dolça font
sinó-l cor de María?

Bé n'es d'hermós y pur,
mes n'es lo vas que-l copsa
lo cos de Jesucrist
que està dintre de l'Hostia.

D'eix ví misteriós
ne dóna a qui-n desitja;
ne dóna per cinch raigs,
que són les cinch ferides.

Neteja, joh tu que-n beus!,
tos llavis y tes venes,
de les de Jesucrist
puix passarà a les teves.

¡Se t'aglebàs al cor
aquexa sanch purpúrea
y-t fes àngel del cel
l'angèlica beguda!

SET

Qui bibunt me adhuc slient.
Eccl., 24-29.

Lo sol ha de sortir del orient;
mes per mi l'orient es lo Sagrari;
mos ulls no se n'allunyan un moment,
món esperit no-s cansa de volar-hi.

¿ Hont correrà lo cervo cor-ferit
sinó a la clara font que remoreja?
¿ Hont volarà l'aucell en fosca nit
sinó a la llum de l'alba que punteja?

Jo só, jo só lo cervo assegat,
l'aucell que en la foscor lo día anyora,
y Vos sóu per ma set la flor del prat
y per la fosca de mos ulls l'aurora.

Aurora de l'amor, ¡oh! sent Vos sol,
que-m fonch tot esperant-vos d'anyorança
y deixarà mon esperit lo dol
y-s vestirà de llum y d'esperança.

Amor de mes amors, ¡oh Jesucrist!,
¡oh! ¿quan serà que en vostres ulls m'abeure?
De goig ha mort algú perquè us ha vist:
jo moriría per poder-vos veure.

L'HE CERCAT

Quaesivi quem diligit anima mea.

I

UN matí jo l'he perdut
l'Amor de l'ànima mía,
lo cerqui en lo fenollar,
lo cerqui dintre la vinya.
Ja lo-n veig entre-ls joyells
de la sarment bencida.
Ell me vol donar rahims
y sols per Ell jo venia;
jo sols venia per Vos,
Jesuset hermós,
de l'ànima mía.

II

Un dia lo torní a perdre
cullint floretes del prat;
lo cercava entre-ls arbossos,
lo cercava dintre-l blat.
Rosses eran les espigues,
més n'era l méu Estimat:

per la rossor jo l'oviro
dins les xexes amagat.
— Tria-te-n, deya, una garba. —
Jo la trió de bon grat,
la que ha lligada ab sos braços
la Verge de Montserrat,
la garba que anyora
lo méu cor que plora
per mon Estimat.

L'ALBA MILLOR

*¡Oh noche que guias!
¡Oh noche amable más que la alborada!
¡Oh noche que juntas
Amado con amada,
amada en el Amado transformada!*

De vostra ara en la tarima
tota la nit he plorat.
¿Ahont plorarà qui estima
sinó als peus del Estimat?

A vostres peus jo plorava,
mes Jayl, separat de Vos.
Jo us volia y vos cercava,
mes lo sagrari era clos.

Com ceguet que s'assoleya
sense veure l'astre-rey,
prenia l sol y no-l veya
en l'eucarístich soley.

Aquell soley m'era ombrívol,
aquell altar m'era trist:
fins lo temple es anyorívol
quan no s'hi té a Jesucrist.

La vetlla era llarga, llarga,
y, Jay! sense foch a la llar,
com una riera amarga
costosa era de passar.

Del matí a la primera hora
lo tabernacle s'obri,
y hi floría una altra aurora,
com altra al cel no-n florí.

Vegí, Amor, la vostra cara.
¡Que hermosa era y resplendent!
¡Oh! ¿Per què hi sortia encara
lo sol lleig al orient?

25 Octubre 1899.

LO MESTRE

Discite a me.

PER ensenyar-nos d'estimar
Jesús ha oberta escola
en lo Santíssim Sagrament
del Tabernacle sota.

« Veniu, veniu, — nos crida a tots,
com a sos polls la lloca; —
veniu a apendre d'estimar
de mes ales a l'ombra.»

Si algún té set, com pelicà
ab son bech se corobre;
li dóna a beure de sa sanch
mentres del pit n'hi brolla.

A qui té fam, com pà del cel
son cos meteix li dóna,
son cos allí a Bethlèm nascut,
sacrificat al Gòlgota.

Lo llibre ahont los fa llegir
escrit es dins y fora;
ses lletres foren los verdancs,
la llança n'fou la ploma.

En la ciencia de l'amor
axis los alligona:
quan sos dexebles saben prou
se-los ne puja a la Gloria.

9 Desembre 1898.

ELÍES

QUAN en son carro flamejant Elies
cap al atzur prenía la volada,
al dexeble Elisèu dexà l mantell
y son esperit doble,
foch pêls tirans y resplendor pêl poble.

Jesucrist es més que ell.
Quan l'hora de morir li es arribada,
¿què deixarà a sa mísera fillada?

Li dexa en testament son esperit,
encès de caritat per Déu y ls hòmens,
y l mantell de sa carn immaculada
ab que trenta tres anys anà vestit.

LO VIRIL SAGRAT

Lo viril sagrat
es una finestra
per ahont los Serafins
aguaytan la terra.
Qui de serafí té l cor
en esta vall de miseries
per ella veu part
de la gloria eterna,
puix per ella ovira a Déu,
qui de gom a gom l'omplena.
Dels béns que l Senyor
allí amagatzema
un raig ne sobrix
per l'alba portella,
y des de allí dalt
ací baix se vessa,
de tresor del cel
enriquint la terra.

LO SAGRAMENT ARBRE DE LA VIDA

*Nobis datus, nobis natus
ex intacta Virgine.*

Lo Sagrement es l'arbre de la vida
que als demnats a morir d'ella convida.
Veniu, jóvens y vells:
ompliu-ne, ls qui captau, vostres cistelles,
ompliu-ne vostra falda les donzelles,
y vostre cor y vostre sí ls donzelles.
Alleugeriu ses branques
d'aquestes formes blanques,
que són sos richs joyells.

Mes al cullir tan dolç y tendre fruyt,
no oblidieu pas la branca que l'ha duyt;
rebèu l'Eucaristía
tot donant-ne les gracies a María.
Pêl nou Adàm abasta la nova Eva
exa poma vital que l'arbre lleva.

EN LA SANTA EUCARISTÍA

En la santa Eucaristía
pobre estàu com algún dia;
mes no digàu, com allavors heu dit,
que la fera del bosch tinga sa estada
y Vos no la tingàu, puix de posada
vos fà l méu pit.

Oh Jesús, en la santa Eucaristía,
pobre hi estàu, pobret com algún dia;
mes no ho dihèu, si us plau,
sent del cel y la terra criador,
que no tingàu
hont reclinar la testa,
puix per coxi vos resta
mon pobre cor.

A SANT FRANCISCO DE BORJA
VIRREY DE CATALUNYA

*Pinguis est panis Christi et
praebebit delitias regibus.*

ADLANDES.

OH Virrey de Catalunya,
qui no volíau per vos
los diamants y les perles,
sinó per son Criador,
per enjoyar sa custodia,
que es lo trono de sa cort,
dihèu si l'Eucaristía
es una llum o una flor.

Quan vivíau en la terra
l'endevinava per tot,
tant si era encesa la llantia
com si l'altar era fosch,
com si l'Hostia era perduda
d'algún temple en l'enderroch:
vos giravau al Santissim,
com fà la brúxula al nort.
¿La sagrada Eucaristía
es una llum o una flor?

Si es alguna llum divina
veuríau son raig hermós;
si es una flor de la Gloria
ne sentiríau la olor.

Donchs, ¿què hi fa
quan ha entrat en lo cor téu?
Hermoseja la teva ànima
ab l'hermosura de Déu.

21 d'Abril de 1899, abans de la Missa.

EN CANÀ DE GALILEA

Vos en Canà de Galilea un dia,
per amor de María,
tornavau l'ayga en ví;
més gran es lo miracle
que per amor de mi
obravau iluminós en lo Cenacle,
puix per donar-nos sa metixa vida
lo vostre cor diví,
aquell ví de la copa benehidá
en sa metixa sanch lo convertí.

UN VOL DE COLOMETES

Un vol de colometes
voltava l campanar,
un vol d'ànimes pures
voltava vostre altar.
Una ventada forta
a mi me-n va allunyar:
¡que díes d'anyorança,
que nits de sospirar!

¡Vençuda la ventada,
com hi podré tornar
ab les blanques colomes
pêl cel a voleyar!
¡Divina sementera,
misteri del altar,
blat de l'Eucaristía,
jo-t tornaré a picar!

LA COMUNIÓ DEL CEL

Quid mihi est in coelo?

LA comunió que rebo aquí a la terra
de la del cel es la millor penyora;
y Vos, Jesús dolcissim,
que la víctima n'sou y'l victimari,
me la darèu des del sagrari cèlich.

Vestit de l'alba nívea allí us oviro
ab l'immortal estola
tenyida ab vostra púrpura metixa,
y sobre l'braç esquerre, per maniple,
com segador que de la messa torna,
granívola duhent y assahonada
la garba de les ànimes immensa.

Allí, innocent e immaculat Pontífice,
al Pare etern altissim
de vostra sanch li feu eterna ofrena;
li mostràu vostres llagues lluminoses,
y la de vostre Cor, sol entre estrelles
que omple de llum los regnes de la Glòria.

Jesús, lo sacerdot del sacrifici,
n'es també l'Hostia santa
que en l'atzurat combregador se dóna.

Son cos diví es lo pà d'aquella taula,
sa sanch lo ví, lo ví que engendra vèrgens
y torna al cos la joventut perduda
y al cor sa vella floració de somnis.
L'Anyell serà nostre menjar y beure,
mes ja no mort pèl foch del holocauste,
sinó vivent, fresquívol
y aureolat de llum com una estrella.
Sa sanch serà la nostra sanch metixa,
sa carn la nostra carn. Allí la fruya
abastarèm del arbre de la vida,
d'hont aquí sols assaborí l'escorsa.
Aquí bevèm la gota de rosada:
allí beurèm en la fontana oberta;
allí podrèm nadar dintre les ones
de la mar de l'amor, sens fons ni mida.
En la taula dels Angels,
ací menjàm lo pà, mes sense veure
al Eternal que en ell se fà mengívol:
alçada la cortina del misteri,
allà veurèm, en son etern mitg-día,
al Verb diví meteix de cara a cara.
Quan podré dir, ab lo Profeta Ossees:
Sponsabo te mihi in sempiternum?
Oh Pasqua de la Glòria,
¿quan floriràs per mì? ¿Quan ab ta grella
de flors del taronjal del desposori
ornaràs lo méu pit, que sempre frissa
per mon Espòs diví? Noces eternes,
¿quan lo veuré abocar dintre ma copa
aqueell ví de l'eterna Eucaristía,
que dóna als elegits l'embriaguesa?

¿Quan fondreu la meva ànima en l'incendi
de l'amor divinal? ¿Quan enfonzar me
podré en la mar de la divina essència,
d'un abisme baxant a un altre abisme,
del abisme d'amor al de la Gloria?

LOS LLIRIS DEL JARDÍ

I

QUAN los lliris del jardí
obrían aquest matí
sos càlzers de plata,
refrescava-les suau
d'una pluja que allí cau
la dolça rosada.

II

Aquexos lliris d'olor
eran, oh nins, vostre cor,
que en l'altar avuy s'obría,
y aquella pluja del cel,
de gotes de sucre y mel,
es l'Eucaristia.

LA PATENA Y-L CÁLZER

De sobre-l trono d'or de la patena,
quan l'Hostia prench candíssima y serena,
oh Pare etern, m'apar veure-us a Vos,
des del cel, abaxar-me vostres braços,
per posar en los meus, cayguts y lassos,
lo Vostre Fill hermós.

De sobre-l corporal quan prench lo càlzer,
lo càlzer, font de ma salut y vida,
m'apar sentir al bon Jesús que-m crida:
— Posa tos llavis en ma llaga y beu,
beu la sanch y la vida del Cor méu. —

LA NIT DE CORPUS

La nit de Corpus Christi,
de totes les del any es la més clara,
com a nit de la festa de la terra.
Enguany en voladuria,
joyosos y cantant, los rossos Angels
y ls esperits seràfichs ne sortfan
com un esbart de músichs
que del aplech d'un ermitatge tornan.
D'accompanyar venian al Altissim
entre verdor, domassos y banderes,
per los carrers y places
de la ciutat magnífica y del poble
que s'amaga entre boscos pagesívols.

La dolça flayre encara
sentían del encens que a encesos nívols
la sagrada partícula seguía.
Encara l dolç murmuri
sonava armoniós a ses orells
de la solemne música del *Sacris*,
que del triomf sagamental es l'hymne.

Los pelegrins que de Nazar la bella
se-n pujan a Salèm en caravana,

ans d'arribar a ses muralles fortes
a beure l'ayga d'una font s'aturan;
axis del cel a mitg camí se paran
los viadors angèlichs
per contemplar de la Salèm divina
les portes d'or y torres de topaci.
¡Que la-n veuen d'hermosa ab sos metèors
y sembradiça d'astres
que són de sos camins la polcinera!
Veuen son mur altissim
obert per dotze portes, cada una
ab lo nom d'una tribu rubricada
del poble d'Israel. Per sentinella,
demunt de cada porta vetlla un Angel.

De la muralla los sòcols
són fets de pedres fines,
d'esmeragda, zafir y calcedonia.
Es cada porta una perla,
y la muralla es de carrès de jaspi,
y la ciutat es d'or, d'un or finissim,
transparent com un vidre.

Dins ella no hi ha temple:
tot' ella ho es, y lluminós y esplèndit.
Eix temple no té llantia,
que té la llum del món en son recinte.
Y la ciutat no té ni sol ni lluna.
¿De què li servirán exos astres?
Per lluna té la Verge,
l'Anyell diví per sol que l'illumina.

¡L'Anyell diví! Pels Angels y pels homens
sia llohat centuries de centuries.

Sa vista ls fà girar cap a la terra,
ahont aquest cap-vespre
pasturant lo dexaren entre lliris.

¡Quina hermosa visió! Les santes Hosties
que pels florits carrers hont les seguiren
rastre de llum puríssima dexaren
com fulguranta estela
magestuós cometa vagarívol,
estrelles fixes ara,
reposan ja de nou dintre l sagrari.
Mes la porta, per ells, es transparenta
y-l veuen de son Rey aurífich trono.
Los pobles se-n decoran,
quiscún joyós de son brillant esplèndit.
Es cada forma un astre
que la claror pél seu entorn adolla.
Les viles y ciutats ne resplendexen
y una ab altra aureola s'estrelliga,
y una estrella se dobla ab altra estrella,
y ab mil y mil en los aurífichs globos
que són paneres místiques dels Angels.
Es cada poble un ciri,
cada nació un retaule
del estelífer temple de la terra,
d'hont les nacions llatines
ne són l'altar major, exa vesprada
illuminant ab sa més rica encesa.

De llevant a ponent, la terra tota
està de Víes Làctees
més y millor que-l firmament cenyida:
Europa es una immensa nebulosa
de milions y milions d'estrelles,
quiscuna aureolada
ab una gran atmòsfera de gloria.
Espanya ne blanqueja
com bell tarongerar en sa florida.

Per la marca estampada sobre-l vello,
l'ovella del pastor es coneguda;
pêl segell eucarístich,
blanch y vermell, ab l'Hostia y ab lo Sanguis,
lo bon Jesùs coneix sos territoris.
Los circueix una garlanda mística
de llumenetes blanques,
vora les quals la llantia del Altissim
avergonyida acluca ses parpel·les.
Quiscuna d'exes Hosties,
com eix sol que-ns escalfa e illumina,
es rey d'altre sistema planetari,
hont brillan altres Híades y Plèyades,
escampa r�us de vida
que ací y allà fan nàixer
de la virtut los lliris y les roses,
y encalça vers l'abisme les tenebres,
com als lleigs rats-penats la llum de l'alba.

Quiscuna d'exes formes
que-ls ulls veuen petita
com boralló de gebre

entre les flames d'or del ostensori,
per ells es gran, de llet es una gota
que en cercles progressius creix y s'exempla,
es una setelía
de que les blanques fulles
crexen entorn fins a cobrir la terra.

Quiscuna es un abisme
que posa ls seus enteniments en roda
deliciosament. Eix petit cercle
es la rosa del temple dels misteris,
l'alabastrí orifici
del pont del infinit. Es l'ample cràter
del volcà de l'amor, d'hont les guspries
són exos mons que per l'espay rodolan,
y bull, s'agita y flamareja encara
com en l'esclat de sa erupció primera,
podentensemestar de mons y vides
y creacions sens fi, nous hemisferis.

Des de allí dalt la terra sembla un lliri
tot enjoyat de gotes de rosada.
No-s cançan de mirar-la ls Angels rossos,
puix si per nostres ulls seria obscura,
lluminosa es per ells com al mitg dia.
Abans de despedir-se-n, fent d'un núvol
d'encens reclinatori
y assaborint encara ls dolços hymnes
del trobador angèlich,
esma-perduts en èxtasis exclaman:
«¡Senyor, Senyor, Omnipotent y Altissim,
boniques són totes les vostres obres;

bell es lo cel ab sa gentil florida;
mes, jay! avuy la terra es més hermosa
ab son mantell de nit brodat d'estrelles
y de constelacions d'Hosties sagrades,
d'hont es quisguna un món d'amor y gloria!
[Gloria al Senyor eternament! *Hossanna,*
Hossanna in excelsis!»

LO CRUCIFIX Y-L CÁLZER

Lo sant temple està plè de gom a gom:
tothòm
de genollons adora l'Hostia santa
que puja lluminosa y triomfanta
en mans del sacerdot.
Demunt del càlzer pronuncia un mot,
y un pensament terrible
assalta la seva ànima: «Es possible
que eix vocable sortit del llavi meu
haja fet d'aqueix ví la sanch d'un Déu?
Y si es no més que ví, l'engany es doble
si l'alço com a sanch als ulls del poble.»

De cop se posa trist
lo gran Sant Crist
que s'axeça derrera l tabernacle,
y, esglayador miracle,
d'una a una desclava de la crèu
ses dues mans, y arrèu
baxa los braços com sos brots un sàlzer,
de mans del sacerdot arrenca l càlzer,
y amunt amtint l'arbora esplendorós
com lo matí son astre vermellos,
al seu Pare oferint la sanch exida

de ses metexes venes ab la vida,
present que estima més
que tot un món en son amor encès.

Al veure-ho los devots uns se n'esglayan,
los altres se desmayan,
y-l panteig, l'estupor, los ays y-l crit
fan tremolar la volta de granit.

Trist lo ministre y de genolls en terra,
al marbre del altar trèmol s'aferra
per no caure de pô,
y crida: «¡Oh bon Jesú, perdó, perdó!
¡D'aquexos alts misteris no só dignel!»
Mes Jesucrist, en signe
de que l'ha perdonat,
torna a ses mans lo càlzer consagrat.

Cinch segles han passat d'aqueix exemple,
y encara avuy de Ratisbona al temple
pêl cap-d'any del succés aterrador
li torna l tremolor.

LO MIRACLE DE LA FLOR

Ha plogut tot lo sant dia,
ha plogut tota la nit:
tant meteix n'es ben de plànyer
lo bon rector d'Ettiswyll,
que es a portar lo viàtich
pêl més ayguós dels camins.
Si-l rector es ben de plànyer,
n'es més qui s'està morint:
axò esperona al ministre
portador de Jesucrist,
puix si li porta a deshora
pot costar-li l paradís.
Mes jay! que prompte l'atura
lo fangueig que-s va espessint;
lligat de peus y de cames,
prova si se-n pot sortir;
després d'una relliscada,
troba un còdol giradís,
y-l Sagrament y qui-l porta
del fangar cauen en mitg.

Quan torna a aplegar lo *píxis*,
sense la Forma l'ha vist;
quan se veu sens l'Hostia santa

ÉUCARÍSTIQUES

se sent faltar l'esperit,
s'agenolla en la fanguera:
«¡Senyor, pietat de mil
Ensenyèu-me l'Hostia santa,
mes que sia per morir.
No-m mouré de la fanguera
que no la tinga en mos dits.»

Qui prega ab fè y esperança
de Jesús se fà sentir:
ses sagetes sempre l tocan
si no-l dexan cor-ferit,
y si cor-ferexen gayre,
Jesús no pot resistir.
Tot plegat del mitg del llot,
joh meravella!,
una planta s veu sortir
primaverenca,
ab ses fulles coronant
gentil poncella.
Es una flor que no han vist
ulls de la terra:
no es nadala ni clavell,
ni rosa-vera,
mes de totes té l'olor
y boniquesa.
La poncelleta s desclou
com mare-perla:
embriaga al sacerdot
l'olor que vessa.
Lo rector, esbalahit,
la flor contempla:

per sos ulls y per son cor
¡que n'es de bellal
Que n'es de bella, — que n'es de blanca,
blanca de fora, — de dins nevada;
li sembla un cálzer — de lliri d'ayga,
y en mitg del lliri, — de llum voltada,
feta una estrella — veu l'Hostia santa.

La recull lo bon rector,
y dels llavis de la flor
la porta als llavis de l'ànima,
que ab aqueix confort diví,
com un colomí
extén la seva ala,
del exili d'aquest món,
ombríu y pregón,
volant al sol de la patria.

D'açò ja fà mòlts anys:
passà prop de Lucerna;
lo poble d'Ettiswyll
ne té memoria eterna.
Mes, jayl d'un altre fanch
l'Europa està coberta,
del fanch de les passions,
del llot de l'impuresa.

Jesús sagramentat,
si tornèu caure a terra,
¿hont posarèu los peus
que no trobèu fanguera?
Però del mitg del fanch,

del odi y de la guerra,
sempre exirà una flor
que copsarà exa perla.

6 de Desembre de 1899.

LO BLAT

I

QUAN Jesús morí
dalt de la montanya,
sa Mare Marfa,
vora sa cabanya,
tenia un jardí
voltat de violes
y de jolioles
y algún gessamí.
Quan l'hivern venia
tot encaputxat,
entre exes floretes,
les roses y lliris
dels vergers assiris,
ella sembra l blat.
Bella sementera,
gentil sembradora,
la terra ja espera
la messa que anyora;
lo món ja sospita
la vostra cullita
que al cel enamora.
A grans voladuries

EUCARÍSTIQUES

venen los pinsans
y ab dolces canturies
demanan-li grans.
En sa falda y mans
la Verge ls ne dóna,
dihent-los: «Prenèu;
mes, ¡ay! no hi toquèu
a la sembra mía.
¡Ay! en lo Cor méu
jo lo sembraría
lo blat del bon Déu
de l'Eucaristía.»

II

Ja neix
y ja fulla,
ja creix
y penela.
La Verge més santa
l'herbeja y li canta:
«Puja, blat, bladet,
y espiga en ma fexa,
que-l méu Jesuset
te tornarà xexa.»

Allí la cisanya
no hi treu may la banya:
si sortís enloch,
anirà al foch.
Tant sols algún lliri
s'arrisca a sortir-hi

JACINTO VERDAGUER

per donar sa olor,
sa olor y sa mel,
al blat d'Israel.
Quan vé l més de Juny,
ab la falç al puny
la Verge se-n baxa,
se-n baxa a segar
lo blat que-l sol daura
Si-l forment es d'or,
la falç es de plata,
Troba uns angelets
a baix de l'escala,
ab la falç al coll
y-l barret de palma,
un cap-blau cullit
a l'hora de l'alba:
— ¿Nos volèu llogar
per fer la segada?
— ¿Com vos llogaré,
si a segar jo anava?
¿Quin jornal volèu
per lligar les garbes?
— Dexàu-nos besar
les vostres petjades.
— Les garbes lliguèu,
donchs, y espigolèu
en la fexa mía,
mentre hi sego jo.
¿Qui me-l segarà
aqueix blat tan bò
de que Déu nos dò
de l'Eucaristía? —

III

La Mare de Déu,
a dintre-l conreu
quan fà la batuda,
més d'un Angelet,
ab un palmonet
d'humil vergaró,
a batre l'ajuda.
Fent-lo ençà y enllà,
del boll lo destríà,
y aprés, de grà en grà,
demunt de sa falda
va triant los d'or
y de més valfa,
com un argenter,
pèl reyal joyer.
Les perles que trá
són perles d'amor
per l'Eucaristía.

IV

Dintre aquell jardí
si n'hi ha un molí
d'una sola
mola;
moleta de mà
que un àngel mouríà,
moleta de mà
que un àngel mourà,

si li diu María.
Moliner hermó
y tot farinós,
per moldre aqueix blat,
bò y agenollat,
tot avuy que espera.
La Verge li diu:
— D'eix blat nodritu
jo-n só molinera.
¿Com jo qui-l moldrà
per fer lo Pà víu
de l'Eucaristía? —

V

Ab un cedàç fi
de seda y de llí,
en son pastador,
la Verge divina
passa la farina,
la farina en flor.
Com fóu segadora
d'aquell forment místich,
d'aqueix Pà eucarístich
vol ser pastadura.
Dins son pit tot cèlich
pastar-lo voldrà
lo Pà sobre-angèlich
de l'Eucaristía.

VI

Un alat hermós
y ros
que porta una pala
vol fer
de forner
y ho es de cap-d'ala.
La Verge li diu:
— Tu fes bon caliu
ab foch d'olivera,
d'espígil y llor
y de ginestera,
que fan bona olor.
Mes jo l'he pastat,
jo l'enfornaría
mon panet daurat
de l'Eucaristía,
aqueix pà tant bò,
que Déu nos en dò.—
Fent-los una crèu
Maria ls enforna,
y ab sos dits de néu
Ella ls desenforna.
Y de dos en dos
l'Angelet hermós
los posa en l'altar
ab la cara trista,
puix no-n pot tastar
quan l'Evangelista
los vé a consagrar.

Ella laconsola
dihent que demà
en la santa Missa,
per la que ja-l cor frissa
farà d'escola
y-l bech sostindrà
de la tovallola
quan combregarà.

VII

Ara, oh cristians,
amichs y germans,
si en tanta amargor
volèu la dolçor,
creyèu ma paraula:
a menjar anèu,
en la reyal taula
d'aqueix Pà dels justos
que té tots los gustos,
d'aquell Pà de Déu
pastat per Maria,
que en lo temple sant
vos ne donaran
ab l'Eucaristía.

20 de Febrer de 1901.

LA MISSA DE SANT JOAN

Les ombres fugen de la llum que arriba;
la frescoya halenada de l'aurora
fà gronxar les espigues en la fexa
y ls rahims que verolan en la parra.
Per de matí que-s lleve l'alba hermosa,
ja veu a Sant Joan Evangelista
de genollons en terra
y en oració ferventa alçant los braços
vers son amat Jesús, qui de l'altura
hi va a baxar abans de gayre estona
en lo més inefable dels misteris.

Es la capella una petita cambra,
la més gran de la casa de la Verge,
per ses mans escombrada y embellida.
En lo fons hi ha una taula mitjanceria,
feta per Sant Joseph en sa botiga
de Nazareth. La Verge se-n recorda
de quina de ses fustes
ribotejà son Fill diví y de quina
altra ajudà a serrar al Patriarca.
D'un llenç de canem y de llí finissim
la taula està coberta,
rajat de la filosa de Marfa

y amorosit ab sos puríssims llavis.
La Crèu del sacrifici
es de dues branquetes encreuades
per lo meteix Jesús, qui en sa infantesa
no volía en ses mans altra joguina.
No li cal ordinari
ni ritu de la Missa: prou recorda
la que son mestre celebrà en la Cena.
Lo Missal es son cor d'Evangelista,
Los dos Angels més rossos
que s'han trobat al Paradís li ajudan
ab los ulls baxos y les mans plegades,
desitjosos de ser dignes acòlits.
Comença en nom del Pare,
en nom del Fill y Esperit-Sant l'*Introit*
de la Missa: l'amor que l'ha dictada
li-n recorda les rúbriques divines.
Aprés dels nou sospirs del *Kyrie eleison*,
fà resonar lo *Gloria in excelsis*,
hymne joyós dels Angels del Pessebre,
y entre oracions y antifones
recita l'Evangeli,
que encara no ha *gravat* en lo *papyrus*.
Quan axeca los braços
al *Sanctus*, *Sanctus*, *Sanctus*, los acòlits,
recordant que ell es l'àliga de Patmos,
alçan també les ales voladores
com per anar, si cal, al seu seguici,
dihent ab ell: *Hosanna in excelsis*.
Mes de volar no es hora,
sinó de caminar cap al Calvari,
ahont de nou serà sacrificada

la víctima incruenta.
 Un silenci pregón es lo preludi
 del sacrosant misteri:
 sols s'ou lo batement amorosissim
 del cor de Sant Joan, qui-s transfigura
 al *Hoc est corpus meum*
 al veure-s del Amat a la presencia.
 Obre-s per dalt lo místich oratori,
 y demunt seu s'esquexa l cel y-n baxa
 la magestat immensa del Altissim
 d'un riu de resplendor sobre les ones,
 entre les dues ales del exèrcit
 dels Serafins que arriba fins a terra.
 Y l'Hostia puja, puja,
 com lo sol de la gracia y de la gloria,
 que de ses llums tot l'hemisferi inonda
 ab ses ales d'incendi.
 Lo Querubí li fà de tabernacle,
 la Potestat tremola a sa presencia,
 y angèlichs citaristes
 polsan, cantant, la lira y lo psalteri.

Joan més fort sent batre
 lo Cor de son Amat y s'hi recolza,
 esma-perduto entre recorts y somnis,
 com en la nit hermosa de la Cena.

Sovint ab lo maniple
 s'exuga ls ulls plorosos
 veient a Jesucrist de cara a cara,
 contemplant ses cinch Llagues purpurenques.

En extasis María
 les contempla també de una a una,
 anyorosa plorant allí a la vora,
 jayl com ahí en la cima del Calvari.
 Mes lo Calvari unit està al Cenacle.
 Oh Mare de la Víctima, veniu-hi.
 — Mare dels dos, veniu-hi, — diu l'Apòstol;
 y axecant ab sos dits lo Pà eucarístich,
 li diu: — *Ecce Agnus Dei*, —
 y après lo posa en sos puríssims llavis.
 Y-l Verb diví per la segona volta
 s'allotja en les entranyes de sa Mare,
 que fóra y es lo seu millor sagrari.

Los Angels que voltavan l'altar místich
 examplan la rodona
 fins al entorn de sa adorada Reyna.
 Allí bandoles del cel y violes
 li fan sentir sa més dolça cançó,
 la que Ella un dia cantà en l'Establifa,
 en sa falMETA bregant l'Infantó.

Y canta un dels acòlits:
Panem de coelo praestitisti eis;
 y l'altre, responent, canta y refila:
Omne delectamentum in se habentem.

3 de Març de 1901.

LA COMUNIÓ DIARIA

Panem nostrum quotidianum, da nobis hodie.

CADA comunió
es un escaló
d'una escala hermosa
que, tot combregant,
amunt va pujant
l'ànima amorosa.

Es mística flor
del hort de l'amor
que ab altres se trena,
d'eix viure mortal
fent-ne celestial,
celestial cadena.

Cadena d'or pur
que, passant l'atzur,
cel amunt s'interna
y lliga al cor méu
lo cor de mon Déu
ab garlanda eterna.

Garlanda de rams,
de lliris dels camps,

de flors del Calvari,
de calzeret blanch
que vessa ab sa sanch
olors del sagrari.

Cada dematí
mon Amat diví
sol venir-me a veure.
Aprés, quan se-n va,
— Tornaré demà, —
me diú; — a reveure.

L'endemà al matí
torna a estar ab mi,
gota de rosada
demunt de la flor
que de set se mor,
de set corsecada.

Es lo sol que ahí
rihent me sortí,
del d'avuy penyora,
com lo que se-n va
d'un altre n serà
la gentil aurora.

Axís, tant sovint
anant y venint
com rey a una ermita,
d'avuy a demà
un dia m farà
l'última visita.

Jo-l rebré ab plaher,
com solia fer,
perquè alegre moria.
— Adéu, — me dirà, —
mes fins a demà,
que serà en la Gloria.

23 d'Agost de 1899.

DESPRÉS DE COMBREGAR

I

CADA dia veníu a mon cor, que us estima,
de cel en cel baxant de la més alta cima
fins a mon ser de fanch:
cada dia us donàu, oh Lliri, per pastura,
y, criador, nodríu a vostra criatura
de vostre cos y sanch.

II

Cada matí, oh gran Rey, feu trono de ma androna;
dexant vostre palau, parlau ab mi una estona
y us remuntàu al cel;
y-m torno a quedar sol, tot sol ab ma cadena,
mos ulls plens de foscor, mon cor omplert de pena,
mon càlzer, jay! de fel.

III

JQuan serà que vingàu per última vegada
y de mon cor caygut, com de presó aterrada,
mon esperit després,
cantant alçarà l vol, joh estrella del méu dia,
Jesús, mon dolç Jesús, en vostra companyía,
per no deixar-vos més!

CANTICH

MON ànima us crida
ferida
d'amor.

Jesús de ma vida,
veníu a mon cor.

Jesús del pessebre
que en los cors naxèu,
¿quan us podrá rebre
lo pobre cor méu?

Feu-lo com un lliri
de pur y de blanch,
del cel per venir-hi
vostre cos y sanch.

Si de Tabernacle
mon cor ha de fer,
ab foch del Cenacle
doràu-lo primer.

A vostra presencia
postrat me teniu:
veu de l'innocencia,
Jesuset veníu.

Morint vos espera
lo pobre cor méu:
sol de primavera,
no-l retornaréu?

Ja l sagrari s'obra,
ja en mon pit entràu...
De casa tan pobra
feu-se-n un palàul

Maig de 1899.

LA SARMENT

A Nazar hi ha un cep
que a un arbre s'alça:
lo cep es María,
si l'arbre Joseph.

La divina toria
té un rahím tan bell
que-s voldría ab ell
enriquir la Gloria.

L'enveja l'Arcàngel,
mes l'home es qui-l reb
si s'acosta al cep
ab lo cor d'un àngel.

Vostre rahím d'or,
oh Sarment suprema,
dexàu que l'exprima
demunt del meu cor.

RAHIMS Y ESPIGUES

I

L o bon Jesuset
se-n puja a la vinya.
Donchs, ¿què-n portarà?
Donchs, ¿què-n portaría?
Ne porta un rahím
que suha sanch viva.

II

Lo bon Jesuset
va a la coromina.
Donchs, ¿què hi cullirà?
Donchs, ¿què ni cullirà?
Hi segan lo blat,
ne cull una espiga.

III

Prop de Nazareth
lo troba María:
— ¿Què-m portèu, Amor,
fillet de ma vida?

— Mon amor no té
penyora més fina:
vos porto l pà y ví
de l'Eucaristia. —

ALABANCES AL SANTISSIM

Nit de Juny, ¿quantes estrelles
veus sortir com flors novelles
al jardí del firmament?

*Tantes vegades
alabances són dades
al Santissim Sagrament.*

¿Quantes són tes ones totes,
mar? ¿Cada ona quantes gotes
que remous eternament?

*Tantes vegades
alabances són dades
al Santissim Sagrament.*

¿Quants brins d'herba té l'herbatge?
¿Quantes fulles té l boscatge?
¿Quants rumors escampa'l vent?

*Tantes vegades
alabances són dades
al Santissim Sagrament.*

¿Quantes flors com jardinera
té l'hermosa primavera
per mostrar al sol naxent?

*Tantes vegades
alabances són dades
al Santíssim Sagrament.*

Univers, quants grans de terra
tens del plà fins a la serra,
de llevant fins a ponent?

*Tantes vegades
alabances són dades
al Santíssim Sagrament.*

Quants anys tens, y dies y hores,
eternitat, que devores
los segles com un moment?

*Tantes vegades
alabances són dades
al Santíssim Sagrament.*

Quants raigs tens, oh sol bellissim,
quan, com l'Hostia del Altíssim,
vas alçant-te en Orient?

*Tantes vegades
alabances són dades
al Santíssim Sagrament.*

CORPUS CHRISTI

INFANTÓ, bell infantó,
que davant la processó
vas sembrant flors de ginesta,
per un Angel te prenguí
que-n sembrava aquest matí,
tant bon punt l'alba sortí,
davant lo sol d'exa festa.

LA GINESTAYRE

ROSSA n'es la ginestayre
que vé Collcerola avall;
rossa n'es com la ginesta
que sos dits van esfullant.
Ne té les cistelles rases
y a curull lo devantal,
y encara, axona que axona,
les branquetes va esflorant:
talment que roba, diríau,
la rossor als ginestars
per portar-la a Barcelona
lo dia de Corpus sant.
Allí té la mare cega,
que avuy plorava de fam.
— No plorèu, la mare meva, —
li deya ella sospirant; —
jo vaig a cullir ginesta:
compradors no-n faltaràn. —
Quan arriba a Barcelona,
la ginestayre es un Maig;
lo rastre de flors que dexa
una estela d'or apar.
Ne duu la falda que-n vessa
y un cistell a cada braç;

gropa n'es com unes dobles;
no li-n farà guanyar cap.
La pobreta de sa mare
montanyes d'or s'ha format;
ja se-n va ab la seva filla
«Flor de ginesta!» a cridar.
La ginestayre bé agrada,
les floretes altre tant,
que les flors tenen un dia,
la ginestayre quinze anys.
L'un les demana axonades,
l'altre lligades a rams;
qui para una barretina;
qui extén un mocador blanch.
Mentre ven flor de ginesta
la processó va arribant,
torrent de llum entre ribes
de domassosverts y blaus.
Al só de la cornamusa
vé l'exèrcit de gegants
ab les seves gegantesses:
diu que són deu aquest any;
tots ells van armats de porra,
totes elles de ventall.
Al Bou segueix la Mulassa,
fent-li recorts de Nadal;
les timbales timbalejan;
rufeix lo Lleó daurat
prop de l'Aliga, que exempla
ses ales, com per volar
ab exos monstres que fugen
del gran Déu dels cristians.

Seguexen creus y banderes
y frares negres y blancks,
y escolanies que entonan
lo *Sacris angelical*.
La cega resa que resa,
sa filla no resa tant,
espargint la flor sobranta
carré amunt y carré avall.
Quan arriba la Custodia,
ella aboca l devantal;
sa mare, del cor aboca
la flor de sos prechs y psalms.
Del vericle que flameja
devalla a sos ulls un raig,
que, com poncelles, se badan
al bés del dia que naix;
y veu l'Hostia del Altissim,
per sempre sía alabat,
entre ciris a fileres
y corones de brillants,
estelada de la gloria
que l'acompanya ací baix.
Sol hont les ànimes pures
se venen a assoleyar,
amor dels àngels y ls homens,
joh Jesús sagrementat,
lo que aquells dos cors vos diuen,
mirant-vos y sospirant,
digàu-ho a aquells qui no hi veuen
perquè no us volen mirar.

LA BANDA DE LA REYNA

La Santa Eularia barcelonina,
que està enterrada dintre la Cripta,
com es modesta tant com bonica,
per la gentada no vol ser vista
dins son sepulcre de marbreria.

Una vegada n'era una reyna
qui en lo sepulcre la volgué veure.
Lo senyor bisbe prou que li deya:
— Es nostra Santa la violeta
de la boscuria sarrianesa:
no vol ser vista dintre de l'herba. —
Ella es curiosa com filla d'Eva:
no vol anar-se-n que no la veja.
Veniu, manobres, ab manuelles
y del sarcòfach alçau la pedra.
Prou la regina n'està contenta,
mes axí que obre los ulls per veure-la,
clou-los-hi i nívola de la ceguera.

Llavors a ses plantes
plorant s'agenolla:
— Tornàu-me la vista,
màrtir gloriosa. —

EUCARÍSTIQUES

En son cor la Santa
li fà de resposta:
— Com jo t'ho perdono,
que Aquell te perdonia
de qui es aqueix temple
retaule, y custodia
eix àbside místich,
cancell de la gloria.

Per la mà guiada
se-n puja a l'església,
y allí dixa caure
de genolls en terra:
— Perdona-m, oh Altissim,
ma repropresa:
só gran pecadora,
si petita reyna.
Mes del méu delicte,
puix de cor me pesa,
de perdó en penyora
que mos ulls us vejan. —
Hi tenia un núvol,
de cop se desfeyà
del Sol eucarístich
a l'albor serena.

La reyna, agrahida,
la gran banda s lleva
y al bell ostensori
devota l'encercla,
com una garlanda
de grans d'or y perles.

JACINTO VERDAGUER

Lo dia de Corpus
sobre eix cel rumbeja
com la vía làctea
sembrada d'estrelles.

LA CUSTODIA
DE LA
SEU DE BARCELONA

La ciutat de Barcelona
cridà un dia à un argenter:
— De Sant Eloy, oh dexible,
vet-aquí mon or y argent:
del or fes-ne una custodia
com no n'hi haja cap més,
de la plata fes-ne un trono
que serà lo de mon Rey.
¿Quant temps vols per enlestir-ho?
— Donàu-me sis anys o set. —
Dintre l gresol de la fosa
primer hi tira l argent;
per barrons de la cadira
ja-n surten quatre riells,
que lliga ab arcades gòtiques
com los claustres d'una sèu.
Y retalla que retalla,
solda que solda, y després
lo roseigar de la llima,
lo repicó del martell.

Si-ls costats són obra mestra,
bé n'es més lo respatller,
que, coronat de pinacles,
més que treball d'argenter,
obra sembla de puntayre
treballada ab fils d'argent.

Quan los set anys ja finexen,
li-n demanava altres set:
— La cadira es acabada:
ja s'hi pot asseure l rey.
Mes, jayl per fer l'ostensori
m'heu de donar quelcòm més.

Una tabella de perles,
com pèsols del pesolar;
de turqueses una ambosta;
un picoti de brillants;
endoya les esmeragdes;
los rubins en esgranall;
les cornelines en orri,
com en les eres lo blat. —

Barcelona díu-li: — Tría
de quant té ma Argenteria. —
Lo bon argenter hi va:
florejant d'ací y d'allà
l'escombra de pedreria.
Ab les pedres de set cayres
s'emporta ls més entesos lapidayres,
y, a quiscún dant la seva eyna,
de nou se posa a la feyna.

Quan, després de set anys, l'obra finí,
a Barcelona díu: — Veu-se-la aquí. —
Veu-se-la aquí magestuosa y bella,
del art gòtic florida meravella:
des de sa rica y enjoyada arrel,
com arbre de gran força
que monta cap al cel,
té de relléus aprimorats l'escorsa,
son tronch es lo simbòlic sustentacle
del cèlich tabernacle,
de perles ginjolat.
Sembla un castell
reyal, altívol, fort
y emmarletat.
Té a cada angle un botarell
per contrafort,
que espiga, al créixer, en ayrós pinacle.

Si de fora es un castell,
de dins sembla una capella:
en mitg de cada cara s'esbadella
una gentil finestra coronella,
ulls hermosos
que per cella
tenen calats primorosos.

Del frontis per la portella,
rosetó de brillants d'eix temple d'or,
vestit de blanca gonella,
aguayta Nostre Senyor.
Coronan lo sagrari altes agulles
unides per aèrea cresterfa,

brots sense fulles,
branques corulles
de pedreria.

Al cim de la més alta
una crèu de brillants
l'atzur del cel esmalta,
com la del pol antàrtich d'estrelles fulgurants.

De bisbe per dos bàculs sostinguda
una corona d'or ampla y torçuda,
bell símil dels turbants,
dejús d'altra corona li fà de cobricel:
de millor cobricel y de corona
li faràn pêls carrers de Barcelona
les ales d'or dels angelets del cel.
Per ensenyar la Custodia
l'argenter barceloní
la tenia encapellada
demunt lo trono argentí,
y l'argent del trono feya
l'or del sagrari lluhir,
com la flor de la ginesta
a la néu del gessamí.
A Barcelona li agrada:
voldrà dexar-la allí,
que aquella reyal cadira
servís per lo Rey diví,
com per lo sant la peanya,
com per la testa l coxi.
Mes al rey n'ha feta oferta:
¿com se-n podria desdir?

Al antich palau dels comtes
portàu-la tot desseguit:
si Déu vol exa cadira,
no la trigarà a tenir:
fins lo sol, si Ell li manava,
desfarà l seu camí.

Quan vingué de Sicilia — Martí l'Humà
un esplèndit mitg-día — del mes de Maig,
entre llovers y víctors, — palmes y rams,
entrava en aquest trono — victorejat
des del puig de les Falsies — fins al palau:
ara lo té en son predi — de Bellesguart.

Bellesguart es alegre, — vert y florit,
florit com una Pasqua, — vert com l'abril,
per cavallers y dames, — vergens y nins,
mes, jayl no ho es pas gayre — pèl rey Martí
d'ençà que-ls ulls ha closos — son únic fill.
Veyent que al mitg del dia — se li fà nit,
està plora que plora, — malalt y trist.

Tan pensívol al veure-l — y sol-i-verni,
tot sovint li parlavan — sos concellers:
— Triàu-ne una poncella — d'exos soleys:
serà per tots regina, — per vos muller.
¡De nostres esperances — si fos l'estel,
a Catalunya òrfana — dant-li un reyet!

Lo rey Martí s passeja — per lo verger:
aci veu una rosa — y allà un clavell,
y més enllà una branca — de taronger.

Mes una Margarida — lo cor li ha pres,
d'un comte filla aymada, — neta d'un rey.
Margarida de Prades — es sa muller.
Qui benehí ls esposos — no fóu un clerch,
no fóu un clerch ni un monjo, — fóu quelcòm més:
fóu lo derrer dels Papes — avinyonenchs,
mentres deya l'ofici — Vicens Ferrer.

Lo royal monestir de Valldonzella
no es una meravella,
mes es un rusch tot plè de mel d'amor.
Les abelles que-n són dolces pubilles
són de Bernat les filles,
esposes de Jesús nostre Senyor.

Vingué de Claraval l'ideal místich
envolquellat ab nou ropatge artístich,
celistia d'eix estel;
la linia s decantà cap a l'altura,
frescoya, neta, voladora y pura:
l'arch se rompé per axecar-se al cel.

De Bernat sembla un somni la capella
del cenobi royal de Valldonzella;
en son altar major
hi ha les onze mil Vèrgens per patrones,
entre llovers y palmes y corones
victorejant l'exèrcit del amor.

Les vergens de la terra, des del temple,
les de la gloria prenen per exemple
y, no podent seguir-les tan amunt,

hi axecan la seva ànima amorosa
y cada una s posa,
per quan sia hora, de volar-hi a punt.

Són totes elles nobles,
de parentiu alguna d'ella ab dobles
llaços unida als prínceps d'Aragó,
que al entrar y sortir de Barcelona
s'hi aturan una estona,
y-s torna l monestir reyal maysó.

Mes, jayl avuy no hi es auzell de passa
lo rey Martí, qui està malalt de febres
y no-n fà pas lo metge bon auguri.
Isqué de Bellesguart ja fà tres díes,
hont era perseguit per la tristesa
que li donà lo dia de Sant Jaume
la nova de la mort de son fill únic.
¡Martí lo de Sicilia,
bé t'ha plorat ton pare,
bé-t ploraràn Palerm y Catalunya!
Les llàgrimes rohentes
que tu faràs plorar, si-s recullissen
en un sol doll faran un altre Ebre.

«Per en sa trista solitud distreure-s,
d'aquell jardí mirava les poncelles.»
Per ell era anyorvol,
res lo distràu de que la mort traydora
lo dexà a ell sens fill y a son reyalme en l'orfanesa.
Per çò ab sa esposa, cavallers y dames

baxà a derrers de maig al asceteri,
hont entrà melancòlic y pensívol.

Sentint-se pres d'estranya malaltia,
al arribar al dormitori regi
se desceneix l'espasa,
y al veure-la lluhenta
com un llampech, besa la crèu y diu-li:
— ¡Espasa meva, adéu! D'ençà que en dues
de Sant Martí la capa mitg-partires,
bé-n feres de prodigis y miracles
en mans dels Berenguers, Jaumes y Peres,
a Mallorca, a Valencia y a Sicilia.
¡Espasa, adéu! Jo-t penjo ací en ma espona.
Mes, ¿qui-t despenjarà? —
Calla y exanim s'assenta
en la cadira górica
que a son pare y sos avis féu de trono.
Al saber Barcelona sa dolencia,
presa de gréu tristor, com una esposa
per son espòs, li envia en embaxada
pel Conceller en cap Pere de Gualbes,
qui duu a un costat lo bisbe de Mallorca
en Cervelló y Montcada,
y al altre Sentmenat y Porta-Coeli,
prior de la Cartoxa:
— Senyor, que Déu vos done llarga vida;
mes puix la vostra està en perill, dihieu-nos,
de part de Barcelona y sos tres Braços,
que són los braços vostres,
¿dels pretensors que té vostre hereuatge,

a quin dexau lo ceptre? —
 Respòn lo Rey: — Lo dexo a qui pertoque. —

 Llavors, a cau d'orella,
 — ¿Y qui es aqueix? — lo un al altre s diuen.
 — Es Lluís de Calabria, — díu Montcada.
 — Es lo duch de Gandia, —
 replica Vilavir; mes Acevedo:
 — Es don Ferràn, es don Ferràn, — contesta.
 — No, que es mon fill. — Es mon marit, — replican les del Comte d'Urgell mare y esposa.
 Y escometent al Rey, que ja agonitza, de la gonella sobre-l pit li agafa los plechs la mare y a veus altes díu-li:
 — ¿No es ver que lo meu fill es qui us hereta? —
 Lo Rey no responía, com sort y mut qui té cusits los llavis.
 Llavors li díu lo bisbe de Mallorca:
 — Oh Rey, placia-us dir-nos
 ¿qui hi seurà après de vos en aqueix trono? —
 — ¡Aqueix! — Martí respòn-li, sentint la campaneta del viàtich y veient-lo arribar.

Sobre la porta de bat a bat, y entre brandons encoses lo globo resplendeix en la mà augusta del Papa Benet tretze; aurífic talem cobricela son front, blanch com sa vesta. Cinch vermells cardenals li fan d'acòllits, y es sant Vicens Ferrer son caudatari. Als quatre corns del talem bransolejan quatre encensers vessant dolços aromes.

Dia lo Papa al entrar: — *Pax huic domui* y pau als qui hi habitan. — Y-los arruxa ab l'aspergis de l'ayga benehida. Lo rey, del Rey del cel a la presencia, cau de genolls en terra, de son trono tot fent-li presentalla. Lo Pontífice hi posa l'globus sant, al rey exanim mentre llegeix les oracions de rúbrica:
 — Perdonau a tothom? — li díu. — Perdone; y a tots los qui agreugí perdó demano.
 — Volèu rebre a Jesús, fill del Altissim, que us mostro víu en aquexa Hostia santa?
 — Ab tot mon cor y ànima ho desitjo. — Y, fent-li repetir per tres vegades,
 — Senyor, jo no-n só digne, — posa en sos llavis la becada angèlica.

— *Panem de coelo praestitisti eis*, — lo Papa díu, y-los cardenals responen:
 — *Omne delectamentum in se habentem*. —

Llavors l'Apòstol valencià la tiara posà en son front de roca, y l'últim Papa d'Avinyó, inflexible, ab lo sagrat viàtich, beneheix l'últim rey de Catalunya. Y l'home que impertèrrit havia vist sobre sa testa ploure les fletxes de mitg mòn, al veure caure lo derrer capità de son exèrcit, sent a sos ulls pujar un doll de llàgrimes. Y-los ressò de sa veu, tronanta un dia,

se perdé ab son trepitg per aquells claustres,
y-s perdé abans de gayre per la terra.

Lo Rey morí, y dels concellers en braços
es portat a la Sèu de Barcelona.
Va davant seu lo regi faldistori,
en que ja no seurà persona humana,
puix fóra sacrilegi
havent-ne presa possessió l'Altissim.

Set díes aprés, en la de Corpus,
de sota aquelles gòtiques arcades
sortí la Custodia, en la cadira
del Rey Martí asseguda,
enlluhernant los ulls dels qui la veuen
la gran llampegadiça
del or, argent y perles y topacis,
y ls esperits ab la blancor de l'Hostia.
Los fills de Barcelona qui la duyan
joyosos en sa espatlla,
no se sentiren, com ahir, tan òrfens.

Al bon rey d'Aragó Déu li dó gloria;
mes lo Rey y Senyor del cel y terra,
qui'l rellevà en son trono,
no morirà mai més. ¡Alabat sial!

Censura y Llicencia Eclesiástiques

ILLUSTRISSIM SENYOR:

Lo nom del autor del aplech de poesies EUCARÍSTIQUES es Mossèn Jacinto Verdaguer, poeta no ignorat per tots los amants de nostra literatura. Lo virtuós y modest sacerdot figurà davant del moviment literari de Catalunya, y lo seu geni poètic ha traspassat les fronteres de la patria, portat per les ales de L'Atlàntida, Canigó, pel llibre de les poesies intitulat Patria, y tantes y tantes altres obres, que si algunes nos admirarán per la grandesa de sa concepció, la magestat de sa forma y lo florit del llenguatge, altres com los Idilis y Cants místichs nos arroban y embauman per la delicada dels pensaments y l'esmerat de l'execució.

Verdaguer es lo poeta catòlich que, quan escriu, may s'oblida de son caràcter de sacerdot, y que no pulsa la lira sens dedicar los seus cants al Verb Etern.

En lo present llibre, intitulat EUCARÍSTIQUES, es lo poeta Verdaguer un Eucarístich trobador que s'extasia davant lo Taberuacle, y punteja, com altre Davit, son llaut d'or, cantant les fineses del Amor de Jesús, qui volgué quedar-se entre nosaltres pera ésser lo manteniment dels cors cristians.

En virtut del honrós encàrrech que-m feu sa Illustrísima, he llegit ab detenció y vera fruició les poesies de la obreta de referencia, y res he observat en elles contrari a la santa fè y bones costums, ans bé hi campeja tal pureza d'idees, elevació de sentiments y feconditat d'imaginació,

*que fan d'elles un pomellet de místiques y flayroses flors.
Y si es veritat que tot lo que surt del cor va al cor, no dubta
qui suscriu que basta llegir una d'aquexes poesies pera
sentir-se illuminat, agradablement emocionat y participant
del entusiasme y de la fè que envers la Eucaristía bategavan
en l'esperit extraordinariament místich del nostre gran poe-
ta català.*

*Tal es, Illustrissim senyor, lo meu paper, que someto al
més illustrat de Sa Illustríssima.*

HERIBERT MALLORFÉ, PvRE.

Barcelona, 23 de Març de 1904.

Al molt Ilustre Vicari Capitular del Bisbat de Barcelona.

VICARIATO GENERAL
DE LA
DIÓCESIS DE BARCELONA

*Por lo que á Nós toca; concedemos nuestro
permiso para publicarse la obra póstuma del
Rdo. D. Jacinto Verdaguer, Pbro., titulada
EUCARÍSTIQUES, mediante que de Nuestra orden
ha sido examinada, y no contiene, según la
censura, cosa alguna contraria al dogma cató-
lico y á la sana moral. Imprímase esta licencia
al principio ó final de la obra y entréguense
dos ejemplares de la misma, rubricados por el
Censor, en la Curia de Nuestro Vicariato.*

Barcelona, 26 de Marzo de 1904.

*El Vicario General,
RICARDO, Obispo de Eudoxia*

*Por Mandato de Su Señoría,
Licenciado JOSÉ M.º DE ROS, Pbro,
Vicario Capitular*

FLORS DE MARÍA

FLORA MARIANA

I

Les flors estiman a la Mare d'aquell qui les ha criades. Mil anys abans de nàixer ja se li consagravan fervorosament les més boniques de la Palestina. ¿Qui conèixeria la *Rosa de Sarón*, sa germana la *Rosa de Gericó*, lo *Nart* y la *Flor del camp*, si no fossen escayguts símils y comparances de Maria?

Salomó les cullí en sos meravellosos vergers tancats, *Hortus conclusus*, que també foren imatge de la Verge, y les guardà per Ella sempre oloroses y fresquívoles en lo pitxer d'or de ses paràboles y càntichs.

Les flors de nostra terra són més humils; no gosarían pas, ni de lluny,acomparar-se ab les de Terra Santa, que tingueren la envejable sort de besar los peus de la gentil María, quan anava de Nazareth a Bethlèm y de Bethlèm al Calvari, com si diguéssem de la collada del Encens a la montanya de la Mirra. Mes també la estiman y li fan present de sos esquisits perfums, y s'honran ab sos gloriosos recorts, y fins algunes ab son nom, que rumbejan cofoyes per totes bandes com sa millor corona.

Una d'aquexes flors, la *Rosa Mística*, pendría, tal vega da, aqueix nom que dóna a la Verge la lletanía, al sentir-la cantar per algún esbart de monges, volant per sos jardins, en que aquexa planta sol tenir un erol.

Altra flor de per aquí, sentint-la anomenar *Lliri de les Valls*, s'aproprià aqueix nom d'una flor de la Siria, que-n

vingué, no dissecada, sinó plena de vida dintre los llibres sagrats.

Per *Menta de Santa María* es coneguda en la Horta de Valencia nostra flayrosa Menta romana.

Lo Pensament boscà es anomenat en nostres afràus pyrenenques *Viola de la Mare de Déu*. En altres paratges donan aqueix nom a la viola d'olor, o vera, la més agraciada de totes.

Si pujà a Montserrat per la primavera, los monjos vos ensenyaran arrapada devotament a aquelles parets venerables, una herba blanquinosa de flors vermellenques y grosses, que s'anomena *Herba de Santa María*.

Mes nostres flors no-n tingueren prou d'aquevos petits obsequis: cor-preses de la Verge, volgueren seguir-la més d'aprop en sos hermosos passos, y accompanyar-la devotament en sos divins misteris. Començant pel primer, ja en son naxement s'enamoraren d'ella, y a totes passades la volgueren vestir, oferint per axò la correjola la més blanca y gebrada de ses campanetes per *Camisola de la Mare de Déu*.

Una de les Clemàtides, amatenta, obrí sos braços gronxoladors per rebre-la, y ser lo *Bregol de María*.

Seguint lo seu piadós exemple, altra herba de les altures de Puigmal, desitjosa de posar-se sota son gentil cap-siró, s'oférrer per flonjo y amorós *Coxí de la Mare de Déu*.

Altra flor petita y llargaruda, en forma de bombeta, veyent-la que ensenyava los peus al fret, reclama la honor de ser sa *Mitgeta*.

La Ballarida, una de les Orquídees, se adonà de que la petita Verge anava descalceta, y més que Flor de la abella, volgué ser des de aquella hora *Sabató* o bé *Xinella de la Mare de Déu*.

Li faltava encara un mantó de regina, y reclamà la honor de ser-ho, des dels ombríus de la illa de Mallorca, hont se cría abundosament, la Barretera, que ara anomenà *Mantellet de la Verge*.

Un cop la tingueren calçada y vestida, veyent que com a dona mortal no podia viure enterament dels ayres del cel, una Primulàcea de les montanyes de Nuria se li oferí per refrigeri ab lo nom d'*Enciamet de la Mare de Déu* mentres s'amadurava lo fruyt vermellós de la Muxera que-los pastors anomenan *Peres de Marta*.

Quan fóu més grandeta y, com diu la seva cançó

anava a costura
a apendre de lletra,

ja no li calgué didal, puix ja-los tenia a punt la *Didalera*, que en altres païssos anomenan *Guants de María*.

Mes l'amor may diu prou. Veyent-la sortir cap a Bethlèm, les flors la seguiren joyosament guiades per la florida *Vara de Sant Joseph*.

Allí en la Establía florí, èmula de la Verge, la modesta *Nadalà*, petita imatge seva. En celebració del naxement de Jesús lo *Poliol* florí també en aquella hora, y al recordar-se-n cada any torna a florir al bell punt de la mitja nit de Nadal.

Mirant al celestial Nadó despulladet en braços de María, la flor que heretà lo nom de la piadosa Verònica volgué ser la *Túnica de Crist*, que es blanca com a símbol de sa innocència, y morada en senyal del costós sacrifici que venia a fer per nostres culpes.

Seria aleshores quan la Pulmonaria prengué lo nom de *Llet de María*, com lo de *Llet de la Verge* la Poligala,

falquereta dels cingles, per haver-ne copsades algunes gotes mentres alletava al infant Jesús.

¡Pobra Mare! La serena del cel de Bethlèm no li durà pas gayre, puix tot seguit hagué de fugir perseguida cap a Egipte. En aqueix viatge lo Romaní, que per ses virtuts es coneugut en altres terres per *Arbre de María*, posà més branques y se revestí d'ufana, per amagar a la Verge, mentres passava lo rey Herodes.

Lo cel s'ennuvolà encara més, y vingué per Ella la terrible tempesta de la Passió y Mort de son Fill, Nostre Senyor Jesucrist. Veyent-la plorar y feta una mar de dolor, la planta que duya lo nom de Segell de Salomó, lo deixà compassiva per dir-se des de aleshores, *Llàgrimes de María*.

La Farigola també es devota seva. ¿Sabèu de què li prové la sentor suau y relligiosa que la embalsama? Segons los pagesos de la plana de Vich, li prové de que fóu la darrera cosa que tocaren los peus adorables del bon Jesús al pujar-se-n al cel, lo dia de la Ascensió. Al devallar de la montanya de les Olives la Verge Mare, soleta sense son Fill santissim, la Farigola desitjosa d'aconsolar-la s'estendrà amorosament a ses divines plantes en rosa da e interminable catifa, que meresqué en algún endret de França lo nom de *Taptí de Marta*.

A la Segarra y Plà d'Urgell, la gent del camp dóna a la Rosa vera, que es la més axerida y perfumada de les nostres roses, lo poètich nom de *Rosa de la Mare de Déu*.

No cal dir que lo Lliri magestuós no podia ser menys, un d'ells s'anomena merescudament *Lliri de Marta*, y l'altre *Lliri de Nostra Senyora*.

Lo *Lliri de Sant Domingo*, o *Canya de rosaris* més

coneugut entre los jardiners per *Cannà*, en honor de la Verge volgué que les perles de sos grans prenguessen lo reyal nom de *Marietes*, ja que havían de ser veritables corrèus de l'Ave María.

Quan Ella clogué los ulls a la mort, que alguns místichs anomenan *Dormició*, una petita eura de marge, que he vista vora lo cementiri d'Alacant, cuytà a anomenar-se relligiosa y poèticament (?) *Llitet de la Mare de Déu*.

Ara de les flors y herbes marianas que restan fora de la toya no parlaré més que de tres.

Comencèm per los *Cabells de la Mare de Déu*, que en agraciats tirabuxons s'enrinxolan sovint a les mates de la Farigola. Essent los cabells la corona de la hermosura humana, ¡com serían los que coronavan la hermosa testa de la divina Vergel Una santa que tingué la sort de veure-los, escrigué que eran d'un or finissim del cel. A la púrpura del rey y als rebrots de la palmera los accompara l'Espòs diví, y solament ab un d'ells se dóna per lligat y près, com se confessa ferit ab un de sos ulls.

Aquixa es la segona flor mariana que ns resta per amonjoyar. *Ulls de María*. Si són bonichs aquexos ulls, bé li diu prou a Ella metixa son Espòs en lo Llibre de Salomó. ¡Que hermosa ets! ¡oh amiga meva, que hermosa ets! Tos ulls són de coloma. Un poeta antich los hi endressa aquests versos llatins.

*O clarissimae luces
Nitidissimi soles,
Felicissimae faces
Augustissima sidera.*

Oh llums de la ànima, oh antorxes del camí, oh estrelles y sols, ditxós y ben nat qui-s guía per vosaltres en lo viatge de la vida. Més ditxós encara qui, fugint de les boniqueses fangoses d'aquest món miserable, s'enamora de vosaltres, embadalit vos contempla, y en vosaltres extasiat s'emmiralla. Vosaltres lo mirarèu ab un amor infinit, y li farèu sentir de baix en baix lo mot inefable que diu a les personnes espirituals la planta del Miosotis, *No m'oblides.*

Mà de María. (Cinch en rama.) Aquell qui atret per vostra mirada corprenedora no us oblide, oh santíssima, oh dolçíssima María, serà guiat per vostres mans, que són d'or, segons lo sagrat cantic, fetes al torn y plenes de jacintes: per vostres mans, que guavan al infant Jesús en sos primers passos, y feren *mans manetes* ab les d'Aquell qui guia los astres per los camins del Firmament, y en son palmell sostenen lo pom imponderable de la terra.

Oh mà de María, mà guiadora dels pobres pecadors, mà remeyera de tots los mals, mà de mare amorosa, mà tendra, mà dolça, mà adorable, axecàu-me si caych, goríume si malaltejo, aviàu-me si me desvío; illuminàu mon enteniment, guiàu mon cor y fins ma ploma, desitjosa d'escriure, no sía sinó un mot, de vostres alabances.

II

¡Bé podríam demanar a cada flor de una a una, què ns diu de la Verge, mes no call totes elles la estiman, totes són marianes. Mes per María tot l'anys es Primavera; les Violes de sa humilitat sempre fan olor; lo Lliri de gracia que li porta l'Arcàngel Gabriel sempre resplendeix, les Roses de son amor eternament flamejan. Los vents de la

tardor no fan coltòrcer cap de les esquisides flors de sa virtut; per sa hermosura divina no hi ha Tardor ni Hivern; lo temps que tot ho mustiga y corseca, a Ella la entenedreix: los anys que tot ho envellexen la dexan sempre jove. Les centuries se la ensenyan la una a la altra, dihent-se enlluhiernades: que hermosa es. Los dotze mesos del any la voltan armoniosos y falaguers, abocant-li cada un sa faldada de joyells, y cantant-li sa més bella cançó. Mes un dels dotze, lo més axerit de la rodona, ha volgut ser d'una manera singular lo mes de María; veyeuse-l aquí.

Lo Maig arriba: desvetllau-vos hermoses flors, estimades filles del cel. Llevau-vos de bon matí; exugau les vostres llàgrimes d'anyorança y d'amor al Altissim, y veniu a aconsolar-vos en l'altar de sa dolça mare María.

Ella es la vostra reyna, Ella es la vostra jardinera, Ella es la qui us ha fet nàixer ab un somrís al seu Fill santíssim.

Si sóu tan axerides, es que sóu l'emblema de ses virtuts y lo símbol de sa bellesa; si sóu tan boniques, es que sóu la obra de ses mans divines. Si sóu tan riques, es que Ella us enyoja ab les perles de la pluja, y ab los diamants de la rosada, es que vosaltres metexes sóu les joyes y los bonichs ab que li plau embellir-se.

Si sortíu a trench d'alba tan endiumenjades, que ni Salomó en l'esclat de sa gloria duya vostres vestits y adressos, es que sóu les missatgeres y les companyones de María.

En vostre front de nin jo llegesch lo seu nom suavissim; en vostres ullots virginals me sembla veure quelcòm de sa dolça mirada, en vostres llavis veig florir sa mitja rialla, que es la alegria dels Sants, y en vostre cor sento un raig de son perfum y una goteta de mel del seu amor.

Hermoses flors, petites fioles de la Verge, ja que us estima tant, veniu agrahides a la seva reyal presència, enfilàu-vos al seu altar; aplegàu-vos a toyes a sos peus; afileràu-vos a vistoses garlandes al seu voltant; vessàu allí la urna de vostres olors; encensàu la, benefíu-la, y llohou-la a vostra manera per haver-vos fet tan escayentes, boniques y flayroses.

¡Que ditxoses sóu, oh flors, joguines dels Angels, alegría de la terra, promesa del cel, recort del Paradís perdut, penyora del paradís que ns espera, símbol e imatge de la ànima pura, que ditxoses sóu y ben nades! ¡Qui pogués viure com vosaltres d'amor a Maríal! ¡Qui com vosaltres ne pogués morir a les seves plantes, per seguir després vostres perfums suaus cap a les altures del seu trono celestial!

Ara, a la fi del Pròlech, m'adono de que no he dit encara un mot d'aquest llibre; ses poesies majals estan amonjoyades en tres petites toyes, *Flors, Càntichs e Idilis*. De Flors n'hi ha, si se vol, una per cada dia del mes de Maig. D'aquexos Càntichs n'hi han alguns que, mercès a les ales d'una tonada senzilla e inspirada han volat per gayre bé tots los pobles de Catalunya. Y los Idilis, a falta de mèrit pròpri, tenen lo de ser Marials, que no es petit en un temps en que la poesia ja no s'enlayra cap al sol com les àligues, sinó que peona cap avall y fins terreja com les perdíus.

Que la Verge Santíssima ne prenga la bona voluntat y benehesca migrades o com sían, aquexes Flors y a qui les ha cullides per fer-li-n tan humil com afectuosa presentalla.

LA PRIMAVERA

I

Los núvols se-n van,
lo cel s'asserena,
la néu s'aprima en lo cim
y en la vessant la congesta.
Les montanyes y turons
lo vestit d'hivern se llevan,
posant-se l de satí vert
tot gemat de perles.

Sentint en lo mas
cantar l'oreneta,
en son coixí de verdor
la Prímula se desvetlla.
Estira ls bracets
de ses fulles verdes,
sols per fer enllà
lo llençol de gebre.
Obre sos blaus ulls,
son capsiró axeca,
com la pastora gentil
que ha fet un sòn sobre l'herba.
Mira al seu voltant,
a ses companyes desperta,

que s'alçan ací y allà
constelant tota la terra
d'unes estrelles
que-l cel no-n té de més belles.

II

Vos sòu, Maria,
la flor primera
que-l món espera.
Vos sòu, Maria,
la Primavera
que Déu envia.

Quatre mil anys havia
que-l món dormia
en crú y terrible hivern
que ja semblava etern.
Quan vos isquereu
y somrigueu,
divina Flor,
iris de pau,
alba d'amor,
que-l món illuminau.
Estrella d'esperança
vos nos dihèu:
lo sol d'amor s'atança
serà fill meu.
Oh cega humanitat,
creu ja y espera:
lo bon temps es arribat
de ta hermosa Primavera.

LA VIOLA

(IMITACIÓ DEL FELIBRE DIS AUPIO)

I

Un dia al verger Maria s'esqueya,
lo sol al exir,
y al veure-la prop, cada flor li deya:
Ventu-me a cullir.

La Rosa digué: Jo al bes de l'aurora
m'acabo d'obrir;
per filla del cel l'abella m'adora:
Ventu-me a cullir.

II

Lo Lliri: Si vostre cabell que rosseja
volguesseu guarnir,
me breçan los ayres, la nit me perleja,
Ventu-me a cullir.

La Jonsa li díu: Só flor petitona,
mes semblo un zafir,

zafir o floreta per vostra corona
Ventu-me a cullir.

III

Axís cada flor y cada poncella
 llençava eix sospir:
 ¡Oh Verge, per vos mon cor s'esbadella!
Ventu-me a cullir.

¿Quina flor trià? Trià la viola,
 sa flayre al sentir,
 porque no li ha dit encara ella sola,
Ventu-me a cullir.

LA ROSA DE GERICÓ

En sa cambreta humil
 pregant està María,
 María està pregant
 mentres lo món dormia.
 Lo sol al orient
 per veure-la sortia;
 Ella no l mira, no,
 sol més bonich somnia,
 lo sol que està esperant
 may més se li pondria.

En son clavelliner
 un roseret tenia,
 roser de Gericó
 que poncellar volia.
 Sola regor que beu
 de sos ullots venia,
 quan Ella mira l cel
 de llum si-n baxaria.

Un Angel n'ha baxat
 diuent-li — Ave María,
 lo Senyor es ab Vos
 y ab tots los hòmens sía. —

La Verge li respòn:
— Sa voluntat es mía;
sa esclava la té ací
que l'cor li donaría. —

Sobre ella un blanch Colóm
ses ales extenia,
y ab la claror del Verb
la Verge resplendia.
Lo món s'omple de llum,
lo cel de melodía,
y al test del finestró
la Rosa mitg s'obría.

Desvétlla-t, oh Bethlèm
enrama l'Establía,
guarneix-la com pitxer
ab or y pedrería,
que en tu de Gericó
la Rosa floriría.

LO GESSIONÍ

A redós d'un gessoní
mirava un matí
descloure l'albada;
cada flor era un estel
y l'vert cobricel
era una estrellada.

Jo mirava més joyós
la del cel hermos
per entre les branques,
com cercant al Jardiner
que tan alt verger
sembrà de flors blanques.

Un auzell que-s desvetllà
les flors espolsà
demunt de ma testa,
y jo deya al gessoní
que-m posava a mi
son vestit de festa:

Si jo fos lo ram florit
que enjoia la nit

FLORS DE MARÍA

ab sa pedreria,
farfa ploure mes flors,
com tu, a voliors
al front de María.

LO NART

(ENCARNACIÓ)

*Dum esset Rex in accubitu suo,
nardus mea dedit odorem suum.*

Cant 1, 11.

ESTANT lo Rey en son reclinatori
mon Nart dexà sentir la seva olor
de amor,
y com un dolç y místich seguidori,
des del empirí l'atragué a mon cor.

Y en mon cor se quedà, com una abella,
xuclant la dolça mel,
la mel de ma poncella,
en sa maysó novella
que li es plasenta com un altre cel.

LO CABELL DE LA MARE DE DÉU

DIGAS, oh tu, Farigola que crexes
en mitg del prat sens regor ni conreu,
qui hi entreliga a los brots a madexes
lo rós cabell de la Mare de Déu?

¿Per quina mà te l'envia donchs Ella?
¿per mà del Abril
qui de flors t'enjoyella?
¿Te-l dóna en premi de ser tan humil?

¡Oh Farigola ditxosa y ben nada,
tota cofoya n'haurías d'estar;
¡oh! ¡si-l tingués altra flor de la prada
com li veuriá tant or rumbejar!

Per veure-n un d'exos rinxos aurífers
passà les aygues més d'un jovingel;
per besar-ne un d'exos flochs odorífers
voliors d'àngels baxaren del cel.

LO TARONGER

DESPOSORIS DE LA VERGE

TENDRE, gemat, fresquívol,
orgull dels promontoris de marina,
mirà lo taronger com gallardeja;
de la Verge María hermosa imatge
ja de lluny vos envia un raig d'aromes.

Ses fulles sempre verdes
són de la fè primaveral lo símbol;
Ses flors de gebre càndida
són les joyes més belles de la núvia,
quan camina al altar dels desposoris,
són l'emblema felic de l'esperança;
y ho són de l'alta caritat encesa
ses daurades taronges.

Dintre sa copa ombrívola s'acullen
talment com a germanes
Tardor y Primavera,
que ensembs riuen y jugan
l'una ab ses flors, l'altra ab sos frufts sucosos.
Santíssima María,
vos sou lo Taronger de la Judea,

semper gentil y vert y jovenívol.
Vostres virtuts com fulles sempre verdes
de petita y de gran vos coronaren.

Y sola entre les dones
mostràu ab la poncella de la verge,
lo Fruyt Diví corona de la Mare.

LLIRI DE SANT DOMINGO

(CANYA DE ROSARIS)

I

La Mare de Déu
un Lliri plantava
de Domingo en l'hort
que es la nostra patria,
son perfum es gran,
tota la embalsama.
Son fullatge es vert,
son tronch es de canya,
mes la seva flor
té forma d'espasa.
L'espasa es de foch
que Domingo branda,
parlant de Jesús
y sa dolça Mare.

II

Del Lliri gentil
uns grans ne sortían,
granets de coral

y de perles fines,
com no-n produheix
la mar de les Indies.
Sant Domingo ls cull
axís que ls ovira,
y de cinch en cinch,
y de quinze en quinze,
ab un fil d'argent
les denes enfila,
fent de cada grà
una Ave María
del Rosari hermós
que als pobles predica.

III

Lliri sagrat,
lliri sens espines,
refloreix al cor
de la patria mía.

LA NADALA

D'un roser a l'ombra,
d'un roser de Maig,
n'ha florit un Lliri
la nit de Nadal.

Bonica es la Rosa,
més ho es lo Ram,
més ho es lo Lliri
que floreix tot l'any.

Les fulles són verdes,
lo càlzer n'es blanch,
la mel de son càlzer
n'es mel celestial,
Abelles que-l besan
són Angelets sants,
Angelets lo volen,
pastorets l'hauràn.
Los tres Reys arriban
sols per olorâl,
ja-n veuen la Verge
que-l va ab plors regant.
—¿De què ploràu, Verge,
de què ploràu tant?

—Perletes de l'alba
lo solen rosar,
y avuy, que es divendres,
són gotes de sanch.
Lliri que florexes
la nit de Nadal,
¡ay! jallí al Calvari
com t'esfullaràn!—

Bonica es la Rosa,
més ho es lo Ram,
més ho es lo Lliri
que floreix tot l'any.

LA MARGARIDA

PASTORETA que pêl prat
com l'amiga a una altra amiga,
vas cercant entre les flors
l'humil margarida,
no la esfulles demanant
qui t'estima o no t'estima;
¿donchs què-n sab la pobra flor?
Consulta-ho a sa Regina.
L'estrella teva Ella sab,
Ella la porta y la gira;
Mare amorosa com es
¿no vetllarà per sa filla?
Més que les perles y l'or,
Ella a les vergens estima,
ne va voltada pêl cel
y a ser de la colla t crida.
Per saber l'esdevenir
consulta a María.

LO TEREBINTE

PRESENTACIÓ

Lo Rey hermós de Bethlèm cap al temple s'encamina, per oferir al Senyor de son amor la primicia; sa carroça imperial són los braços de María. A la vora del camí un Terebinte s'ovira; al veure l'infant Jesús humilment lo front inclina, sols per fer-li de dosser, de dosser y tenda ombrua.

María diu a Joseph:

—Jo a l'ombra reposaré.—
La soca ls fà de sient
lo crespinell de catifa.
En tan bell reposador
Joseph parlava a María:
—¿Qué hi durèm al temple sant
tan bon punt demà l'sol isca?
tortoretes de bech d'or

o coloms d'ala argentina,
o un blanch anyell de Ramlé
banyat al Estany de Lydda?

—Ay! l'Anyell prou li duyèm,
respon la Verge María
mirant la llum de sos ulls
que envers lo Calvari s'gira,
com al astre l'girassol,
com al nort la caramida.

—Si-ns vinguessen a les mans
dos colomins hi duríam. —

Mentre díu Ella exos mots
des de la Penya de Elies
a les mans del bon Jesús
dos colomins s'acullían.
Parrupejàu, colomins,
parrupejàu d'alegría,
que al vencedor de la mort
dolç es donar-li la vida.

JACINTO

A SANT JACINTO

JONQUILLO entre les floretes
entre les pedres lleccí,
lo flayrós nom de Jacinto
malaguanyat es per mi.
Oh Sant méu, flor de Polonia,
si jo us pogués assolir;
si qui ha nascut argelaga
pogués tornar gessamí,
com vos, als peus de la Verge
me n'aniría a florir.

LO ROMANÍ

LA Verge va cap a Egypte
ab son fillet Jesucrist,
tot fugint del rey Herodes
qui-n voldría ser butxí.
Tot cantant les orenetes
li ensenyan lo camí:
—Ensenyàu-me-l, orenetes,
mes no cantèu tan seguit,
lo rey Herodes escolta
y-l cant podría sentir.—

Sentint dringadera d'armes
va a escometre al tamarfu:
—Tamaríu de flors vermelles,
¡si-m volguesses acullir;
só una mareta a qui Herodes
degollar voldría l Fill!—
—Mes branquetes són tan altes
que no s poden ajupir:
los canyiços són més baxos
bé poden dar-vos abrich.
—Canyiços, los bons canyiços,
jacullíu-nos esta nit,
sinó eix Fill que Herodes cerca

veuré en mos braços morir!—
 Los canyços cor no tenen,
 —Fèu, li diuen, bon camí,
 nostres fulles són estretes
 no us podrían pas cobrir,
 si volguesseu més verdiça
 vos ne darà l Romaní.—
 Lo Romaní que s'ho escolta
 cuya ta a ensenyar-li l camí
 y si-n té de fulla verda
 de més verda s revestí.
 Tremola la Verge santa,
 lo bon Jesús li somríu,
 veyent passar ab Herodes
 la llopada dels butxins.
 Quan la llopada s'allunya
 parlava l'Infant diví:
 —Puix la vida tu m salvares,
 Romaní, bon Romaní,
 tes branquetes que són verdes
 de flor les vull embellir,
 com lo mantell de la mare
 del color de blau turquí.
 A quiscuna de ses festes
 perque vajas més bonich,
 ton vestidet d'esmeragda
 jo sembraré de zafirs.

Mentre l bon Jesús parlava
 un vol d'àngels ha acudit,
 los uns tocan la viola,
 los altres lo violí,

y altres de veu argentina
 exa cançó fan sentir.

¡Que-n sóu d'hermosos,
 coloma blanca,
 bell Colomí!
 ¡Que-n sóu d'hermosos
 sota una branca
 de Romaní!

Verge María
 sota la ombreta
 vullàu-me a mi;
 jo hi dormiría
 sota la ombreta
 del Romaní.

LA PALMERA

Los tres divins viadors
deu díes hâ que caminan,
sense beure ni menjar,
l'acandiment los cor-lliga;
si caminan gayre més
coltorcerà en la vía.
Al Cel demanan socors
y a devallar-los no triga.

Una palmera gentil
a un oassis los convida,
oassis que de la mar
del gran desert es una illa.
«Veníu-hi a la ombra, veníu,
Jestis, Joseph y María,
que us farà de parassol
ma valona de palmisses.»
A tots tres los vé de grat,
del herbey ne fan cadira.

Mentre la Verge s'assèu
del arbre aguayta la cima;
carregada es de fruyt d'or
com nuvia de pedres fines:

—Joseph, si ls pogués haver
dos o tres dàtils pendrà.
—Alterosos són per mi
¡ay! lo méu braç no hi arriba.—
L'infant Jesús quan ho sent
d'u a la palmera—Inclina-t—
y l'arbre abaxa son front
a les plantes de María,
qui-n floreja ls dàtils d'or
com los joyells en botiga.

LA GOTÀ DE SANCH

(TORNANT D'EGYPTE)

Adonis autumnalis.
Petita anèmona de Palestina.

Lo més hermós dels infants
va caminant per la sorra,
d'un sorral sempre ruhent
com si hi fessen foch dessota.
Sos peuets són delicats
de fil a fil sanch ne brolla
que ab un rastre de rubins
va dexant l'arena roja,
si al caure, ab un càlzer d'or
un seraffí no la copsa.

Sant Joseph se n'escruxeix,
María se n'acongoxa:
—Fill méu, ¿perquè caminàu?
¿No teníu mon braç que us porta,
que us porta jay! ab més amor
que l'roser la seva rosa?
Rosa sóu que m'espìnàu
des que la sanch vos degota:
—Mareta, no us afigíu

de lo que a mi m'aconhorta:
es tan gran la meva set
de vessar-la tota
que ab les gotes que mirau
ma ànima s desfoga.—

Girant enrera los ulls
la Verge a mirar-les torna,
aqueells rubins ja són flors,
que tenen lo nom degota,
Jesús, de *Gota de Sanch*
de vostra sanch preciosa.

LO LLIRI BLANCH

PER ceptre d'un rey
jo en terra naxia,
per ceptre d'un rey
o d'una regina.
Ne passaren mil
mes d'or lo volfan,
lo volian d'or
o de pedreria,
y jayl de un a un
tots ells me trepitjan.

Passà Jesucrist,
amorós me mira,
y al veure-m tan pur
com raig de celistia,
tan pur y tan blanch
com la setelfa,
de la terra m cull
y ab sa mà divina
rihent m'ofereix
per ceptre a María.

CAMÍ DE FLORS

*Maria al cel guia
per camí de flors.*

En lo desert africà
lo camí se-ls esborrà,
no hi ha ningú qui-ls lo diga.
María abraça al fill seu:
—Jesús, mon fill y mon Déu,
enviàu-nos una guia.—

La guia no-s fà esperar;
davant seu veuen brotar,
veuen brotar una rosa,
la *Rosa de Gericó*,
que sembla sobre-l sauló
una estrella guiadora.

Una maneta de nin
que de la terra sortint
apar que seguíu-me ls diga:
jo us guiaré camí enllà
hont encaxa ab altra mà
també una rosa florida.

Cada rosa apar que-ls diu:

veniu per ací, veniu.
 Més enllà una altra se-n bada,
 y una cadena de flors
 als seràfichs viadors
 mostra l camí de la patria.

LO BALSAM

Salus infirmorum, ora pro nobis.

L'infant Jesús un matí,
 tantost apuntava l dia,
 baxà ab la Verge María
 del Balsam a son Jardí:
 — Cullfu-ne, Mareta mía,
 herbolaria del gran Rey,
 que en son fullatge
 y en son brancatge
 per tot mal hi ha remey.

Lo lleig monstre del pecat
 a tot home ha mossegat
 y li ha feta una ferida
 que a mi m costarà la vida
 y a n'ell y tot,
 si a Vos no corre devot.

Cullfu-ne, Mare, cullfu-ne,
 provehíu-ne,
 que heu de ser la Balsamera
 de la humanitat entera.

PASSIONERA

La Passionera crexí
y engarlandava y guarní
aquella porta felic.
Ja no ho es com alguna hora
per sa regia habitadora
aquella entrada que fora
lo cancell del paradís.

La Passionera crexí
y per lo front de María
espines eran ses flors.
Cada volta que les veya
una llàgrima li queya
d'aquell ull que sempre veya
plè de dolços resplendors.

La Passionera crexí
y a sa finestra María
vers Jesús vehent escalar
creus, corones y vergassos,
nuncis gréus de tristos passos,
dels juhéus creu veure ls braços
que li venen a robar.

La Passionaria crexí;
pobre cor lo de María
quan la veu paret amunt
enfilar-se ab peus d'aranya,
tot texint sa pena estranya
y abrigar jayl sa cabanya
com sa mortalla a un difunt.

LO GIRASSOL

I

Lo girassol
de tant adorar al Sol
n'ha presa la fesomía.
Tot lo sant dia
lo segueix ab sa mirada,
com l'aymador a l'aymada:
quan veu que naix a llevant
està riuent,
quan veu que mor a ponent
està plorant,
llavors lo dol
del girassol
es gran.

II

Girassol de Jesucrist
foreu Vos, María,
d'ençà que a Bethlèm l'heu vist
quan de Vos naxia.
Vos lo seguireu constant
com fà l'agulla al imà.

Allí a l'Establia
era per Vos sol naxent;
quan en la Crèu coll-torcí,
girassol d'un sol ponent
de vostre Fill jay! morent
Vos passareu l'agonía.

LO CLAVELL

QUAN de la Crèu sagrada
Joseph y Nicodemus
volen baxar a Jesucrist difunt,
ab unes estenalles
arrençan d'un a un
los claus divins.

Encara estàn sanchnosos,
¡que-n són ab exa púrpura d'hermosos!
semblan fets de carboncles y rubins.

Joseph los besa y posa
demunt l'herba amorosa
que a les primeres gotes s'entendreix
y refloreix.

Entre exos claus brotà una clavellina
encesa de clavells
vermells
d'aquella sanch divina.
Cullint-los la Verge ls mira
y sospira,
los adora
y plora,

feta una mar de dolor.

Per los altres són clavells
novells
d'olors suàus,
mes per Marí són claus
que li travessan lo cor.

ROSA DE LA MARE DE DÉU

(ROSA VERA)

FLORIDA del Maig,
nascuda d'Abril,
só la Rosa vera.
De flors en lo raig
só la més gentil
de la Primavera.

Jo de tota rosa
só la més humil
y la més flayrosa.

Só la flama d'un cor enamorat,
la primerenca vermellor del dia;
só en la verdosa pàgina del prat
la firma de MARÍA.

LA FARIGOLA

Tapiç de Maria.

I

QUAN ja de la terra
Jesús se-n volava,
lo cim de la serra
s'enfarigolava.
L'herbeta axerida
de sos peus exida
de flors s'esmaltà.

*Abelleta, vola
per la farigola,
abelleta, vola
pèl farigolar.*

II

Ab ses mans metexes
la Verge n cullfa;
semblavan-li dexes
del fill que partia.
Hi troba en sa ausencia

de Jesús essència,
la seva hi posà.

*Abelleta, vola
per la farigola,
abelleta, vola
pel farigolar.*

III

Des de aquell sant dia
de l'Ascensió
tapís de María
se diu lo timó.
La terra abrigada
d'exa empaliada
iquina festa fàl

*Abelleta, vola
per la farigola,
abelleta, vola
pel farigolar.*

BELLA DE NIT-BELLA DE DIA

N'hi ha una flor bella
que ab lo dia s'esbadella
y ab ell al vespre se clou.

N'hi ha una altra que-s desclòu
al descloure-s l'estrellada,
y s'encaputxa a l'albada.

Les dues són
flors d'aquest món.

Mes en l'hort del infinit
hi ha una flor que-s diu María,
Ella es la Bella de nit,
Ella es la Bella de dia.

GLOP-DE-NÉU

La presumció castigada.

A RA veyèul
| del Glop-de-néu
la flor petita y ranca
volia ser tan blanca
com la Mare de Déu!

— Enrera, flor superba,
lluny de mi,
digué Nostre Senyor:
val més que tu l brí d'herba
que-l bestiar boví
trepitja en son camí. —

|Y aquesta pobra flor
perdé la olor!

La rosa fugí d'ella,
lo repunxó també,
y l'ardenta rosella
li digué:
— M'estim més per vehina
la pota-cavallina — (1).

(1) La pota cavallina deu lo nom a la forma de ses fulles, que arràn de terra semblan potades de cavall.

|Y aquella pobra flor
perdé l color!

Abans era mólt útil,
mes ara ja no ho es
per res.

Si un dia era tendrivola,
ja se la menja l sol;
si abans era mengívola,
ni-l bestiar la vol.

LA OLIVERA

Quasi oliva speciosa in campis.
 Com oliva vistosa en los camps.
 (ECCLE., 24, v. XIX.)

Lo Diluvi Universal
 devallà a la terra un dia,
 com un mantell funeral
 demunt un món que moria.
 Ab sos vicis coll-torcía
 tot lo llinatge d'Adàm,
 quan veu Noè una coloma
 que, sortint d'entre la broma
 d'Olivera li duu un ram.

*Coloma blanca
 que-l món espera,
 dau-nos la branca
 de la Olivera.*

Altre diluvi de mals
 fa de sudari a la terra;
 los homens jayl són mortals
 y encara s fan cruenta guerra.
 La caritat se desterra
 dels pobles que ella formà

y pren son lloch l'anarquía,
 que fer-los volar somnia.
 ¿Qui la pau nos tornarà?

*Coloma blanca
 que-l món espera,
 dau-nos la branca
 de la Olivera.*

NO M'OBLIDES

ULLS DE MARÍA

*Aquexos ulls vostres giràu-los,
Senyora, envers nosaltres.*

Mon nom es Marfa
l'Estrella del nort,
qui m prenga per guia
sempre surt a port.
La mort es l'exida
del mar de la vida;
pecador que hi vas,
no m'oblides pas.

Pobre pecador,
si vols que t'ampare,
vina jay! al meu cor
que es un cor de mare.
Mon Fillet diví
serà ton camí
lliure de tot llac;
no m'oblides pas.

Com tu no m'oblides
no t'oblidaré,

quan mare tu m crides,
fill te respondré.
Fill meu qui has viscut
en terra perdut,
puix en camí estàs,
no m'oblides pas.

LLITET DE LA MARE DE DÉU ⁽¹⁾

(MORT DE LA VERGE)

Ego quasi obdormivi in separatione animae et corporis, et evigilavi in gaudio perpetuo.

Com si m'adormís se-m separà
l'ànima del cos, y-m desvetllí en
un goig etern.

LA VERGE A SANTA BRÍGIDA.

L. 4, c. 13.

COBRÍU-ME de flors
que d'amors me moro,
cobríu-me de flors
que-m moro d'amors. —

Tot dihent axís
com la Sulamita,
la Mare de Déu
d'amor se moria,
los braços en crèu
l'ullada esllanguida.
Mes no es morta, no,
sols està adormida
de flors en son llit,

(1) Herbeta d'Alacant.

com la Sulamita.
Ja-s despertarà
puix Jesús li crida:
— Veniu, dolça amor,
veniu, Mare mía.
L'hivern es passat,
ja l bon temps arriba;
vessant de perfums
ja floreix la vinya;
veniu, dolça amor,
Mare del meu cor. —

CLAVELLINA

(ASSUMCIÓ)

Al veure-us cap al cel, Verge divina,
de serafins en braços arborada,
hermosa Clavellina
de la vall de tenebres transplantada,
la terra ja anyorfvola al Altissim
digué: — Jo-n só l'humil clavellinera. —
Y Déu ab un somris
amorosissim
feu tornar a aquest món la primavera
que ab Ella s'escapava al paradís.

LO PENSAMENT

PER tot los dits de nostra Mare escriuen,
en lo cel, en la terra, en lo jardí,
entre-ls estels y roses que-ns somriuen
uns pensaments que diuen
pensàu ab Mi.

Pensàu ab mi qui só la vostra Mare,
la Mare que us portà dintre son sí.
Orfens, venfu, jo vos faré de pare;
abandonats, quan tot vos desampare
pensàu ab Mi.

Pensàu ab mi qui ab Jesucrist vos dono
la veritat, la vida y lo camí;
y dalt del cel vos aparelló un trono
hont de tota ma glòria vos corono,
pensàu ab Mi.

LA SARMENT

(EUCARISTÍA)

A Nazar hi ha un cep,
que a un arbre s'alça;
lo cep es María,
si l'arbre Joseph.

La divina toria
té un rahím tan bell
que-s voldrà ab ell
enriquir la Gloria.

L'enveja l'Arcàngel,
mes l'home es qui-l reb
si s'acosta al cep
ab lo cor d'un Angel.

Vostre rahím d'or,
oh Sarment suprema,
dexàu que l'exprima
demunt del meu cor.

PERPETUINA

I

B É n'hi han d'hermoses flors
bé n'hi han sobre la terra,
d'una a una s van marcint,
un vent mortal les asseca.
Lo meteix sol que al matí
ab son bes les esbadella,
al pondre-s en occident
collortes les dexa
per la dalla de la mort
que tantost naxen les sega.

II

Mes hi ha una Flor gentil,
la verge Marfa,
poncellà fà dos mil anys
y es encara en sa florida;
los astres cauràn de vells
y Ella estarà jovenívola.
La terra li diu sa flor,
lo cel sa regina
y l'home com Déu
li diu Mare mia.

Dotze estrelles que té al front
la coronan de celistia
té l sol per vestit
y la lluna per catifa.
De la Judea ahont nasqué
com lliri entre espines,
la transplantà l Criador
vora lo Riu de la vida,
hont ab sa metixa mà
la rega y cultiva
del jardí del firmament
com Perpetuina.

MARÍA AL CEL GUÍA

MARÍA al cel guía
per camí de flors;
anèm-hi, volèm-hi,
cantant sos amors.

L'Estrella
més bella,
l'Estrella de Maig,
ja·ns crida
vestida
de sol ab un raig.

Corona
li dona
de perles lo cel;
les noyes
ses joyes,
l'abella sa mel.

¡Que hermosa
l'Esposa
del Esperit Sant,
que·ls Angels
y Arcàngels
voltejan cantant!

Sos braços
són llaços
de roses y flors,
ses trenes
cadenes
que lligan los cors.

Com rosa
la posa
lo cel en son front,
Déu l'ama
y aclama
per Reyna del món.

Estrella
novella
d'fu l'alba que us vol:
l'empiri
per lliri,
la terra per sol.

Pastora
que anyora
lo poble fidel,
salvàu-nos,
guiàu-nos
als pastos del cel.

VENÍU A MARÍA

Siáu nostre escut,
siáu nostra guia,
que may s'ha perdut
un fill de Marta.

I

Veníu, pecadors,
la Verge vos crida,
que té per los cors
la font de la vida:
té flors per l'infant,
pêl jove delicies;
pêls vells que se-n van,
del cel les primicies.

II

Veníu, orfanets,
teníu qui us ampare:
dels pobres noyets
María es la Mare.
Corones de flors
texfu-li, donzelles;

mes Ella vol cors,
que són flors més belles.

III

Les flors del jardí
són lletres que diuen
lo seu nom diví,
que-los Angels escriuen.
Los Angels y auells
la prenen per l'alba;
cantém-li com ells
angèlica salve.

IV

La rosa es de Maig
que baxa a la terra,
del sol es un raig
que l'ombra desterra;
sa mística olor
lo món embalsama;
Marfa es l'amor
ab que Déu nos ama.

A LA VERGE

ORACIÓ

DOLÇA mare del bon Déu,
Rosa del cel la més bella,
si-m dasseu vostra poncella
la plantaría al cor meu:
donàu-me a Jesús en crèu
que ja altra amor no-m convé,
de dia l'estimaré,
lo somniaré de nit,
viuré d'amor en son pit,
y en sos braços moriré.

¡A MARÍA!

Des que Cristo nostre pare
nos ha dat a vos per fills,
al fillet que us crida Mare,
dau la mà en tots los perills.

Mare, ab vostra mà divina
¡que-n salvàu de gent al món!
De tot mal sóu medecina,
de tot bé sóu dolça font.

¡Que fexuga es la cadena
que, des de Eva, arrossegàm!
Mes, consol de nostra pena,
a vos, Mare, sospiràm.

Si he sigut esclàu dels vicis,
vull mudar ja de camí;
johl miràu-me ab ulls propicis,
¿no hi haurà perdó per mi?

Lo dimoni nos convida
ab plahers que-s tornan fel;
Vos donàu plahers de vida
en la terra y en lo cel.

Ja que al cel Vos feu reviure,
vostres passos vull seguir;
ensenyàu-me de ben viure,
de ben viure y ben morir.

Puix per Mare us ha donada
vostre Fill als pecadors,
Mare dolça, Mare amada,
escoltàu nostres clamors.

JOH MARÍA!

On María,
Mare mía,
salvadora del mortal,
amparàu-me
y guiau-me
a la patria celestial.

I

Ab los Angels—y Arcàngels
a María cantaré,
més hermosa—que la rosa;
més florida que-l roser.

II

Flors, voltàu-la,—aucells, cantàu-la,
que es María l sol de Maig:
exa aurora—que enamora,
de sa cara n'es un raig.

III

Vos tra cara—es alba clara,
vostre cor un paradís,

dolços llaços—vostres braços,
ab Jesús jay qui hi dormísl

IV

Si jo n'era—cadernera
cantaría a vostres pèus:
si fos lliri,—per florir-hi,
dexaràs ls màrgens méus.

V

Són més belles—les estrelles
des que us poden coronar;
jo-n voldrà—Mare mía,
per guarnir-vos-ne l'altar.

VI

Llamp no toca—a qui us invoca,
prou lo-n guarda tot un Déu;
Déu per pare,—Vos per mare,
pecador, ja l cel es téu.

VII

Flor divina—sens espina,
vull plantar-vos en mon cor,
fins que hi crescan—y florescan
les poncelles del amor.

VIII

Vull amar-vos,—vull cantar-vos,
cada dia un hymne sant;
y a la Gloria—quan me moria,
Serafins m'hi ajudaràn.

LA DIVINA PASTORA

PUIX sóu, pastoreta,
la flor d'aquest prat:
*Vull ser ovelleta
de vostre ramat.*

Ovella perduda,
pêl mòn jo rodava,
y un pas no donava
sens una cayguda.
Mes ja a vostra pleta
feliç he arribat:
*Vull ser ovelleta
de vostre ramat.*

Del cel per la vía
guiant la ramada,
a vostra petjada
l'herbeta floría.
En son pit alleta
l'anyell que s'abat:
*Vull ser ovelleta
de vostre ramat.*

Si-s pert una ovella

la cerca a tot hora,
y jayl sospira y plora
si torna sens ella.
Jo-m só perdueta,
tornàu-m'hi aviat:
*Vull ser ovelleta
de vostre ramat.*

Ja guífa mos passos
a pastos florits;
me peix ab sos dits,
m'adorm en sos braços.
¡Que dolça es l'herbeta!
¡que hermós es lo prat!
*Vull ser ovelleta
de vostre ramat.*

Dau-me flors divines
del hort de Sión,
que al jardí del món
hi veig sols espines.
Aquell qui us hereta
lo cel ha heretat:
*Vull ser ovelleta
de vostre ramat.*

Anyells, ¿no sentiu
com al cel Vos crida?
«La prada es florida;
veníu tots, veníu.
Al cel, que es ma pleta,
serèm aviat;»

*Vull ser ovelleta
de vostre ramat.*

Vos sóu la Pastora,
del millor Anyell;
¡qui pogués com Ell
anar-vos devoral
Puix es vostra dreta
qui al llop ha lligat:
*Vull ser ovelleta
de vostre ramat.*

LA FILLA DE MARÍA

CULLINT violetes
y algúin gessamí,
cantava amoretes
diumentge matí.
L'aurora m volta
per son rossinyol,
jo li responia:
 dindol,
jo só de María.

Tot dihent-me ingrata
me para un pastor
llaçades de plata
llaçadetes d'or.
L'amor que voldría
María se-l vol;
si-n té gelosía,
 dindol,
jo só de María.

Passarells y merles
l'han après de mi
aqueix nom de perles
que tant refilí;

y en la branca hont nía
canta l verderol
ab gran melodía:
 dindol,
jo só de María.

A aqueix nom somriuen
la terra y los cels,
y en sos cors l'escriuen
ab roses y estels;
y als peus de ma Aymá
la lluna y-l sol
cantan nit y dia:
 dindol,
jo só de María.

JO SÓ FILLA DE MARÍA

Jo no sé cançons profanes
que a María fan plorar,
mes cançons són cristianes,
fins al cel les vull cantar.
Canta, canta, llenga mía:
Jo só filla de Marta.

Los plahers d'aquesta vida
en vas d'or me donan fel,
mes la verge me convida
ab plahers que són del cel.
Per axò dich nit y dia:
Jo só filla de Marta.

Si-l dimoni m para llaços,
jo altres llaços cercaré;
joh María, en vostres braços
quan serà que hi dormiré!
Tot dihent com qui somnía:
Jo só filla de Marta.

Si ab vestits y riques joyes
me temptàs la vanitat,

que encamina tantes noyes
al abisme del pecat,
mes modesta m vestiría:
Jo só filla de Marta.

Si-l vestit de la puresa
me volgués robar algú,
vestidura als Angels presa
que àngel torna a qui la dí:
só cristiana li diria:
Jo só filla de Maria.

Si les penes m'affigexen,
si-m combaten les passions,
si del mar les ones crexen,
no anirà ma barca a fons;
una Estrella al port me guí:
Jo só filla de Maria.

Lo despreci o la pobresa
ja no-m dexa l cor tan trist,
mes honors y ma riquesa
són l'amor de Jesucrist.
¡Oh! sa Mare es Mare mía:
Jo só filla de Maria.

Si l'enveja m fà la guerra,
si la ira m fà cruel,
si les cosees de la terra
fan que oblide les del cel,
en la Verge l cor confia:
Jo só filla de Maria.

Quan la mort que vides talla
per la gloria o per l'infèrn
vinga a dar-me l'cop de dalla,
segadora del Etern,
li diré ab gran alegria:
Jo só filla de Maria.

Quan ja s'ia freda y morta,
y del cel l'esperit méu
trucarà a la blava porta,
¿Qui ets tu? li dirà Déu,
responderà l'ànima mia:
Jo só filla de Maria.

LA VERGE A SES FILLES

MARÍA, aurora
de Sol més bell,
a qui us implora
dau-li consell.

—Si seguíu, filles, mos passos,
volarèu demà a mos braços
a gosar del paradís;
demanàu-me cada dia:
¿Qué volèu de mi, María?
com ho feya Sant Lluís.

Vivíu sempre en ma presencia,
feu florir vostra innocencia
lluny del móri y sos plahers;
un cor pur que a Déu retrata
val més que l'or y la plata,
val més que tot l'univers.

Val més viure sols un dia
de Jesús en companyía,
que mil anys dintre del món;

val més viure en la pobresa,
que portar ab la riquesa
la deshonra sobre-l front.

Filla meva, fuig del vici,
que entre flors hi ha un precipici;
qui en ell cau, cau al infern.
Vola, vola a mes altures,
hont de gustos y dolçures
Déu te guarda un ríu etern.

Les virtuts són riques joyes
que us escauen a les noyes
més que perles y rubins:
la que ab elles va guarnida
ja té l cel en esta vida,
ja té l cel dels Serafins.

La modestia es flor mólt bella,
qui s'adorna sempre ab ella
per amich tindrà l Senyor;
l'enamora l'innocència,
lo fà séu l'obediència,
l'amor sant li roba l cor.

Si teniu mala companya
un dimoni es qui us enganya,
un dimoni disfressat:
cada hú ab sa companyía,
bona o mala que ella sia,
passarà l'eternitat.

No us fièu de l'hermosura
que té fí en la sepultura;
la del ànima no mor:
si es un lliri de puresa,
ab sa angèlica bellesa
se desposa l Salvador.—

LO NOM DE MARÍA

A L veure-us bella—com lliri en poncella
Déu al crear-vos sospira d'amor,
y aquell dolcissim — sospir del Altissim
es, oh Marfa, lo vostre sant nom.

Que de son cor
sou, Marfa,
l'aymía;
que de son cor
sou, Marfa,
l'amor.

Veus de campanes — per serres y planes
de matí y vespre lo diuen al món;
l'Angel somnía — lo nom de Marfa,
y ab ell la terra desperta y s'adorm.

Roses que hi viuen — pêls mèrgens l'escriuen
les violetes l'escriuen per l'hort;
fins les estrelles — se tornan més belles
d'ençà que-l posan del cel en lo front.

Oh nins y nines, — ab ses mans divines
Déu en les vostres posava aqueix nom;

si l'hi llegisseu — y a plè assaborisseu
vos l'escriurà en lo llibre del cor.

Al cementiri -- vegeren un lliri,
lliri de plata que-l dí ab lletres d'or;
troban sa soca — sortint d'una boca
que l'invocava cent voltes al jorn.

Com mare-perla — dins flor que s'esberla
també l'estoja mon pit amorós,
Déu m'hi escrivía — lo nom de Marfa
y ara jo escriure-l voldrà per tot.

|Ah! si jo fora — lo fill de l'aurora,
lletres faría de mos cabells d'or;
tot portaría — lo nom de Marfa,
les flors al llavi, les filles al cor.

Cantàu-lo, aloses, — pinsans y verdoses;
y tu que ploras suau rossinyol,
canta-li al dia — lo nom de Marfa,
y sentirà ta més bella cançó.

Feu-li, poetes — un psalm d'amoretas
y sonaràn vostres lires millor,
y al hemisferi — l'angèlich psalteri
repetirà vostre cantic més dolç.

CORONA DE ROSES

LO SANT ROSARI

CORONA de roses
si a la Verge fem,
corona de roses
en lo cel tindrèm.

I

Domingo cultà
les roses un dia
del Roser sagrat;
les quinze més belles
semblavan estrelles
del cel estrellat.

II

Que es l'*Ave María*
suau melodía
baxada del cel;
pèl llavi dolçura,
per l'ànima pura
rosada de mel.

III

Quan ne té una dena
en dolça cadena
l'enfila ab fil d'or;
hi lliga un Misteri,
bordó del psalterí
del Déu del amor.

IV

Quan lo Sant li posa
la corona hermosa,
la Verge respòn:
— Vull roses divines,
mes sens les espines
dels pecats del món.

V

Al devot qui-m dona
de roses corona,
jo li tornaré;
lo dia en que moria
portals de la Glòria
jo li obriré. —

VI

Del cel lo Rosari,
per qui vol pujar-hi,

l'escala serà;
cada *Ave María*
un grahó seria,
la gloria un replà.

VII

Ab aquesta fona
l'Esglesia a Mahoma
vencía en Lepant;
cinch pedres tirava,
Davit que trencava
lo front del gegant.

VIII

Lo dimoni en guerra
torna a alçar la terra
contra Déu etern;
¡jab exa arma fortia
que la Verge ns porta
llencèm-lo al infern!

IX

¡Oh dolça llaçada
cadena adorada!
Veniu, pecadors;
ab ella voldría
la Verge María
lligar vostres cors.

MARÍA

Respic estellam, voca Mariam.
SANT BERNAT.

ANIMA pura, que al cel caminas
per exos aspres camins d'espines,
si no vols caure, pren-la per guí:
Mira l'Estrella, invoca a María.

Mira a la Verge quan estàs trista,
Ella dels Angels es l'alegría;
si-t veus temptada, si ets perseguida:
Mira l'Estrella, invoca a María.

Jove que cercas flors entre espines,
mira a la gloria quina altra n brilla,
sol de la terra, del cel delicia:
Mira l'Estrella, invoca a María.

Si a Jesús cercas, pecador, mira-l,
dorm en sa falda, dorm y somnía,
¿Vols que a tots braços amorós vinga?
Mira l'Estrella, invoca a María.

Tota amorosa sembla que t diga:
si-t falta Mare, Mare-t seria;

vina a mos braços, vina al cel, vina:
Mira l'Estrella, invoca a María.

Si d'enfonzar-se ta nau perilla
 en les tempestes d'aquesta vida,
 María es l'Iris que-los núvols lliga:
Mira l'Estrella, invoca a María.

Com los Reys Magos, si perts la vfa,
 mira-la sempre l'Estrella amiga,
 Ella es l'Estrella de l'Establia:
Mira l'Estrella, invoca a María.

Pagès que llauras, si vols cullita,
 cego que anyoras la llum del dia,
 pobre que cercas lo pà de vida:
Mira l'Estrella, invoca a María.

COBLES AL COR DE MARÍA

COR de María
 de gracia Font,
 cor de María,
 salvàu lo món.

Dau-nos entrada,
 cel-la sagrada,
 verger felic:
 níu de colomes,
 de Déu y-ls homes
 dolç Paradís.

D'exa Petxina
 n'es Perla fina
 lo Salvador:
 en eix Sagrari
 volgué habitar-hi
 son Criador.

Del cel compendi,
 d'amor incendi
 d'amor diví;
 lliri en poncella,
 divina Estrella
 del dematí.

Cítara dolça
que en lo cel polsa
nostre Senyor;
vostra armonía
retornaría
lo món que-s mor.

En la tempesta
que vé feresta
iris de pau,
iris bellissim
ab que al Altissim
l'home lligàu.

Dau-nos victoria,
sol de la gloria,
llum d'Israel;
per qui vos ama
carro de flama
que-l puja al cel.

Mare estimada,
dau-nos entrada
dins vostre Cor:
rosa florida,
sol de la vida,
cel del amor.

GLORIA A MARÍA

GLORIA a María
flor de les flors,
gloria a María
reyna dels cors.

Avuy la Reyna que-l món espera
voltada hi baxa de flors y aucells,
es lo seu trono la primavera,
són los seus músichs los passarells.

¡Que n'es de pura, que n'es d'hermosa!
miràu-la sobre lo rich altar;
sembla entre lliris mística rosa
que l sol acaba d'esbadellar.

Mare amorosa, mare estimada,
del món guiàu-nos entre-ls perills;
somriga-ns sempre vostra mirada,
mare amorosa, som vostres fills.

A vos se-n volan les innocencies,
a vos retornan tots los perfums;
que de vos trauen les flors essencies,
y en vos los astres beuen ses llums.

Gloria a María, lliri en poncella,
que per les ànimes degota mel;
gloria a la Verge del dia estrella
que de la terra nos guia al cel.

JESÚS TROBAT

I

La verge María
n'ha perdut son Fill,
com es son espill
cerca nit y dia.
Un cop l'ha trobat:
— ¿Hont eras? — diu Ella.
— *A cercar l'ovella
de vostre ramat.*

II

¿Ab mos blanachs anyells
per què no venías?
— Treballs y agonies,
patia per ells.
— ¿Sense mi, oh ma estrella,
donchs hont has anat?
— *A cercar l'ovella
de vostre ramat.*

III

¿De la Crèu al arbre
per què vols pujar?
— Per fer-me escoltar
de son cor de marbre.
— Si Tu mors per ella
vulgas-me al costat,
a salvar l'ovella
de nostre ramat. —

ADÉU AL MAIG

Si al cel vos ne tornàu,
vullau-nos-hi, María;
si al cel vos ne tornàu,
ab Déu siàu.

Lo Maig es passat,
les flors ja-s mustigan
d'ençà que se-ls pon
lo sol de María.

Aucells del amor
los cors ja suspiran:
María se-n va,
¿per qui cantarían?

Prou cantan los Angels,
prou cantan y riuen
pujant-se la al cel
com sol al mitg dia.

Les portes del cel
Jesús les hi obríá:
— Corones portàu,
Amor de ma vida;

corones portàu,
¿ahont són cullides?

— Rosers catalans,
Amor de ma vida;
rosers catalans,
rosers de María.

— Corona teníu,
Amor de ma vida;
la teníu d'estels,
¿de flors la voldràu?

— Les vull per mos fills,
Amor de ma vida,
per noyes y noys
que les han guarnides.—

Y entrant-se-n al cel
vos torna a somriure,
rosers catalans,
rosers de María.

*Si al cel vos ne tornàu,
vullàu-nos-hi, María:
si al cel vos ne tornàu
ab Déu siàu.*

LO NOY DE L'AVE MARÍA

*Ecce plus quam Salomon, hic.
Veuse-n aquí un qui es més que
Salomó.*

MAT., 12-42.

I

SOLÚN se deya per nom
un noyet de la Bretanya,
qui de bens era pobret
de bens del cos y de l'ànima.
¡Mes nol... d'exos era rich
puix la tenia sens màcula,
y la puresa de cor
val més que munts d'or y plata.
Li ensenyaren de llegir,
a la Jesús se quedava;
digueren-li oracions,
era com garbellar ayga;
de totes les que sentí
sols se-n quedà exa paraula,
que en son cor Déu escrivía

Ave María.

II

Per viure, no tenint res,
 anava de porta en porta,
 Ave María, dihent
 per demanar una almoyna.
 D'Ave María los mots
 eran pregunta y resposta,
 que sempre tenia al bech
 com son rucueig la tòrtora.
 ¡Lo tenian per beneytl
 beneyteria ditxosa
 que li fà dir nit y dia
 Ave María.

III

Un dia l trobaren mort
 al portal d'una capella,
 com si s'hagués adormit
 de genolls sobre la pedra;
 plegadetes té les mans,
 mitg inclinada la testa,
 y obert lo llavi per dir
 ab un somris d'innocencia
 que a tota hora li floría,
 Ave María.

IV

Entre-l temple y los xiprers
 donaren-li sepultura,

sense una crèu per senyal,
 de flors y de marbres nuha.
 No-s quedarà nuha, no,
 que algú des del cel la ulla,
 e hi fà exir un lliri blanch
 que la enyoya y la perfuma;
 té fetes d'or y d'argent
 una lletra en cada fulla
 dels dos mots que dir solta
 Ave María.

LO MAGNÍFICAT

DRETS cantan lo Magníficat los monjos en lo chor
davant l'altar major,
que està vessant de roses y de lliris,
de flochs d'encens y flamareig de ciris
corona de Marfa la reyna del amor.

Lluheix Ella com astre
en mitg del cel de son retaule d'or;
sa imatge es d'alabastre
daurat per les centuries com l'evori:
son Fill fà de son braç reclinatori.

En los llavis dels monjos lo càntich evangèlich
pren un ayre solemne, corprendedor y cèlich.
La Verge se l'escolta
y al sentir-lo sonar tan dolçament,
de l'orga ab lo murmurí tramès de volta en volta,
commoguts Fill y Mare se miran somrient
Y l'un al altre diu:
— ¿Donchs no-l sentiu? —

De cop, reviscolant-se,
l'imatge de María
del lluminós altar

comença de baxar,
serena y resplendent
com sol de son mitg-día
magestuosament.

Envers l'abat joyosa endressa ls passos
y d'un a un als monjos ensenya y fà adorar,
lo Fill de ses entranyes qui riu entre sos braços.
Aprés torna al altar, com un auzell al arbre
hont torna a ser efigie de immoble y fexuch marbre.
Y-ls monjos en lo chor
tot cantant lo Magníficat sospiran de dolçor.

AHONT SE TROBA JESÚS

Un penitent del desert
va perdre a Jesús un dia
¿donchs ahont lo trobarà?
¿qui-s deu gaudir de sa vista?
¿de quin territori es Sol?
¿de quin verger Riu de vida?
Va trucant de pit en pit,
sols la mort li responia:
lo cerca dalt de la crèu,
com la seva ànima es viuda,
viudeta es del bon Jesús,
lo sepulcre li prenia.
Passeja los ulls pêl mòn,
tan sols hi crexen espines,
les espines del pecat
nou diluvi que l'abriga.
Axeca los ulls al cel,
un núvol l'enterenyina.

A la Verge va a trobar
en l'altaret de l'ermita.
Com perla dintre la flor
sobre sa falda l'ovira,
allargant-li sos bracets

avesats a fer carícies,
somriment al ermità
li pren lo cor com un llibre,
y fent ploma de sos dits
aqueixos mots hi escrivíá:

Qui cerca l bon grà
lo troba en l'espiga;
qui vol or del fi
lo cerca en la mina,
qui vol a Jesús
que cerque a María.

LOS DESPOSORIS DE LA VERGE

PRETENENT ser espousos de María,
los jóvenes de la tribu de Davit
al temple portan sos bastons un dia,
mes sols lo de Joseph queda florit.

Iniciada la Verge en lo misteri,
l'espòs accepta que li dóna l cel,
y del reyal profeta en lo psalteri
cantan a chorus les filles d'Israel.

Set aurores després del prometatge
se celebra l'angèlich casament:
lo cobricel es de verdós fullatge
d'hont ruxades de flors fà ploure l vent.

Los aucellets saludan als esposos
ab voliors de Serafins fent chor;
y ab llavis plens de mel y mitg desclosos
sos peus adora y sos vestits la flor.

Coronada de roses y poncelles,
María puja al resplendent altar,
mirant-se-la geloses les estrelles
que ja son front voldrían coronar.

L'àngel qui es jardiner de l'innocència
estén sobre Ells les ales com un vel;
ell qui dels cors va recullint l'essència
encens tan pur may ha pujat al cel.

L'humil fuster no gosa alçar la vista
a la Reyna de Sión, mes en son dit
posa un anell riquissim d'amatista
y en místich jou queda a la Verge unit.

Al mateix temps una coloma blanca
a tots dos ab les ales rosa i front,
com dihidet als juhéus: — En exa branca
vol fer son niu lo Redemptor del món. —

UN REGNE PER ALTRE

Beatus homo qui audit me.
 Ditxós es l'home qui m'escolta.
 PROV., c. 8, v. 34.

I

PER cristià y per devot
 lo germà del rey d'Ungría,
 cada dia al dematí,
 després de la missa,
 de la santa Verge als peus
 l'ofici parvo recita.
 Posant-se malalt un jorn
 a la Verge prometía
 guardar la virginitat
 si Ella li guarda la vida.
 La cambra s'omple de llums,
 d'unès llums paradisiaques,
 que dexan endevinar
 la Metgessa qui'l visita.
 Com la Metgessa es del cel
 del cel es la medecina,
 puix al anar-se-n les llums
 s'evaneix la malaltia.

II

Passan díes, passan anys,
 lo rey clou los ulls y espira,
 la corona que duu al front
 al front del germà venia.
 Per ajudar-li a portar
 ullada ja té una nina,
 ja li fà dò del anell,
 ja-l jorn de noces arriba,
 que en una mà duu l tambor
 y en l'altra la xirimía.
 Abans d'anar-se a casar
 l'ofici parvo recita.
 Mentre estava dihent:
tota hermosa sòu, María,
entre les noyes sòu vos
com lliri entre espines,
 la Verge se li apareix
 y li díu engelosida:
 — Si só tan bella com díus
 no-m dexes per exa nina,
 si-l seu amor no-t fà esclau
 jo seré ta dolça amiga,
 tindrás lo regne del cel
 en lloch del regne d'Ungría. —

LA PRESENTACIÓ

BLanca com un ciri,
pura com un lliri
la Verge divina
al temple camina,
duent en sos braços com nadó de llet
lo bon Jesuset.

Quan Sant Simeón
vegé al Rey del món,
lo pren y se'l mira,
y canta y sospira:
— ¡María, quin glavi de pena y dolor
vos passarà l cor! —

¡La Verge María
després de aquell dia
mirava al Fill seu,
en mitg de dos lladres, clavat en la crèu!

LO ROSARIAYRE

I

Si n'era un pobre ermità,
vivia dintre una cova;
quan era jove y dispost
anava de porta en porta
per les fleques de Jesús
a demanar una almoyna.
Quan es vell no pot captar,
a les plantes s'agenolla
de la Verge del Roser
de son cor reyna y senyora:
— Mare meva ¿què faré?
no us he volgut deixar sola;
jo fins ara vos cuidí
ara a vos cuidar-me us toca.—

II

La Verge se li apareix
hermosa com una estrella,
com la estrella del amor
que li diu: Ama y espera.
D'ahont petjavan sos peus

ne brota una canya verda,
d'aquella canya un canyar
que-l séu ermitatge ombreja.
Cada canya té una flor
com una espasa ruenta,
un lliriet purpuri
que porta sota l'axella
una bossada de grans,
talment un anyoch de perles.

III

Aquelles perles gentils
d'una a una ell les enfila
y-n fà de cada enfilall
uns rosaris de María.
Dels rosaris granalluts
tota la gent ne desitja:
los vendría, si volgués,
a pes d'or y plata fina.
Ell no cerca plata ni or,
per caritats los cambia
de pà, que Déu nos ne dò,
de xexa u ordi que siga,
y-l pà que no pot captar
li duhen ara a l'ermita.

LO MIRAMBELL Y L'ALFÀBREGA

I

Lo dia dos d'agost
dispost
lo Mirambell venía,
venía l' Mirambell
novell
ab tota gallardia.
Quan es un tros ençà
trobà
l'Alfabrega verdosa:
—Alfabrega, ¿ahont vens,
que tens
una sentor tan dolça?
—Per la Capella ahont vaig
un maig
avuy ésser voldria.
—Allí l'amor me dí,
ab tu
per dir, gloria a María.—

II

Los veu venir Sant Francesch,
de son retaule devalla:

—Belles flors, ¿perquè hi veniu
a la Capella dels Angels?
—Per posar-nos a sos peus
una a cada banda.
—Per floreres del altar
sou molt desiguales.
Oh Mirambell, tu ets gentil
com un abret d'esmeragda,
l'hermós altaret
de la Verge enrama.
Y tu que fas més olor,
branquilló d'Alfabregua,
a la porta t quedaràs,
la mà donaràs
al qui vé cançat de fora.
Tu seràs la introductora
dels pelegrins meus,
acompanyant-los als peus
de nostra Reyna y Senyora,
la Verge María
que tot temps lloizada n sía.—

LO MANTELL DE LA VERGE

QUAN la Mare de Déu pujà a la gloria
dels serafins en ales arborada,
li demanà la terra una memoria
a sos peus de Regina agenollada.
Ella parant son carro de victoria
sa mantellina li tirà emperlada,
y abrigà aquexa tenda transitoria
son esplèndit dosser de l'estelada.
Són lo dia y la nit ses gires belles,
ses valioses perles les estrelles
són la lluna y lo sol ses gafes d'or.
Ab tal mantell al veure-s revestida,
la terra obrint-se pas per entre-ls astres
ab tota sa fillada resexida
dels primitius desastres,
s'acosta al cel palau del Creador.

L'AUCELLET

(IMITACIÓ)

Un pobret penitent
en lo desert habita,
prega de genollons
del cel a la Regina,
dihent-li dia y nit:
Déu vos salve, María.

Per companyó un auzell
té en la deserta ermita,
lo seu plomatge es d'or,
sa veu es d'una lira,
que de cantar ha après
Déu vos salve, María.

Lo bosch ha reverdit,
al aucellet convida,
un matí se n'hi va
refila que refila
lo cant de Gabriel:
Déu vos salve, María.

Un esparver lo sent,

al cantador espía,
al caure-li demunt
l'aucell al cel se gira
dihent ab un gran crit:
Déu vos salve, María.

L'esparver esglayat
urpes y bech retira,
dexant al aucellet
que ab tal mantell s'abriga,
dihent més alt que may:
Déu vos salve, María.

Anyorós del auzell,
lo solitari l crida;
d'ençà que hi es tornat,
fent ressonar l'ermita
cantan allí tots dos:
Déu vos salve, María.

Verge de Montserrat,
oh dolça Mare mfa,
jo só l pobre aucellet
que heu tret de mort a vida;
per çò us dich nit y jorn:
Déu vos salve, María.

LOS TRES LLIRIS

Un monjo del Císter en son cenobi
perdé la pau del esperit un dia,
unglejat per lo dute
de si la Mare de Jesús es verge!

Llegí grossos infolis
hont mot per mot buydaren sos estudis
teòlechs de cap d'ala.

Ne consulta de víus, qui dintre l'orde
de Sant Bernat són pous de sabiesa.

Com més parers consulta
més los ulls de sa fè s'enterenyinan.
¿Qui tornarà la pau a la seva ànima
lliurant-la del viguer que li rosega?

Un jorn li estreny lo siti
l'esperit infernal fora de mida.
Ell les ones veynet demunt les ones
arrestellar-se al seu voltant ab furia,
temerós del naufragi,
va a demanar socors al frare Egidi
de Sant Francesch angelical dexeble.

Al acostar-se al rònech

convent se posa farfallós y trémol.
¿Com li dirà? Ja gosarà esbrinar-li
punt per agulla ls pensaments herètichs
que per sa testa bullen?
¿Y un podrà atuir-los
quan no ha pogut un reguitzell de sabis?
Son esperit branqueja com un roure
dins un temperi escabellat y rúfol;
sos peus s'enfexuguen,
apar que se li arrelan en la vía.

Quan vençut en la lluya
va a girar-se en rodó, veu a frà Egidi,
que ab los braços oberts sortia a rebre-l.

Pregant ara meteix en l'oratori,
com dins la lluna d'un mirall clarissim
en Déu ho vegé tot; ha vist al monjo
martiritzat pèl dute,
de si la Mare de Jesús es verge,
que al seu voltant brunzeix com vespa xana
sovint clavant-li 1 fible diabolich.
Y tot seguit per traure-l del suplici
ab cara somrient surt-li al encontre.

— Nostra Senyora abans del part fou verge—
per Déu vos guard li díu de bell entuvi,
ensemps que ab son bastó fereix la dura
terra, d'hont brota un lliri blanch.—María
verge fou en lo part— y un altre lliri
al cop de son bastó surt de l'arena.

—Fóu verge après del part—y en testimoni
de sa puresa un tercer lliri brota.

Davant del llech seràfich
de pedra s queda l monjo
com ombrat per la càlica guspira,
mes sa pensa de boyres escombrada
romà com un espill pura y serena,
y-l cel de la seva ànima estelífer
may més se torna ennuvolar pèl dupte.

DOLÇA MORT

*Si dolça es la vida
més dolça es la mort
pels fills de Maria.*

I

La vila de Sens
es ben coneguda,
més que per sos blats
per Santa Oportuna,
qui de ses llars es
la càlica espurna.
Si es de sanch reyal
ella no se-n cuya;da;
quan va a combregar
per son cor circula
la sanch de Jesús
que es la millor púrpura.
Viu fora del món
de sos parents llunya,
d'un vell monestir
dintre la clausura,
de Benet lo gran
honrant la cogulla.

II

Un matí ditxós
 visita ha tinguda
 de santes del cel
 a gran voladuria,
 les que ella coneix
 son Sicilia y Llucia.
 —Germanes, los díu,
 siàu benvingudes;
 mes, ja que del cel
 sóu les missatgeres,
 ¿Què-m veníu a dir
 de part de la Reyna?
 —Te vením a dir
 que en lo cel t'espera.
 —Si m'espera al cel
 jo frisso en la terra,
 com aucell lligat
 per volar ab ella.

III

Mentre l confessor
 sos pecats descompta
 de son llit als peus
 lo diable ronca:
 —¿Què hi fas aquí gos?
 ¡ves-te-n en mal horal
 ves-te-n al infern
 com vaig jo a la gloria,

a posar-me al cap
 la teva corona.

IV

Quan li vé la mort,
 ab gran alegría
 de sa cambra humil
 a la porta s gira:
 —Veyèu-se-la aquí
 la Verge qui arriba,
 per dur-me jayl al cel
 en sa companyía.
 ¡Germanes, adéul
 ¡si dolça es la vida,
 més dolça es la mort
 pêls fills de Marfal —

APROVACIÓ

VICARIATO GENERAL
DE LA
DIÓCESIS DE BARCELONA

Por lo que á Nos toca, concedemos Nuestro permiso para publicarse la obra poética titulada: FLORS DE MARÍA, original del Rdo. D. Jacinto Verdaguer, Presbítero, mediante que de Nuestra orden ha sido examinada y no contiene, según la censura, cosa alguna contraria al dogma católico y á la sana moral. Imprímase esta licencia al principio ó final de la obra y entréguense dos ejemplares de ésta, rubricados por el censor, en la Curia de Nuestro Vicariato.

Barcelona, 22 de Abril de 1902.

*Por el Vicario General,
El Provisor,
JOSÉ PALMAROLA*

*Por mandado de Su Señoría,
Licenciado JOSÉ M.^a DE ROS, Pbro.
Secretario Cancelario*

VEUS
DEL BON PASTOR

APROVACIÓ

*Lo Excm. e Il·lm. Sr. doctor
D. Joseph Morgades, dignis-
sim Bisbe de Vich y Adminis-
trador Apostòlic de Solsona,
benelió y aprova lo present llibret
lo dia 16 de Juliol de
1894, concedint 40 dies d'in-
dulgencia a tots los fidels de
dits Bisbats per cada vegada
que cantaràn o odiràn cantar
o llegir algú cantich de les
VEUS DEL BON PASTOR.*

ALS MOLT RNTS. PP. MISSIONISTES

FILLS DEL COR DE MARÍA

*Havent, gracies al Senyor, tinguda la bona estrella de
nàixer en lo recó de Catalunya que més estimava lo Venera-
ble Claret, vostre Fundador, y justament en lo temps en que
la omplia de gom a gom ab lo doll de sa paraula, lo més
abundós que hi haurà abocat lo Cel, des de Sant Vicens
Ferrer; ja des dels braços de la mare, m'enamorí d'aquella
predicació tan catalana y senzilla, com ardentà y feridora,
que vosaltres heretareu. Ordenat que vaig ser de sacerdot,
m'haurà estimat més ser peu de predicador que cap de poe-
ta; mes, desesperançat de fer may un sermó, per aconsolar-
me-n, me posé a dictar Càntichs morals, al estil dels que so-
lèu entonar, en vostres missions, abans de pujar a la trona.
Aquexes lletres, populars ja algunes, altres arreconades, des
de llavors, sense gosar obrir los ulls a la llum del sol,
veuse-les aquí. Les més passadores són inspirades per una
sentencia de la Sagrada Escriptura, que tenen per resposta,
com per exemple: LA HUMILITAT, LA VANITAT DEL MÓN,
PERILLS DE PECAR, RESIGNACIÓ Y AMOR AL PROXIM, etc.
Algunes són escrites a la escalfor de la divina paraula, y
altres me les posà a la ploma un mot de vostres Lletres o de
les que he llegides de vostres predecessors, los Missionistes
Franciscans de Escornalbú; y quina més, quina menys,*

totes portan vostre segell y vostre esperit, que es lo véritable
esperit religiós de la antiga Catalunya. Vostres són, donchs,
gayre bé tots, per la materia y per la forma; ni jo ne gosaría
reclamar com a propria altra cosa que lo fil poètic ab
que he mal·lligades aquexes espigues del camp del Evangeli,
que us oferesch. Preneu-ne, si altre no, la bona voluntat, en
penyora del gran amor que porto al Apòstol de Catalunya
y a sos fills. Y ja que són Fills també sortosos del Cor Im-
maculat de Maria, cancell del de Jesús, demaneu-li, si us
plau, que escalfe sota les seves ales aquexos pobres Cantichs,
perque pugan volar, ab vosaltres, a desvetllar los pobles
adormits, tot cantant als justos les dolces amors de Jesús y
de Maria, y als pecadors les seves grans misericordies.

Santuari de la Gleva, dia de Nostra Senyora de la Mercè, de 1894.

CONVIT A LA MISSIÓ

Venite ad me omnes.
(MATTH., 11, 28.)

Qui del Cel pretinga
l'etern benestar:
A la Missió vinga
qui-s vulga salvar.

Lo Pastor diví
que ns ha dat la vida,
les ovelles crida
per lo seu camí.
Veniu tots aquí
sa vèu a escoltar.

Per tu, pecador,
¡que n'he fets de passos!
oberts tinch los braços,
y obert lo meu Cor.
¿Al cel del amor
no hi voldràs entrar?

Qui s'haja venut
lo tresor etern,
y cap al infern

rodole caygut,
lo bé que ha perdit
aquí l pot trobar.

Vosaltres qui al vici
vos heu subjugat,
lo vostre pecat
es vostre suplici.
Si del precipici
volèu escapar.

Pobre pecador,
¡que amarga es ta vida!
ma vèu es qui-t crida,
obre-m lo téu cor.
Ton Déu y Senyor
te vé a rescatar.

LA SALVACIÓ

Unum est necessarium.
(Luc., 10, 42.)

Si l'ànima perdo,
salvar-la he pogut:
Si l'ànima perdo,
tot ho he perdut.

Quant or puch guanyar,
y honors, bens y gloria,
lo dia en que moria
són pols del fossar:
tot nú tinch d'entrar
al negre atahut.

¿Què val sê alabats
allà ahont no són,
los qui en l'altre món
són atormentats?
¿Quins bens ha comprats
qui-l Cel ha venut?

Qui riqueses ama
no-s pot saciar;
son cor es un mar

VEUS DEL BON PASTOR

com més té, més brama;
millors bens y fama
dóna la virtut.

¿De què-m serviria
lo regne més gran,
si en lo món regnant
la gloria perdís?
¡Quant més me valdría
may haver nascut!

¡Adéul món traydor,
ja trenco tos llaços,
vull morir als braços
de mon Salvador:
Jesús, vostre Cor
serà l méu escut.

¿ME TINCH DE SALVAR?

*Cum metu et tremore vestram
salutem operamini.
(PHILIP., 2, 12.)*

Lo méu cor vos crida,
Jesús, sens cessar:
Jesús de ma vida,
¡si-m tinch de salvar!

Puch caure en pecat
y perdre a mon Déu,
y sens l'amor séu
morir condemnat.
Sols Vos, Déu amat,
podèu afirmar.

Un pecat no més
los mals àngels feren,
y l'infèrn vegeren
a sos peus encès.
¿Tants que n'he comès
jo l podré apagar?

Tot n'es testimoni
del méu trist abús,

VEUS DEL BON PASTOR

trepitgí a Jesús
y abrací al dimoni.
Cèlich patrimoni
per rès vaig donar.

Molts són los cridats,
pochs los elegits;
mes jay los contrits
seràn perdonats.
Ab plors mos pecats
ja vull esborrar.

Sent criat per mi
lo cel estrellat,
¿per què ab lo pecat,
per què me-l tanqui?
Tornàu-me-l a obrí,
ja vull confiar:
*Jesús de ma vida,
que-m tinch de salvar.*

JACINTO VERDAGUER

PECAT MORTAL

*Scito, et vide, quia malum et
amarum est reliquisse te Domi-
num Deum tuum.*

(GER., 2, 19.)

Quí ha fet tot lo mal
que-s veu sota l cel?
*Lo monstre cruel
del pecat mortal.*

¿Qui crida a la terra
la pedra y lo llamp,
l'açot de la fam,
la pesta y la guerra?
¿Adàm, qui-t desterra
del Cel terrenal?

Estels de la gloria,
¿qui us tirà al infern,
al foch sempitern
dant llenya y escoria?
¿Qui fà que en crèu moria
Jesús immortal?

¿Qui a Sodoma abrasa?
 ¿Qui dóna al Vesuvi
 de foch un diluvi
 que-los pobles arrasa,
 a Saul espasa,
 y a Judas dogala?

¿Qui-t roba l tresor
 de la conciencia,
 l'hermosa innocencia
 que val més que l'or?
 ¿D'àngel del amor,
 qui-t feu àngel mal?

Pecador, si mort,
 vols tornà a la vida,
 mentres Déu te crida
 no faças lo sort;
 dixa l camí tort
 que-t guifa a tot mal.

IMPURESA

*Fugite fornicationem.
 (1.ª COR., 6, 18.)*

Si del foche etern
 no vols ésser presa:
Fuig de l'impuresa,
que es foche del infern.

Horrible pecat
 que-los hòmens arrèu,
 com borralls de néu,
 al infern rebat.
 Dins la tempestat
 sona eix crit etern.

L'esperit del mal,
 sols per fer-nos guerra,
 encén en la terra
 eix foche infernal,
 plaher bestial
 lleig dimoni intern.

Aquell qui en lo vici
 se vol satisfer,
 mudant de plaher

VEUS DEL BON PASTOR

muda de suplici.
Fuig del precipici,
son foch es etern.

Los braços y trenes
que-t cativan tant,
un dia t serà
horribles cadenes,
serpents que t'emmènas
a horror sempitern.

D'eix àspit traydor
fuig, joventut loca,
té mel en la boca,
té fel en lo cor:
la mel sens agror
la té Déu etern.

BLASFEMIA

*Condemnati erunt omnes qui
blasphemaverint te.*

(Tob., 13, 16.)

PUIX es del diable
aqueix vici après:
D'un Déu tan amable
no renegues més.

¿Quín mal t'ha fet Déu
per tractar-lo axí,
sobre Ell lo verí
vuydant del cor téu?
¿Qué t'he fet, fill méu?
diu, ¿en qué t'he ofès?

Té l blasfemador
per fè a Déu agravi,
lo dimoni al llavi,
l'infern en lo cor.
A son Criador
li venta revés.

Qui l cel apedrega,
sa testa fereix:

se danya ell meteix
qui de Déu renega.
Eix llenguatge plega
del infern après.

Se dragà la terra
Datàn y Abirón,
y èncara del món
llur crim no-s desterra,
com si moure guerra
contra Déu volgués.

Si tu benehexes,
seràs benehit;
seràs malehit,
si tu malehexes,
lo Déu que entristexes
te fà lo procés.

CONFESSIÓ

*Pater, peccavi in coelum, et co-
ram te.*

(LUC., 15, 18.)

SE GONS lo pecat
seràs judicat:
*O confessió
o condemnació.*

Si l vestit nevat
perts de l'innocència,
te serà tornat
per la penitència.
De la conciència
recobra la flò.

Es la medecina
que fà vomitar
del cor la metzina
que hi entra al pecar.
Es piscina y mar
de la curació.

Jesús vos acusa,
si vos escusàu;

mes també us escusa,
si vos acusàu.
Del cel es la clau
vostra acusació.

Ton crim es cobert,
si l'has confessat;
lo cel se t'ha obert,
l'infern s'ha tancat.
Lo cap té xafat
l'infernal dragó.

Lo nàufrech un port
aquí trobarà;
qui per Déu es mort
ressucitarà.

De Crist es la mà
que al mal dixa bò.

ESCÀNDOL

Vae homini illi, per quem scandalum venit.

(MATTH., 18, 7.)

CONTRA Déu fer bàndol
horrible pecatl
¡Ay pecat d'escàndol,
quants n'has condemnat!

Reclàm del infern
l'escandalós es,
que guifa als demés
al torment etern.
Dexa l seu govern
si vols ser salvat.

Es lo llop traydor
que ab lo vestit de elles
roba les ovelles
al diví Pastor,
les que ab sanch del Cor
havía comprat.

Llençàu-lo ab un roch
al coll, Jesús diu,

llençàu-lo tot víu
a la mar de foch.
Un infern es poch,
donàu-li doblat.

Quants per tu cauràn
al foch del infern,
ab crit sempitern
allí t cridaràn:
Vina tu, t diràn,
que ací ns has portat.

Com de mala cosa
fuig de mals companys,
que són los paranyos
que-l diable t posa.
Ovella ronyosa
fa perdre un ramat.

MORT

*Moriatur anima mea morte
justorum.*

(NÚM., 23, 10.)

DIRÁS cada díá
si vols bé morí:
Jesús y Marta,
pietat de mil

Ab aquell llum trist
quan senta acabar-me,
quan per abraçar-me
sols tinga l sant Crist,
besar-lo voldrà,
no-l puch sostení.

Quan no veja res
mon ull entelant-se,
l'orella tancant-se
ja no hi senta més.
Quan lo que voldrà
ja no ho sabré dí:

De mort entre espasmes
veuré mos pecats,

seguir-me formats
com negres fantasmares.
Angel de ma guia,
defensau-me allí.

Quan ja l sacerdot
me done l'unció,
demanant perdó
per qui ja no pot;
¡perdó, vida mía,
Jesús que osenguil

Quan veuré l'Etern
tronant judicar-me,
y als peus per dragar-me
obrir-se l'infern.
¡Dolça Mare mía,
siàu Vos allí...!

HAS DE MORIR

*Vigilate itaque quia nescitis
diem neque horam.*
(MATTH., 25, 13.)

CAP al cementir
ves considerant:
*Que t'has de morir
però no sabs quan.*

No hi ha res tan cert
com la mort traydora,
ni res tan incert
com son dia y hora:
de sa dalla a vora
no t'adormas tant.

¿Voldràs retirar-te
avuy en pecat,
podent desvetllar-te
demà condemnat?
A Déu que has dexat
invoca al instant.

Cada pas que donas
dóna un pas la mort,

quan no te n'adonas,
camina més fort,
com herbes del hort
les vides segant.

Escolta-li dì
quan se mor algú;
avuy es per mi,
mes demà per tu.
¿Si nasqueres nú,
més nú t colgaràn?

Jesús estimat,
guiàu Vos mos passos,
de l'iniquitat
per fugir dels llaços.
Sempre a vostres braços
l'ànima encomà.

¿QUINA MORT TINDRÀS?

Talis vita, finis ita.

QUAN la mort nos crida
quina es nostra sort?
*Qual era la vida
tal serà la mort.*

Pot ser la sentencia
no t'esperarà,
si esperas demà
a fer penitencia.
Fés-ne desseguida
que'l trànsit es fort.

Morir com un sant
qui ha mal viscut,
si un cop ha sigut,
es miracle gran.
Si vols bona exida,
tingas bon comport.

Qui mal ha sembrat
¿com pot cullir bé?
¿De Déu què-n preté

VEUS DEL BON PASTOR

qui may l'ha estimat?
Avuy Ell te crida
no faças lo sort.

Qui viu en pecat
en ell sol morir,
puix se vé a cullir
lo que s'ha sembrat.
No té al cel exida
lo camí que es tort.

Jesús es ton Pare,
si-l prens per espill;
si li ets bon fill,
Maria es ta Mare.
Son Cor que t convida
de l'ànima es port.

JUDICI PARTICULAR

Non judicari vis? Te ipsum judica.

(DREXEL.)

QUAN al tribunal
presentat seré:
¿Al Jutge eternal
què li respondré?

Vindrà lo judici
després de la mort,
ab l'eterna sort
o l'etern suplici.
¡Si m'he dat al vici
com tremolare!

L'Angel a un costat
al altre l dimoni,
daràn testimoni
de com m'he portat.
¡Amorós o ayrat
a Cristo veure?

¡Ningú jay de mil
me darà consol,

me trobaré sol
ab lo mal que obrí!
¡Lo perdut camí
may més trobaré!

L'Angel de la guia
no m'assistirà,
no-m protegirà
la Verge Maria.
¡Dolça Mare mia
ja allí no us tindré!

Pecador com só
avuy me sóu Mare,
Jesús es mon Pare,
¡quin Pare tan bò!
Si bon fill no só
per Jutge l tindré.

INFERN

*Congregabo super eos mala, et
sagittas meas complebo in eis.
(DEUT., 32, 23.)*

J A que al premi etern
adormit estàs:
*Al bram del infern
bé t despertaràs.*

¿No pots sostenir
en la mà una brasa,
y-n podràs sufrir
aquell riu que abrasa?
Al foch sempitern
¿com riuent te-n vas?

¡Ay! ¡per ta memoria
quin clau tan agut!
¡a Déu has perdut,
a Déu y a sa gloria!
¡Del cèlich govern
ne renegaràs!

Mes ¡ay! ¡quin torment
de foch es ton llit,

de foch ton vestit,
vestit y aliment!
En eix foch etern
com peix nedaràs!

¡Immensa desditzal
¡quant costa més car
un sempre penar
que un sempre de ditxal
D'horror sempitern
vivint moriràs.

¡Per sempre abrandat
viuràs en eix forn,
rodant en lo torn
de l'eternitat!
¡D'aqueix cuch etern
pastura seràs!

ETERNITAT

*Ibit homo in domum aeternita-
tis suae.*

(ECCLES., 12, 5.)

PENSA en ben obrar,
puix n'ha de seguir:
O sempre patir,
o sempre gosar.

Es l'eternitat
un mar sense fons,
de llum per los bons
de foch pêl malvat:
tots hi hem d'entrar
per jamay sortir.

Pêls mals es un pou
de cofre bullent,
ahont del torment
la roda no-s mou;
un sempre cremar
sens may consumir.

Pêls bons es un riu
d'eterne delicies,

breçol de carícies
hont Jesús somríu.
¡Per un bréu penar
un cel possehir!

Segles passaràn
més que al mar hi ha arenes,
los goigs y les penes
sempre començant.
Morir sens cessar,
¡terrible morir!

Tu que-t divertexes,
demà hi patiràs;
demà hi gosaràs
tu que avuy pataxes.
Dolcissim penar
si l cel t'ha de obrir.

FILL PRÒDICH

Surgam, et ibo ad Patrem meum.
(Luc., 15, 18.)

SENSE qui m'ampare,
de miseria plè:
Als peus de mon Pare
plorant tornaré.

¿Què he fet? ¡Ay de mil!
¿Què he fet de ma herencia?
¿Hont es l'opulencia
que a casa dexí?
Lo dot que-n tragui
me l'he fet malbé.

Dexant-vos a Vos,
tot ho he perdut,
los bens y salut,
l'ànima y lo còs.
¡Oh Pare amorós!
¿no us retrobaré?

¿Los gustos hont són
que tant desitjava?

Los amichs que amava
¿hont paran, ahont?
Ans que-m dexe l món
jo l món deixaré.

¿Què feya, oh Déu méu,
quan no us conexia?
Y jay! vos ofenia
clavant-vos en crèu.
D'aqueix arbre al pèu
jo m'abraçare.

Del cel tan hermós
m'he tancat la porta,
m'he l'ànima morta
per robar-la a Vos:
¡Jesús amorós,
ma vida y mon bél

ALS PEUS DE JESÚS

*Quis dabit capiti meo aquam,
et oculis meis fontem lacrymarum?*

(JER., 9, 1.)

Mes culpes són tantes
com gotes hi ha al mar:
*Aquí, a vostres plantes
dexàu-me plorar.*

Si la Magdalena
vostres peus rentà
ab plors que exugà
sa daurada trena.
Llàgrimes de pena
jo hi vinch a vessar.

Puix lo rey Davit
l'estrado regava,
tant y tant plorava
de dia y de nit,
vostres peus contrit
voldria rosar.

Si per una falta

sant Pere plorà
tant, que fins quedà
solcada la galta,
qui en tot sempre falta
¿se pot alegrar?

Llàgrimes sanchnoses
plorà Jesucrist
que d'aquell hort trist
tenyiren les roses:
Llàgrimes hermoses,
¿qui m feya pecar?

Plorant de dolor,
de culpa m netejo,
però m'hermosejo
si ploro de amor;
Jesús, en eix plor
voldrà espirar.]

CONTRICIÓN

Juravi, et statui custodire iudicia justitiae tuae.
(Ps. 118.)

Mes culpes passades
ja vull confessar:
Morir mil vegades
abans que pecar.

Si mólt vos he ofès,
Jesús, mólt me pesa;
si m dau fortalesa,
no hi tornaré més;
açots y llançades
no us vull ja donar.

Fugint del ramat,
ovella perduda,
es una cayguda
cada pas que he dat.
Ab plors mes petjades
voldrà esborrar.

Pecant he caygut
esclàu del dimoni,

l'hermós patrimoni
del cel m'he venut.
Jesús, mes errades
vullàu perdonar.

¡Que n' só de cruel
de fer a Déu guerra;
per un poch de terra
de jugar-me l' cell
Ses portes tancades
plorant vull trucar.

¡Que temps he viscut
oh céls, sens mirar-vos!
¡Jesús, sens amar-vos,
que temps he perdut!
¡Oh llagues sagrades,
dexàu-vos besar!

PERILLS DE PECAR

*Qui amat periculum, in illo
peribit.*

(ECCL., 3, 27.)

QUAN l'ànima exposas,
pecador ¿què fas?
Si en perill te posas,
en ell moriràs.

Lo mal esperit
per tot para llaços,
seguint nostres passos
de dia y de nit.
Si exposar-t'hi gosas,
ja has caygut al llaç.

Com la papellona
que volta la llum,
la vida hi consúm
qui als gustos se dona;
si al cos la posposas,
l'ànima perdràs.

Hont Adàm caygué,
Davit y Samsó,

ahont Salomó,
no caygas també.
Canya que t'exposas,
trencada cauràs.

Les flors sens espina
florexen al Cel,
no vullas la mel
de flor que emmetzina.
Entre flors hermoses
la serp trobaràs.

Qui a un coix de cervell
pendrà per company,
quan vé l cap del any,
serà coix com ell.
Si a pecar t'exposas,
ja en pecat estàs.

JUDICI UNIVERSAL

*Pavor tenuit me, et tremor, et
omnia ossa mea perterrita sunt...;
inhorruerunt pili carnis meae.
(Job., 4, 14-15.)*

PUIX la vida vola,
¿com la fas malbé?
Pecador, tremola,
que l gran Jutge vé.

Cruxirà la terra
com nau que va a fons,
y mars, llamps y trons
s'hi batrà en guerra.
Ab son crit que aterra
la trompa ohiré.

Vestides de dol
cauràn les estrelles,
desfent-se com elles
la lluna y lo sol.
La terra s'isol,
la mar trenca l frè.

Cendra, pols y ossos

s'axecan units,
y ab sos esperits
reviuen los cossos.
Los celos van a troços,
la terra també.

Veyent sa heretat,
los bons cantaràn;
los mals jay! diràn,
mes jay! que hem errat!
Montanyes, pietat,
xafau-nos primê.

Del cel com aucells
los bons se n'hi volan,
los altres rodolan
a infernals gabells.
¿Baxaré jo ab ells,
o al cel pujare?

SACRILEGI

*Qui manducat, et bibit indigne,
judicium sibi manducat, et bibit.
(I Cor., 12, 29.)*

JESÚS se-nos entrega
en eix Sagrament:
*¡Ay de qui combrega
sacrilegament!*

Ab un bés traydor
Judas l'entregà;
axò meteix fà
lo profanador.
Ab un bés d'amor
al diable l'ven.

Qui al Pare més bò
reb sens conciencia,
s'escriu la sentencia
de condemnació.
¿Com tindrà perdó
qui al Jutge mal pren?

Fanguera no hi ha
per lo Fill de Déu

com la del cor téu,
si en pecat està.
¿Com hi habitarà
Déu omnipotent?

A ton Redemptor
tornas a açotar,
lo tornas clavar
com un malfactor.
Sa crèu es ton cor,
si-l rebs malament.

VINA A PENITENCIA

Revertere ad me, dicit Dominus, et ego suscipiam te.
(JER., 3, 1.)

Qui pert l'innocencia
¿quin remey tindrà?
Vina a penitencia,
Déu s'abraçará.

Si més pecats tens
que la Magdalena,
més que grans d'arena
no hi ha al mar immens,
fill pròdich, si vens,
ton Pare t rebrà.

Si has dexat a Déu
Pastor qui t cercava,
si quan més t'amava
l'has clavat en crèu,
més blanch que la néu
Ell te deixarà.

Si l braç del Etern
lo llamp va a llençar-te,

y als peus per dragar-te
ja-s bada l'infern:
si aquell foch etern
ja xuclant-te va:

Del vici en lo fanch
si-l téu cor gemega,
si-l crim te rosega
lo cor com un cranch,
Jesús ab sa sanch
pur te dexarà.

Vina, pecador,
troceja tos llaços;
vina ja a sos braços
oberts per l'amor.
Vina, que-l séu Cor
de tot se oblidà.

PERDONAR ALS ENEMICHS

Dimittite, et dimittemini.
(Luc., 6, 37.)

A Déu abandonas,
rencorós ingrat:
Si tu no perdonas,
no ets perdonat.

Fins per qui-l clavà
Jesús humil prega,
per qui l'apedregà
Sant Esteve ho fà.
No té ses corones,
qui no-ls ha imitat.

Si un germà t'ha ofès
pensa, pecador,
que a ton Salvador
tu ofengueres més.
Ara ab obres bones
esborra l'pecat.

Si cercas amors
no sembres renyines;
no sembres espines

si vols cullir flors:
de flors si coronas
seràs coronat.

Quan d'ús al Senyor:
donàu-me perdó,
com perdono jo
a nostre deutor,
la sentencia t donas,
de ser reprovat.

Qui a son enemich
perdona de cor,
a nostre Senyor
tindrà per amich.
Bés de pau que donas,
per Ell es tornat.

MALA COSTÚM

*Solve vincula colli tui, captiva
filia Sion.*

(Is., 52, 2.)

PUIX jay! se t'emmena
al foch sempitern:
*Trenca la cadena
que-t porta al infern.*

Es cada pecat
un llaç formidable,
ab que lo diable
te dexa lligat.
Trenca-la aviat,
sinó s farà etern.

Dexas arrelar
les culpes en tu,
jay! tem que ningú
les puga arrencar:
t'han d'arrossegar
al foch sempitern.

Lo jove al ser vell,
lo vell al ser jay

vol a Déu, mes jay!
se moren sens Ell;
de tots un gabell
ne fà l llop etern.

Mentre es petit
tot arbre se trenca,
mes jay! no s'arrenca
quan es revellit;
es un cranch al pit
que-s fà més intern.

La roda del vici
tot rodant, rodant,
te va despenyant
al gran precipici.
¡Ay! ¡si ara a judici
te crida l'Etern!

TEMPS PERDUT

Fili, conserva Tempus.
(ECCLI., 4, 23.)

CRIDA l condemnat
dins la flama ardenta:
*Ay! com m'atormenta
lo temps malgastat.*

Quan Déu me cridava,
responguí: demà
me vull confessâ,
puix lo temps s'acaba.
L'endemà esperava,
per mi no ha arribat.

Al veure a la vora
la mort que venia,
demani-li un dia,
no-m donà ni una hora.
Sa dalla traydora
va pêl descuydat.

Al veure-t demunt
la mort que-t devora,
voldrías una hora,

no tindràs un punt;
estigas apunt,
que jo no hi he estat.

Lo temps es tresor,
d'hont cada moment
va l'home trayent
una peça d'or.
Lo Cel està en venda,
l'infern jo he comprat.

Dormíu en lo vici,
ja us despertarèu
al cridar-vos Déu,
veníu a judici.
Qui en mi no escarmenta
vindrà al méu costat.

LES DUES BANDERES

*Optio vobis datur; eligithe hodie
quod placet, cui servire potissi-
mum debeatis.*

(Jos., 24, 15.)

En eix món confús
¿de quin rey vols ser?
Vull ser de Jesús,
no de Llucifer.

Tots dos han alçat
bandera en la terra:
de mort es la guerra,
crudel lo combat:
a un d'ells allistat
tot home ha de ser.

Aqueix en vas d'or
te dóna sols fel:
Jesús dolça mel,
la mel del seu Cor.
Als dos un amor
no pot satisfer.

L'un té una corona
pels seus seguidors;

l'altre ls mostra flors,
y espines los dona;
los seus abandona
quan l'han menester.

Veniu tots, gustàu
l'amor del Cor meu;
jo moro en la crèu
perque tots viscàu:
ma lley es suau,
mon jou es lleuger.

D'exos dos governs
n'has de seguir un,
avall o amunt,
al cel o als inferns.
Bé y mal són eterns,
¿quin camí vols fer?

HUMILITAT

Qui se humiliat, exaltabitur
(Luc., 14, 11.)

J esús y Marta
nos ho han mostrat:
Qui no s'humilita,
no serà exaltat.

Ans que la viola
trobareu sa olor,
tant víu exa flor
retirada y sola,
Viola qui sia
per Déu es trobat.

Per ser l'arbre gran
enfonza l'arrel,
axis cap al Cel
s'hi puja baxant.
Del Cel ets la vía,
santa humilitat.

Si fama o talent
te donan inflor,
jab càrrega d'or

val més un jument?
Torna ab alegria
lo que Déu t'ha dat.

Jesucrist va ser
lo primer humil,
Lucifer lo vil,
l'orgullós primer.
Ab sa rebeldia
mes jayl ¿què ha guanyat?

Aprenèu de mi,
que só humil de cor,
dív u lo Salvador,
mostrant lo camí.
¡Per mi en crèu morí,
tant s'es abaxat!

PRESENCIA DE DÉU

*In omni loco oculi Domini con-
templantur bonos et malos.
(PROV., 15, 3.)*

P ENSA, ànima mía,
pensa cada instant:
*Que de nit y dia
Déu t'està mirant.*

Ahont vols pecar
mira obrir l'infern,
ab que Déu etern
te pot castigar.
Del cor fes-ne altar,
de la vida un cant.

Pensa que es ton Pare
qui t'guia pél braç,
fill ¡hont aniràs
sense que Ell t'ampare?
Maria ta Mare
t'ho va recordant.

¿Qui formà l'orella
no t'escutarà?

¿Qui vista t donà
no hi veurà més que ella?
Dolça sentinel·la
no-t dexa un instant.

Déu conta, Déu mida
tos passos y accions;
de tes oracions
paraula no oblidada.
¡No perdas la vida
rihent y jugant!

Trobaràs a Déu
de la terra al centre,
qui al infern se n'entre
lo té davant seu;
com llibre l cor téu
està fullejant.

AMOR AL PROXIM

Diliges proximum tuum, sicut te ipsum.

(MATTH., 22, 29.)

La lley obeheix
que Déu nos intima:
Al proxim estima
com a tu meteix.

Estima sens mida
a tot germà téu,
que tots al bon Déu
li costan la vida.
Per cada ferida
son amor t'urgeix.

Quan lo veus sufrir,
quan lo sents plorar,
ves-lo a consolar,
ves-lo a afavorir.
No-l faças patir,
bé prou que pateix.

Los malalts y pobres
de Déu són amichs,

¡ay pobres dels richs
si no ls dau les sobres!
D'amor ab les obres
l'amor se coneix.

Mentre viure pots
ama a cada hú,
a tots com a tu,
y a Déu més que a tots;
la lley a dos mots
los dèu reduheix.

Jesús obre ls braços
a Judas traydor,
quan ab bés d'amor
lo pren en sos llaços.
Los hermosos passos
de Jesús segueix.

CARITAT

*Conclude eleemosynam in corde
pauperis, et haec pro te exorabit
ab omni malo.*

(ECCLI., 29, 15.)

Si Cel es lo prèu
de les bones obres:
*Qui es amich dels pobres
es amich de Déu.*

Al cel atresora
qui fa caritat:
dóna de bon grat
lo que-l temps devora;
que a ta porta plora
pobre germà téu.

Baix l'hàbit pobret
mira a Jesucrist,
que malalt y trist
d'u: Tinch fam y set.
¿Del món que jo he fet
res me-n donarèu?

Veyent Sant Martí
un pobre desnú,

la capa que d'ú
ab ell se parti.
Jesús li sortí
Fent d'ella mantéu.

Un vas d'ayga freda
dat per son amor,
es de més valor
que quant al món queda.
D'aquexa moneda
la gloria es lo prèu.

Al Cel te coronas
si aquí almoyna fas,
que allí certí tindràs
per un que ara donas.
Si guany ambicionas,
te fas lo Cel téu.

VANITAT DEL MÓN

*Vanitas vanitatum, et omnia
vanitas.*

(ECCLES., 1, 2.)

DEL Llibre sagrat
escolta la vèu:
*Tot es vanitat
sinó l serví a Déu.*

Quants omplen lo món
demà no hi seràn;
com venen se-n van,
néu que al caure s fón.
Les vides són blat,
la mort sega arrèu.

D'aquell plaher dolç
ne queda tristura,
d'aquella hermosura
no més cendra y pols.
Pols jayl que aviat
també seguirèu.

La vida s consum
com un ciri encès,
y al morir no es res

sinó terra y fum.
Mes queda oblidat
qui immortal se creu.

La rosa té espines,
té taques lo sol,
tota boda un dol,
tot plaher metzines.
Feliç qui ha posat
lo món sota l'peu.

¡Adéu, món traydor!
¡adéu, vida local
tens mel en la boca,
mes fel en lo cor.
Jesús m'ha cridat,
lo méu cor es seu.

LO ROSARI

*Salutate Mariam, quae multum
laboravit in vobis.*

(ROM., 16, 6.)

PUIX es breviari
del poble fidel:
Resèm lo Rosari
per pujar al Cel.

Cadena divina
de roses d'olor
es, que al pecador
al cel encamina.
De mercès es mina,
perfúm del Carmel.

Vênt lo món percut
la Trinitat santa,
eix Roser hi planta
d'excelsa virtut.
Dels bons es escut,
dels sants cobrecel.

La Rosa naxfa
en l'hort de Bethlèm,

y a Gerusalèm
de sanch se tenyía,
quan d'amor moría
la Flor de Israel.

Al veure la Rosa
del gentil roser,
en son alt verger
l'Altissim la posa.
De Flor tan hermosa
Jesús n'es la mel.

Roser coronat
de roses divines,
no-l volte d'espines
lo nostre pecat.
Puix del Cel baxat
fou per Gabriel.

DOLORS DE MARÍA

*Fac me tecum pie flere
Crucifixo condolere,
donec ego vixero.*

PUIX no hi ha agonía
com la del Cor seu:
Plorèm ab Marta
al pèu de la crèu.

Un Fill jo tinguí
del Cel hermosura,
y en una crèu dura
clavat lo vegí;
de pena s partí
mon Cor ab lo seu.

Per tu fou clavat
mon Fill adorable,
per tu, fill culpable,
que no li-n sents grat.
Los rochs s'han trencat
més blans que-l cor téu.

Tot un Déu se mor
per ressucitar-te,

¿y vols condemnar-te,
fill méu del méu Cor?
Miràu si hi ha dolor
com lo dolor méu.

Los Angels que-l veyan
ja fret y sanchnós,
¿Vostre fill hermos
es aqueix? me deyan.
Sos ulls que-m somreyan
jqui-ls ha vist y-ls veul

Puix per tu morí
ton Pare y Senyor,
vina, pecador,
a plorar-lo ab mi.
Per fill te prenguí
quan morí l Fill méu.
*Plorèm ab María
al peu de la crèu.*

LO BON PASTOR

*Et suscitabo super eas Pasto-
rem unum, qui pascat eas.
(EZECH., 34, 23.)*

MARÍA es l'Estrella
que a Vos m'ha guiat:
*Jesús, feu-me ovella
del vostre ramat.*

Ovella perduda,
pêl mòn jo rodava,
y un pas no donava
sens una cayguda.
Mes ja a vostra pleta
felic he arribat.

Si s pert una ovella
la cerca a tota hora,
y jayl sospira y plora
si torna sens ella.
Jo m só perdudeta,
tornàu-m'hi aviat.

Ja guía mos passos
a pastos florits;

me peix ab sos dits,
m'adorm en sos braços.
¡Que dolça es l'herbeta!
¡que hermós es lo prat!

Dàu-me flors divines
del hort de Sión,
que al jardí del món
hi veig sols espines.
Aquell qui us hereta
lo Cel ha heretat.

Anyells ¿no sentiu
com al Cel vos crida?
«La prada es florida,
veniu tots, veniu.
Al Cel que es ma pleta
serèm aviat.»
*Jesús, feu-me ovella
del vostre ramat.*

AMAR O MORIR

Ayl qui us sabés dir,
Jesús, sens cessar:
Morir o amar,
amar o morir.

Per ser Vos qui sóu
vos amo y adoro,
mes jay! puix no moro
no us dech amar prou.
Mon cor vull omplir
d'amor en la mar.

Vull sempre estimar-vos
y als braços tenir-vos,
de dia servir-vos,
de nit somniar vos.
Amor sols odir,
d'amor sols parlar.

¡Que dolça es la vida
d'un amor tan fort!
més dolça es la mort
si l'amor la crida.

¡Que es dolç son ferir!
¡que es dolç mon penar!

Si incendi d'amor
lo món abrandàs;
si amant-vos, tornàs
cada ser un cor,
un cor que eix sospir
fes sempre durar.

Tingués vostre Cor
per amar-vos més,
de flames encès
morint per amor.
Tingués vostre dir,
tingués vostre obrar.
Morir o amar,
amar o morir.

PACIENCIA

Fiat voluntas tua.
(MATH., 16, 42.)

LA crèu que m'heu dat
abraço ab amor:
Que-s faça, Senyor,
vostra voluntat.

Si en llit d'agonia
Jesucrist me vol,
m'hi dóna l'consol
de sa companyia.
Felíç malaltia,
si l Cel m'ha guanyat.

Vull com mon Amor,
crudels disciplines,
al front ses espines,
al llavi amargor,
y una llança al cor
que tan poch l'ha amat.

¡Que hermós cel se veu
del cim del Calvaril
qui vulla pujar-hi

l'escala es la crèu.
Als braços d'un Déu
ja tot m'he entregat.

Tota crèu es d'or
si es Déu qui la dóna;
vindrà la corona
després del dolor.
¡Qui pogués morir
ab Vos abraçat!

¡Que dolça es la Crèu
ab Jesús portadal
¡Que dolça y amada
l'esposa de Déu!
Si ab Vos me volèu
en ella clavat:
Que-s faça, Senyor,
vostra voluntat.

LA GLORIA

*Quando veniam, et apparebo
ante faciem Dei?*
(Ps., 41, 3.)

Mon cor vos somnia,
mes jayl que no us té:
¡Ay! ¡quin serà l'día,
Jesús, que us veuré!

Les ditxes al món
s'hi donan a gotes:
allí s'beuen totes
com aya en la font.
Un raig ne voldría,
un riu ne tindré.

Allí a Jesucrist
veuré cara a cara,
l'aurora més clara
que ls Angels han vist.
L'aurora es María,
lo sol es mon Bé.

Hi cantan los Angels,
hi cantan y sonan:

hossannes entonan
Serafins y Arcàngels.
Suàu melodía,
també hi cantaré.

Les Vèrgens són lliris,
los Màrtirs són roses,
que fà més hermoses
la sanch dels martiris.
En sa companyía
vull florir també.

MTrayèu-me, oh Espòs,
d'aqueix mar de penes,
trencàu les cadenes
que-m privan de Vos.
Dolça patria mfa,
¿quan hi entraré?
/Ay! /quin serà l dia,
Jesús, que us veuré!

RESPECTE HUMÀ

Ne terreamini ab his qui occidunt corpus, et post haec non habent amplius quid faciant.
(Luc., 12, 4.)

No prengas per guifa
lo respecte humà:
Pensa nit y dia
Jesús què dirà.

No-n faças cabal
de lo que l món díu,
que del bé se-n ríu,
si no-l pren per mal.
Crist ab Belial
jamay s'avindrà.

De tots los judicis
tem sols lo de Déu,
que mira y que vèu
tos pecats y vicis.
Recorda ls suplicis
que per tu passà.

No pot un criat
dos amos servir,

a un d'ells sens tenir
desacontentat.
Serveix de bon grat
al Déu qui t crià.

Lo món sempre fóu
enemic de Déu:
es enemic téu
¿y portas son jòu?
Sos consells desòu
que són de tirà:
Pensa nit y dia
Jesús què dirà.

PARAULA DE DÉU

*Audiam quid loquatur in me
Dominus Deus.*

(Ps., 84, 9.)

Si-t vols assentar
un dia en sa taula:
De Déu la paraula
procura escoltar.

Per fer-te de guia
vé l predicador,
com embaxador
que Jesús t'envia.
Jesús y María
te volen parlar.

Si-l Pròdich ets tu,
jo só lo téu Pare,
María es ta Mare
¡quin amor te dül
de gracia estás nú
vením-te a abrigar.

Sa paraula es flor
que-l bon Jesús planta,

a l'ànima santa
per omplir d'olor.
Feliç qui en son cor
la deixe plantar.

Jesús en la crèu
per cada ferida,
pecador, te crida,
fillet del cor meu:
¿Encara a ton Déu
tornaràs clavar?

Per qui al Cel camina
del Cel es lo pà;
pêls bons es manrà,
pêls mals medecina.
Vina a Cristo, vina,
que-t vol abraçar:
De Déu la paraula
procura escoltar.

L'ORACIÓ

*Petite, et dabitur vobis; quae-
rite, et invenietis; pulsate, et ape-
rietur vobis.*

(MATH., 7, 7.)

Si de la victoria
volèu lo palmó:
La clau de la glòria
es l'Oració.

Orèm sens parar,
de nit y de dia,
que-l Fill de María
nos vol escoltar.
Jesús va dictar
tan dolça lliçó.

Jesús diu: Truquèu,
y se us obrirà,
allò se us darà
que demanarèu.
Quan me cridarèu
ja allí seré jo.

Es la font divina,
del pit del bon Déu,

ahont l'home bèu
celestial doctrina.
Dels mals medecina,
dels pecats perdó.

Ab exa arma santa
vencía Davit,
ab ella Judith
sortí triomfanta.
De ohir-la s'espanta
l'infern dragó.

Ella salvaria
la terra que-s pert;
com lo Cel ha obert,
l'infern tancarfa.
Al home l faria
de Déu companyó:
La clau de la glòria
es l'Oració.

SANT AGUSTÍ

*Si sequutus es errantem, se-
quere poenitentem.*

TORNA a bon camí
si-l feres dolent:
Stas penitent
com Sant Agustí.

Com Ell de primer,
si ets esclàu del vici,
mudant de plaher
mudas de suplici.
De Déu lo judici
jayl jsi-t troba axil

Del fanch de la terra
lo tragié l Senyor,
per alçar la guerra
contra l temptador.
Qui fóu pecador
es ja querubí.

Si de l'innocència
despullat estàs,
ab la penitència

te-n revestiràs.
Plorant rentaràs
ton cor que fallí.

Si-t temptan del món
les vanes memories,
¿sos gustos hont són,
ses pompes y glories?
¿Què-t valdràn quan morias
la plata y l'or fi?

Qui de la llicencia
son camí prengué,
en la penitencia
seguesca-l també.
A Déu qui perdé
lo trobarà aquí:
*Sicas penitent
com Sant Agustí.*

MAGDALENA

*Remittuntur ei peccata multa,
quoniam dilexit multum.
(Luc., 7, 47.)*

A donar-vos pena
ja no hi vull tornar:
*Dexàu-me plorar
com la Magdalena.*

A Crist ab son plor
los peus li rentava,
y-ls hi exugava
ab sos cabells d'or.
¡Tingués son dolor,
son dolor y esmenal

Adéu diversions,
teatres y balls,
que sóu encenalls
de males passions.
De les ilusions
puix m'he tret la vena:

Adéu boniqueses,
del dimoni enganys,

honors y riqueses
del infern paranys;
no vull mals companys,
primer la gangrena.

Torna-m ja lo cor,
bellesa aborrida,
mon cor y ma vida
són del Salvador.
La del seu amor
m'es dolça cadena.

Al món enganyós
com Ella he servit,
mes vull dia y nit
servir vos a Vos.
Jesús, astre hermos
que-l cor m'asserena:
*Dexàu me plorar
com la Magdalena.*

RECORDA T QUE ETS POLS

Memento, homo...

Si-l viure t'es dolç,
demà moriràs:
*Recorda-t que ets pols
y en pols tornaràs.*

De pols Déu formà
a Adàm nostre pare,
la terra es ta mare,
lo cuch ton germà;
tal volta demà
son menjar seràs.

Demà l'hermosura
del cos més gentil,
d'un insecte vil
serà vil pastura;
tot bé que no dura
per l'home es un llaç.

L'home es una flor
que, per més que-s guarde,
del matí a la tarda
naix, floreix y mor.

Nàixer es un plor,
la vida es un pas.

Si ta ànima es pura,
ab los Serafins
volaràs de dins
de la sepultura;
àngel d'hermosura
del fanch sortiràs:
*Recorda-t que ets pols
y en pols tornaràs.*

LO MÓN

*Nemo potest duobus dominis
servire.*

(MATH., 6, 24.)

Puix enemichs són,
¿quín es l'amich téu?
*Si estimas al món
no estimas a Déu.*

Ab sa falsedad
lo món nos convida;
lo món es mentida,
Déu es veritat.
¡Oh! mira l clavat
sols per tu en la crèu.

Es un jou suau
de Cristo la lley,
al home l fà rey,
si-l món lo fà esclau.
Axeca al qui cau
y-n fà son hereu.

Lo món es injust,
cruel y traydor,

que al séu servidor
dóna més disgust.
D'ífern té regust
plaher que s'hi bèu.

A qui Déu li es dolç
lo món li es amarch,
son desterro es llarch,
ses belleses pols.
Si belleses vols,
cerca a qui les féu.

Lo món es un prat
plè de belles flors,
mes fuig-ne aviat,
que-s regan ab plors.
Terribles dolors
t'hi esperan arrèu:
*Si estimas al món
no estimas a Déu.*

SÓ CRISTIÀ

*Non enim erubesco Evangelium.
(ROM., 1, 16.)*

A Déu que-m fà lliure
vull lliure servir.
*Cristià vull viure,
cristid morir.*

Adéu, món traydor,
adéu, ta dolçura,
més vull l'amargura
del méu Salvador.
Adéu, tota flor
que-s puga marcir.

A Cristo mon Rey
m'entrego des d'ara,
son Cor vull per Ara,
son amor per lley.
Faré en son servey
fins l'últim sospir.

De qui no fà l sort
a Jesús que-l crida,
si dolça es la vida,

més dolça es la mort.
De la gloria l port
Ell me l'ha d'obrir.

Molt promet lo món
però rès nos dona,
si ab flors nos corona
nos punyen lo front;
al hort de Sión
¡qui-n pogués cullir!

Oh Déu de la gloria,
Jesús amorós,
que vivint ab Vos
ab Vos també moria;
no vull de victoria
més palma cullir.
Cristià vull viure,
cristià morir.

CONVIT A LA GLORIA

*Multi enim sunt vocati, pauci
vero electi.*

(MATH., 20, 16.)

TOTS són invitats
als eterns convits.
Molts són los cridats,
pochs los elegits.

La via es estreta
que d'ú al goig etern,
mes la del infern
es ampla y distreta.
Tu vés per la dreta
com los escullits.

Per salvar-se cal
esperança y fè,
y amar y fer bé
fins a qui-ns fà mal.
Per pujar a dalt
segueix als petits.

¿Qui té més criats,
Crist o Llucifer?

Y ¿per qui han de ser
los sirvents pagats?
Sols seràn salvats
los arrepentits.

Lo que trobarèu
no es tot camí plà,
y encara s'hi va
tot portant la crèu;
mes al Fill de Déu
seguíu decidits.

Qui va de María
seguint lo ramat,
seurà al seu costat
en lo Cel un dia.
Prenèu-la per guía,
ja sóu escullits.
*Mòlts són los cridats,
pochs los elegits.*

PERSEVERANCIA

Qui autem perseveraverit usque in finem, hic salvus erit.
(MATH., 24, 13.)

Lo Cel que-nos espera
no-s dóna de grat.
*Qui no persevera,
no es coronat*

Tota virtut es
del Cel una grada,
aqueixa no més
nos dexa a l'entrada;
ella es la portera
del Cel desitjat.

Si Judas traydor
començà molt bé,
venent al Senyor
mala fi tingué;
¡feliç primavera,
si haguesses granat!

Lo pagès no dixa
lo seu sementer,

VEUS DEL BON PASTOR

fins que de la xexa
té l'or al graner;
lo Cel ja t'espera
graner de ton blat.

Les virtuts són flors,
són flors d'una estona,
si ella als cullidors
no-n fà la corona;
del Cel jardinera,
fes-me-la aviat.

Per seguir avant
si-t falta una guifa,
de guifa t farà
Jesús y María.
Llur blanca bandera
te guifa al combat.
Qui no persevera,
no es coronat.

COR DE MARÍA

PURISSIM Estel,
dels viadors guifa.
Oh Cor de María,
guiàu-nos al Cel.

Vos seguíu los passos
a tot pecador,
obrint-li los braços,
obrint-li lo Cor.
Angel del amor,
Coloma sens fel.

Obríu-nos-lo, Mare,
vostre Cor diví,
que un jorn l'Etern Pare
de mercès omplí.
Flor d'aqueix Jardí
es l'Emmanuel.

Oh Mare, estrenyèu-nos
sobre vostre Cor,
y al foch encenèu-nos
de son dolç amor.

De nostra fredor
fèu fondre lo gel.

Moltres meravelles
de Vos s'han contat,
oh Cel plè d'estrelles,
Cor Immaculat.
Lliri perlejat,
Roser del Carmel.

Un mar es la vida,
oh Estrella del nort,
del Cel que-ns convida
trayeu-nos a port.
De l'eterna sort
puix Vos sòu l'estel.
Oh Cor de Maria,
guiàu-nos al Cel.

LLETRETES

DE haver-vos ofès
me pesa, Senyor.
¡Oh! ¡qui de dolor
espirar pogués!

Jo, vil pecador,
jo, cuch de la terra,
a Déu he fet guerra,
li he estat traydor.

Lo ser Déu m'ha dat,
per mi tant patir,
y en la crèu morir,
¡jo com li he pagat!

He crucificat
al Pare més bò:
¡ayl ¡quin fill que só!
¡quín fill tan malvat!

Fill séu nomenar-me
tinch desmerescut;
puix més he volgut
lluny d'ell desterrar-me.

VEUS DEL BON PASTOR

Mes, arrepentit
aquí ja-m teníu:
rebèu compassíu
a un fill penedit.

No us vull més seguir,
vanitats del món,
que mos desitgs són
sols a Déu servir.

A Vos amaré,
mon Déu y Senyor,
a Vos Redemptor,
a Vos, tot mon bé.

*De haver-vos ofès
me pesa, Senyor,
¡oh! ¡qui de dolor
espirar pogués!*

CÀNTICH

PER MISSIÓ O EXERCICIS

VINA a penitencia,
home descuydat,
vina a penitencia
y serás salvat.

Ab vèu amorosa
Jesús te convida;
dixa aquesta vida
tan escandalosa.
Per sort més ditxosa
te tinch destinat.

Sens saber per què
mil vegades ploras:
plora tantes hores
no passades bé:
mira te-n prové
gran felicitat.

¿Per un plér que passa
vols perdre lo Cel?
¡Ayl! ¡que pagas massa

VEUS DEL BON PASTOR

un glopet de mel,
y en càstich ab fel
seràs abeurat!

¿Què són les riqueses
que tant ama l mòn?
¿Los gustos, grandeses,
tots sos bens què són?
Fum que la mort fón:
tots són vanitat.

Ja que Déu te crida,
pecador, de mort
torna ja a la vida,
no faças lo sort;
Déu es ton conhort,
escolta-l de grat.

¿Ne vols més ternura
de Jesús ton Déu?
Mira l sens figura
clavat en la crèu:
mira bé a quin prèu
paga l téu rescat.

En reconciliar-te
no tardes més díes;
¿sabs tu si podrías
després confessar-te?
Ara pots salvar-te
ab facilitat.

JACINTO VERDAGUER

Trenca, donchs, los llaços,
fora lo temor,
vola ja a los braços
de ton Redemptor:
Digas-li de cor:
Senyor, he pecat.

Vina a penitencia,
home descuydat,
vina a penitencia
y serás salvat.

JESÚS, VENÍU

Ma ànima vos crida
ferida
d'amor,
Jesús de ma vida,
veníu a mon cor.

Mon cor sempre plora
d'ençà que us ha vist,
qui sempre us anyora
¿com no estarà trist?

L'alegría vera
sols se troba en Vos,
Sol de primavera,
Jesús amorós.

Ab vostra presencia
joh Amor! esbargíu
la nit de l'ausència,
Jesuset, veníu.

Si de tabernacle
mon cor ha de fer,

ab foch del Cenacle
dauràu-lo primer.

Al veure-us somriure
com sol al sortir,
l'amor que-m fà viure
me farà morir.

*Ma ànima vos crida
ferida
d'amor,
Jesús de ma vida,
veníu a mon cor.*

JESÚS ALS NOYS

PER L'ACTE DE LA DOCTRINA

JESÚS

VENÍU a ma presencia,
noyets, veníu a Mi;
les flors de l'innocència
són flors del méu jardí.
Seguíu lo méu exemple,
seguíu-lo ab cor fidel;
de casa cap al temple,
del temple cap al Cel.

CHOR DE NOYS

*Anèm, Jesús nos crida,
anèm-hi tots, anèm;
al Cel, hont nos convida,
ab Angels jugarem.*

JESÚS

Creyeu a vostre pare,
amèu vostre gern à,

seguíu a vostra mare
que al Cel vos guiarà.
Jo he mort per tots vosaltres,
mon Cor d'amor es plè;
amàu-vos uns als altres,
Jo a tots vos amaré.

CHOR DE NOYS

*Anèm, Jesús nos crida,
anèm-hi tots, anèm;
al Cel, hont nos convida,
ab Angels jugarem.*

JESÚS

Lo vici es una eruga,
vosaltres sòu les flors;
que may lo vici puga
tacar los vostres cors.
Veníu a ma presencia,
noyets, veníu a Mi;
les flors de l'innocència
son flors del méu jardí.

CHOR DE NOYS

*Anèm, Jesús nos crida,
anèm-hi tots, anèm;
al Cel, hont nos convida,
ab Angels jugarem.*

LA DOCTRINA

Qui al Cel s'encamina
devot pelegrí:
*Vinga a la doctrina
que n'es lo camí.*

Dexàu lo jugar,
noyets, cada dia,
que us volen parlar
Jesús y María.
Qui ab tal companyía
vol viure y morí:

La doctrina es flor
de la gloria santa,
que dels noys al cor
lo bon Jesús planta,
y ab ella ls trasplanta
del Cel al jardí.

En lo Cel tením
nostra patria amada,
hont, si a Déu servím,
tindrèm tots posada.

Qui en exa jornada
voldrà bona ff:

Qui l tresor etern
per fanch ha venut,
y cap al infern
camina percut,
si vol la virtut
que en son cor florí:

Qui vol desseguida
tení a Déu per nort,
la pau en la vida,
lo Cel en la mort,
y en trànsit tan fort
tenir bon padri:
*Vinga a la doctrina
que n'es lo camí.*

AL CEL

Si al Cel volèm anar
a coronâns de roses,
demunt totes les coses
a Déu hem d'estimar.

Al Cel, al Cel volèm anar.

Si al Cel volèm anar,
no hi van los qui no pregan,
no hi van los qui renegan
de Déu sens may parar.

Al Cel, al Cel volèm anar.

Si al Cel volèm anar
santifiquèm la festa;
lo temps, que Déu nos presta,
per Déu l'hem d'emplegar.

Al Cel, al Cel volèm anar.

Si al Cel volèm anar
honrèm a nostre pare,

y al àngel que, per mare,
lo Cel nos va donar.

Al Cel, al Cel volèm anar.

Si al Cel volèm anar
Jesús nos hi convida,
primer perdre la vida
que al pròxim maltractar.

Al Cel, al Cel volèm anar.

Si al Cel volèm anar
Fugím de l'impuresa,
l'infern al món l'ha encesa
per fer-nos condemnar.

Al Cel, al Cel volèm anar.

Si al Cel volèm anar,
no hi anirà qui roba,
es crim que Déu reprova
rés d'altri desitjar.

Al Cel, al Cel volèm anar.

Si al Cel volèm anar
no fèm fals testimoni;
són obres del dimoni
maldir y calumniar.

Al Cel, al Cel volèm anar.

Si al Cel volèm anar
guardèm l'ànima pura,
guardèm tanta hermosura
per qui la va criar.

Al Cel, al Cel volèm anar.

Si al Cel volèm anar
amèm-nos uns als altres,
a tots com a nosaltres,
a Déu, fins a espirar.

Al Cel, al Cel volèm anar ().*

(*) Darrera d'aquesta poesia segueixen los cànichs «María al Cel guia», «María» y «Cobles del Immaculat Cor de María», que, formant part de les Flors de María, hem publicat en les pàgines 359, 385 y 387 d'aquest volum.—N. del E.

¡OH MARÍA!

O^H María,
Mare mía,
Salvadora del mortal,
amparàu-me
y guiàu-me
a la patria celestial.

Des que Cristo nostre pare
nos ha dat a Vos per fills,
al fillet que us crida Mare,
dau la mà en tots los perills.

Mare, ab vostra mà divina
¡que-n salvàu de gent al món!
De tot mal sóu medecina,
de tot bé sóu dolça font.

¡Que fexuga es la cadena
que, des d'Eva, arrosegàml
Mes, consol de nostra pena,
a Vos, Mare, sospiràm.

Si he sigut esclau dels vicis,
vull mudar ja de camí;

Johl miràu-me ab ulls propicis,
¿no hi haurà perdó per mi?

Lo dimoni nos convida
ab plahers que-s tornan fel;
Vos donàu plahers de vida
en la terra y en lo Cel.

Ja que al cel Vos feu reviure,
vostres passos vull seguir;
ensenyàu-me de ben viure,
de ben viure y ben morir.

Puix per Mare us ha donada
vostre Fill als pecadors.
Mare dolça, Mare amada,
escoltàu nostres clamors.

*Oh María,
Mare mía,
Salvadora del mortal,
amparàu-me
y guiàu-me
a la patria celestial.*

GOIGS

DEL IMMACULAT COR DE MARÍA

E STRELLA de nostre día,
Jardí de nostres amors.
Cor purissim de María,
convertiu als pecadors.

Terra verge no llaurada
que rosà l'Esperit Sant,
ab tan cèlica rosada
¡quines flors hi nixeràn!
La primera que hi florfa,
terra y Cel omple d'olors.

Sou del Cel la Vía bella
per ahont baxà l bon Déu,
remuntant després per ella
ab qui vulga ser fill seu.
Oh del cel hermosa Vía,
volèm ser vos seguidors.

Lo vostre Cor, Verge Mare,
del bon Jesús fóu lo breç,
hont lo breçà l'Etern Pare

VEUS DEL BON PASTOR

del amor dels dos cor-près.
Vos vetllàu, quan Ell somnifa,
lo somni de sos amors.

Arca sóu de l'aliança
que guardàu la vera lley;
astre hermós de l'esperança,
domicili del gran Rey.
Puix reyal soberanía
Vos teníu en tots los cors:

De vostre Fill les memories
en aqueix Cor les guardàu,
rosari de vostres glories
que en vostra cel-la passàu;
repassar jo ab Vos voldrà
vostres glories y dolors.

Set espases vos coronan,
set espases de pecat,
¡quina paga, oh Mare, us donan
vostres fills que heu tant amat!
¡Jo també us claví la mfa
fent-vos Mare de dolors!

Vos sóu l'Escola divina
hont la ciencia del cel
raja com l'or de la mina,
com de la bresca la mel.
Sol hermós sempre al mitgdía,
difundíu vostres clarors.

JACINTO VERDAGUER

Del de Jesús es l'Albada
vostre Cor hermós y bell,
d'aqueix Cel mística entrada,
d'aqueix temple rich cancell.
En lo vostre principia
lo gran riu dels seus amors.

Prou sentí la flama vostra
lo venerable Claret,
quan com Font al món vos mostra,
per calmar d'amor la set.
De la vostra Confraría
fà a sos fills propagadors.

TORNADA

Estrella de nostre dia,
Jardí de nostres amors.
Cor purissim de Marta,
converttu als pecadors.

TAULA

Pàgs.

AL CEL

Als qui patexen	9
Pròlech	11
Preludi	17
¿Volèu que vos la cante?	19
In principio	20
Anèm	23
La nit y-l dia	24
Les orenetes	26
La vía làctea	28
Mirant la estrellada	30
Pols	32
A les estrelles	33
La parla del Cel	36
Cap al tart	37
Caminant	38
¿Què-n trach?	40
La Lluna	41
Plus ultra	44
Desitg	46
Navegant	48
In excelsis	50
Excelsior	51
Ton tresor	53
La entrada	55
Corrandes	56
Psalm d'amor	60
Compte	62
Ma corona	63
Sant Francesch	65
La Polar	67
Mirant al cel	69
Eva y la rosa	71

JACINTO VERDAGUER

541

Pàgs.

Amor	74
Nocturn	75
In domum Domini	78
Cant de la esposa	79
Ales	82

EUCARÍSTIQUES

Carta del Ilm. Sr. Bisbe de Perpinyà	89
Genesi de les Eucarístiques	91
Prefaci	107
Lo sol de Pezillà	121
A Jesús sagramentat	123
Lo pà	124
L'amor	126
La primera comunió	127
La processó de Corpus	130
Ara y després	136
Anyorança	137
Primera comunió	139
Entre-l blat	141
La perla	143
Quan vens de combregar	144
Entre lliris	146
Benvingut	148
Soledat	150
Sobre-l pit	151
L'arbre	153
Sota la rexa	154
La manna	156
La cena	158
Convit a la primera comunió	160
Post comunió	162
Miracle dels pexets	164
¿Què es la comunió?	168
Per què Jesús s'amaga	169
Santa Magdalena de Pazzi	172
L'empelt	174
Fruyt de la comunió	176
Ell es ab mi	178
L'escala	181
Santa Coloma	183
Meditació. Misteri dels misteris	185

	Pàgs.
Somni ditxós	187
Ma riquesa	189
Vigilia de Corpus	191
A la dolçor	193
Imelda	195
Tot coralant	198
Pà del Cel	199
Derrera hora	201
Pera després de combregar	202
A un jove combregant	204
Cancó eucarística	206
Pobresa	208
Rosa d'amor	209
Veniu	212
La font	213
Sedejant	215
Sanguis	217
Set	219
L'he cercat	220
L'alba millor	222
Lo mestre	224
Elies	226
Lo viril sagrat	227
Lo Sagrament arbre de la vida	228
En la santa Eucaristía	229
A Sant Francisco de Borja, Virrey de Catalunya	230
En Canà de Galilea	232
Un vol de colometes	233
La comunió del cel	234
Los lliris del jardí	237
La patena y-l càlzer	238
La nit de Corpus	239
Lo Crucifix y-l càlzer	245
Lo miracle de la flor	247
Lo blat	251
La missa de sant Joan	258
La comunió diaria	262
Després de combregar	265
Càntich	266
La sarment	268
Rahims y espigues	269
Alabances al Santíssim	271
Corpus Christi	273

	Pàgs.
La ginestayre	274
La banda de la reyna	277
La custodia de la Sèu de Barcelona	280
Censura y llicència eclesiàstiques	291

FLORS DE MARÍA

Flora Mariana	297
FLORS. La Primavera	305
La Viola	307
La Rosa de Gericó	309
Lo Gessamí	311
Lo Nart	313
Lo Cabell de la Mare de Déu	314
Lo Taronger	315
Lliri de Sant Domingo	317
La Nadala	319
La Margarida	321
Lo Terebinte	322
Jacinto	324
Lo Romaní	325
La Palmera	328
La Gota de sanch	330
Lo Lliri blanch	332
Cani de flors	333
Lo Balsam	335
Passionera	336
Lo Girassol	338
Lo Clavell	340
Rosa de la Mare de Déu	342
La Farigola	343
Bella de nit-Bella de dia	345
Glop-de-néu	346
La Olivera	348
No m'oblides	350
Llitet de la Mare de Déu	352
Clavellina	354
Lo Pensament	355
La Sarment	356
Perpetuina	357
CANTICH. María al Cel guía	359
Veniu a Maria	361
A la Verge	363

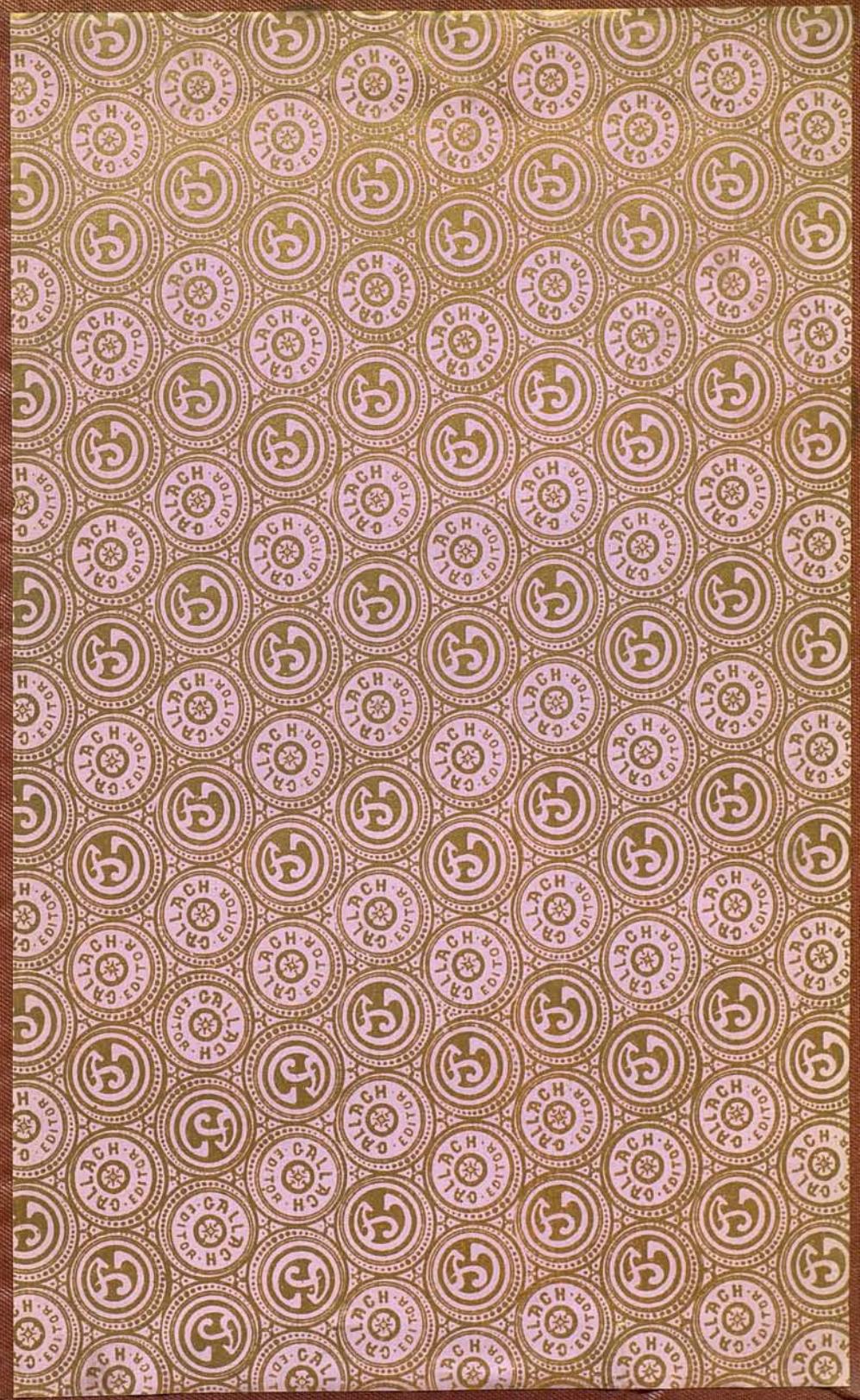
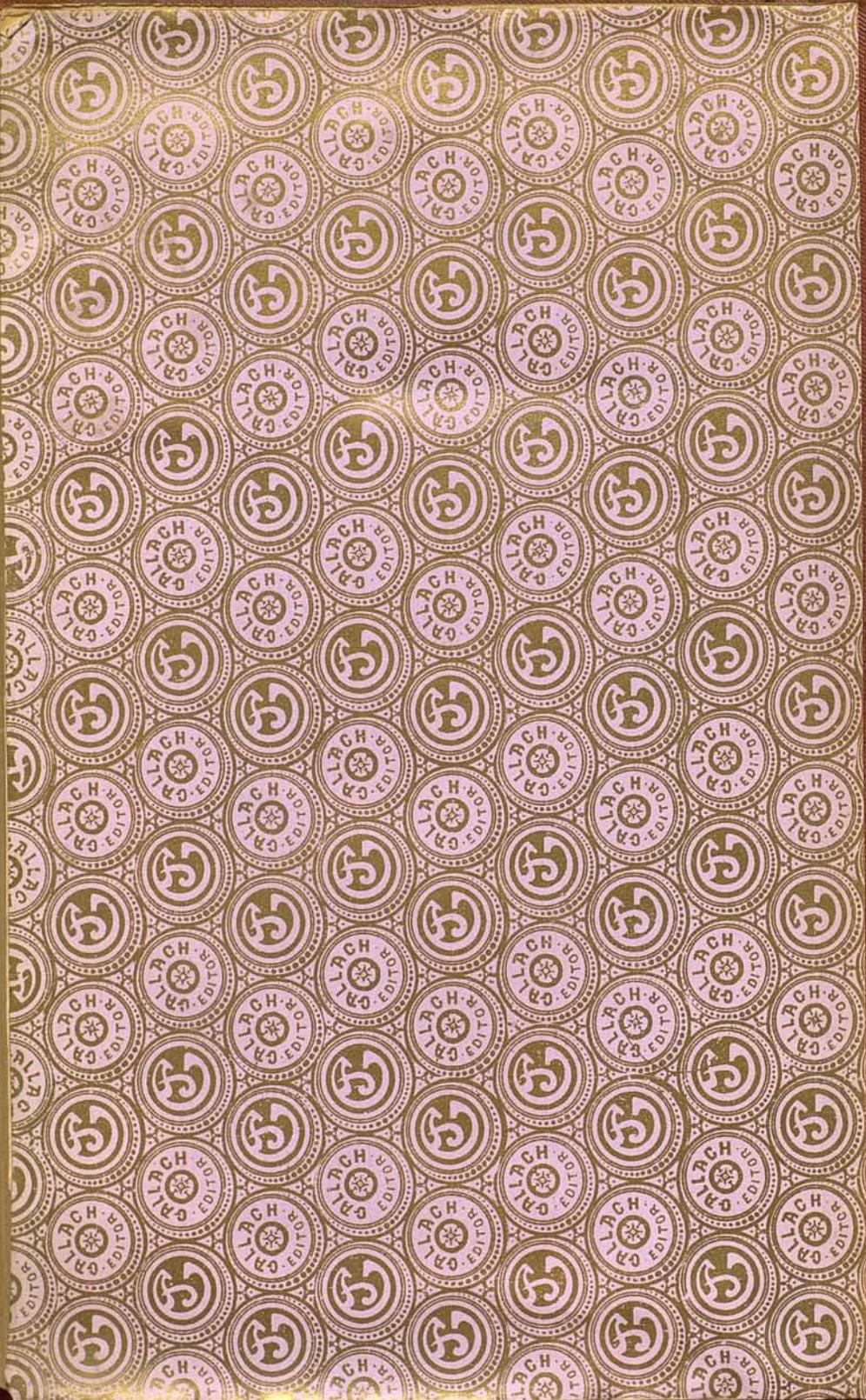
¡A María!	364
¡Oh María!	366
La Divina Pastora	369
La filla de María	372
Jo só filla de María.	374
La Verge a ses filles	377
Lo Nom de María	380
Corona de Roses	382
Maria	385
Cobles al Cor de María	387
Gloria a María	389
Jesús Trobat	391
Adéu al Maig	393
IDILIS. Lo noy de l'Ave María	395
Lo Magnificat	398
Ahont se troba Jesús	400
Los desposoris de la Verge	402
Un regne per altre	404
La presentació	406
Lo rosariayre.	407
Lo mirambell y l'alfàbrega	409
Lo mantell de la Verge	411
L'aucellet.	412
Los tres lliris.	414
Dolça mort	417
Aprovació eclesiàstica.	421

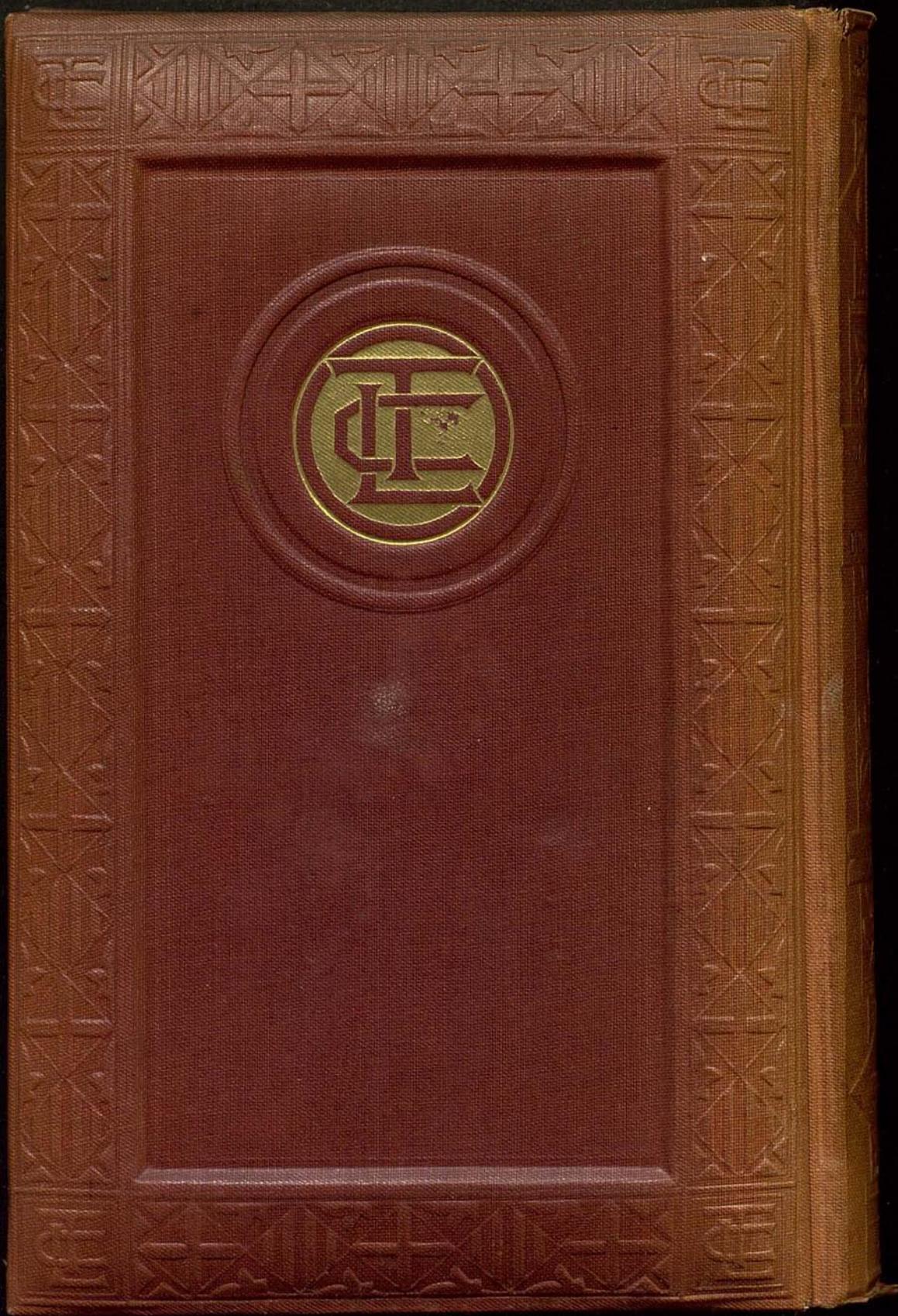
VEUS DEL BON PASTOR

Als molt Rnts. PP. Missionistes Fills del Cor de María	425
Convit a la missió	427
La salvació	429
¿Me tinch de salvar?	431
Pecat mortal.	433
Impuresa	435
Blasfemia	437
Confessió	439
Escàndol	441
Mort	443
Has de morir.	445
¿Quina mort tindràs?	447
Judici particular.	449
Infern	451

Pàgs.	
Eternitat	453
Fill pròdich	455
Als peus de Jesús	457
Contrició	459
Perills de pecar	461
Judici universal	463
Sacrilegi	465
Vina a penitència	467
Perdonar als enemichs.	469
Mala costúm	471
Temps perdut	473
Les dues banderes	475
Humilitat	477
Presència de Déu	479
Amor al proxim.	481
Caritat.	483
Vanitat del món.	485
Lo rosari	487
Dolors de María.	489
Lo Bon Pastor	491
Amar o morir	493
Paciència	495
La Gloria.	497
Respecte humà	499
Paraula de Déu	501
La oració.	503
Sant Agustí	505
Magdalena	507
Recorda-t que ets pols.	509
Lo món	511
Só cristià.	513
Convit a la gloria	515
Perseverancia.	517
Cor de María.	519
Lletretes	521
Càntich	523
Jesús, véniu	526
Jesús als noys	528
La Doctrina	530
Al Cel	532
¡Oh María!	535
Goigs del Immaculat Cor de María	537

*Aquest setè volum de les Obres
Complertes de Mossèn Jacinto
Verdaguer s'ha acabat
d'estampar en casa de
Fidel Giró lo dia
14 de Novem-
bre del any
1908.*

ADVERTENCIA INTERESANTE

Este libro solo lo vendemos á los jóvenes mayores de 16 años, á los Padres y á los Educadores.

Que podemos esperar del '606.

BIBLIOTECA DE MEDICINA POPULAR HIGIENE Y PELIGROS — DE LA — GENERACIÓN

por el Dr. SERRALLACH. Doctor en Medicina y Cirugía.

GUIA PRÁCTICA
PARA EVITAR
CURAR Y
CONOCER
las enfermedades de Venus.

Cuando podemos y cuando debemos contraer matrimonio

OBRA ILUSTRADA CON NUMEROSOS GRABADOS
Y MAGNÍFICAS LÁMINAS EN COLOR

BOLETÍN DE PEDIDO JOSE GALLACH-Sugeso

Sres. SUCESORES DE M. SOLER, Editores, Consejo Ciento, 416.-BARCELONA

Acompaña el importe de Ptas. 3 (1) para que se sirva remitirme por correo un ejemplar de la obra **Higiene y Peligros de la generación**, por el Dr. D. Narciso Serrallach, á la siguiente dirección:

D. _____

Calle _____

Pueblo _____

Provincia _____

(1) El importe referido, puede enviarse en Líanza de Giro Mutuo, Sobre-Monedero ó Sellos, certificando la carta en este último caso, ó por medio del giro postal.

Este libro en bien de la humanidad debiera ser leído por todos los mayores de 16 años

ADVERTISING PRESERVE

Est. 1960 2nd to Australia's
oldest insurance companies.

DOOR TO DOOR SURVEY - a door-to-door interview of households.

РОДСТВЕННИКИ

ОСНОВЫ